

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

- για τὸ ανεξάρτητο κόμμα τῆς ἑργατικῆς τάξης
  - ὁ μόνος δρόμος χειραφέτησης τοῦ προλεταριάτου εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἐξέγερσης, τῆς καταστροφῆς τοῦ ἀστικού κράτους καὶ τῆς δικτατορίας (1921)
  - ἡ δικτατορία τῆς μπουρζουαζίας ἢ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου
  - τὸ ἄμεσο πρόγραμμα τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου
-
- ἡ 4^η Διεθνῆς καὶ ἡ ἀπόρνηση τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου
  - Δεκέμβριος '44: ἡ τραγικὴ κατάληξη τῆς σταλινικῆς ἀντεπανάστασης

ΤΙ ΜΑΣ ΔΙΑΚΡΙΝΕΙ:

• Ἡ διεκδίκηση τῆς γραμμῆς ποὺ πάει ἀπὸ τὸν Μάρξ στὸν Λένιν, στὴν ἰδρυση τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνούς καὶ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Ἰταλίας (Λιβόρνο 1921) • Ὁ ἀγὼνας τῆς Κομμουνιστικῆς Ἀριστερᾶς ἐναντίον τοῦ ἐκφυλισμοῦ τῆς Διεθνούς, ἐναντίον τῆς θεωρίας τοῦ «σοσιαλισμοῦ σὲ μίᾳ μόνο χῆρα» καὶ τῆς σταλινικῆς ἀντεπανάστασης • Ἡ ἀρνηση τῶν λαϊκῶν Μετώπων καὶ τῶν μπλόκ τῆς Ἀντίστασης • Τὸ δύσκολο ἔργο ἀποκατάστασης τῆς ἐπαναστατικῆς θεωρίας καὶ ὀργάνωσης, σὲ σὺνδεση μὲ τὴν ἑργατικὴ τάξη ἐνάχτιε στὴν προσοπικὴ καὶ κοινοβουλευτικίστικη, πολιτικῆ.

ὁ ρόλος αὐτῆς τῆς ἐπιθεώρησης :

Η θεωρία ὁδηγὸς γιὰ τὴν πράξη

Ὁ ρόλος αὐτῆς τῆς ἐπιθεώρησης (πού ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ βγαίνει πιά συχνά) εἶναι ἡ θεωρητικὴ διασάφηση πάνω σέ θέματα πού ἀπασχολοῦν τὸ προλεταριακὸ καὶ κομμουνιστικὸ κίνημα.

Ἡ ἀναγκαιότητα ἀπορρέει ἀπὸ:

- τῆς διαπίστωσης ὅτι "χωρὶς ἐπαναστατικὴ θεωρία δέν ὑπάρχει ἐπαναστατικὴ πράξη". Χωρὶς ἐπαναστατικὴ θεωρία ὑπάρχει μόνο ρεφορμισμός, ὑπόκληση μπροστὰ στό αὐθόρμητο καὶ στήν ἀστικὴ ἰδεολογία.
- τὸ γεγονός ὅτι ὁ μαρξισμὸς βρῖσκειται στὰ χρονοντούλαπα τῆς ἱστορίας, ἢ εἶναι φρικτὰ διαστρεβλωμένος ἀπὸ τοὺς σταλινικοὺς καὶ μαοσταλινικοὺς ὄλων τῶν ὀποχρώσεων καὶ ἀπαρνημένους ἀπὸ τοὺς θλιβεροὺς ἐπίγονους τοῦ Τρότσκι.
- τὴν ἔλλειψη θεωρητικῆς ἀντιπαράθεσης μ' ἄλλα, ἐξ ὀρισμοῦ ἔξω-μαρξιστικὰ κινήματα: ἀναρχισμός, αὐτονομία, κ.ἄ.

Γιὰ νὰ δεῖξουμε τὴν ἔλλειψη μαρξιστικῶν ἐπαναστατικῶν θέσεων στό κίνημα κι ὅρα τὴν ἀναγκαιότητα μιᾶς θεωρητικῆς ἐπιθεώρησης θὰ ἀναφερθοῦμε πρῶτον εἰς τὰ πραγματικὰ σύντομα πάνω

- στὸ φαινόμενο τῶν συνεχῶν διασπάσεων στό χώρο τῆς λεγόμενης "ἄκρας ἀριστερῆς" καὶ
- σέ θέσεις, κάθε ἄλλο παρὰ κομμουνιστικῆς, πού πόρθησαν ἀπὸ ὀργανώσεις καὶ κόμματα τῆς ἐξωκοινοβουλευτικῆς ἀριστερῆς στὶς καταλήψεις τῶν ΑΕΙ

τὸ φαινόμενο τῶν διασπάσεων

Οἱ περισσότερες διασπάσεις δέν εἶναι διασπάσεις ἀρχῶν. Ἡ ἐξερχόμενη ὁμάδα ἢ ἡ παραμένουσα "φρόντις" ἀπορρίπτουν τὰ πιά ὀπορτουניστικὰ ἢ ἐκφυλισμένα στοιχεῖα γιὰ νὰ ... ἐπανέλθουν στήν πηγή πού εἶναι ὅμως, δυστυχῶς γι' αὐτοὺς, κι αὐτὴ προϊόν τῆς σταλινικῆς ἀντεπανόστασης, π.χ. οἱ διασπάσεις ΚΚΕ(μ-λ) — Π-ΑΚΚΕ, Π-ΑΚΚΕ — Π-ΑΚΚΕ (ἐνασσυγκροτημένου), ΕΠΚΕ — ἐπαναστατικὴ φρόντις ΕΠΚΕ, ἐγίνον πόνω στήν πολιτικὴ βάση τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπὸ τὴν Κίνα ἀλλ' ... μὲ "ἐπαναστατικὴ" ἀναφορὰ "ρήξης" ... τὸ Μάο, ἢ ἢ. τὸ σταλινισμό!

Ἡ συγκρότησή τους καὶ οἱ διασπάσεις τους ὄχι πόνω σέ ἐπαναστατικῆς κομμουνιστικῆς θέσεις τὶς κόνουν ρεφορμιστικῆς ὅταν ὁ "μεγάλος ἀρχηγός" ἦταν ὁ κόμμα "ἀλάθητος", ἀβανόφιλες ἢ ἀντικι-

νεζικῆς ὅταν ὁ Χότζα ἐπικρίνει τὸ Μάο καὶ τὴ σημερινὴ κινεζικὴ ἡγεσία κι ὅταν αὐτὴ ἢ ἡγεσία ἀποκαλύπτει ἀνοιχτὰ πλέον τὸ ρόλο τῆς καὶ ... ἀφανοῦς ὅταν ὁ Χότζα μὲ τὴ σειρά του ἀποκαλύπτει τὸ πραγματικὸ σταλινικὸ προσωπεῖο του, ἐφόσον ἢ κριτικὴ του ἐξυπηρετεῖ στενά ὅστικὰ κρατικὰ συμφέροντα κι ὄχι τὸ μαρξισμό. Ἡ ἀπάρνηση τῆς προλεταριακῆς ἐπανόστασης, τῆς κόκκινης διχτατορίας, τοῦ παγκόσμιου κόμματος, τῆς ὑπαρξῆς σταλινικῆς ἀντεπανόστασης τῶν 55 τελευταίων χρόνων κατάντησαν αὐτὴν τὴν "ἄκρα ἀριστερά" νεροκουβαλητὴ καὶ ἀπολογητὴ τῶν διαφόρων ἱμπεριαλισμῶν, φανατικὸ ὑποστηρικτὴ τῆς ἐθνικῆς ἀμυνας, τῆς ἐθνικῆς ἀντίστασης κι ἐνότητας, τῆς λαϊκῆς (ἢ ἢ. ἀστικῆς) Δημοκρατίας κ.ἄ.

Μία πιά ἰδιότυπη περίπτωση εἶναι αὐτὴ τοῦ "Προλεταριακοῦ Ἀγῶνα" πού παίζοντας τὸ χαρτί τοῦ ἐργαστασιακοῦ συνδικαλισμοῦ, τοῦ μαοῖσμοῦ καὶ τῆς ὑπεράσπισης τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων ὅταν αὐτὰ κατέρρευσαν ἢ διεκδικήθηκαν ἀπὸ μαρξικὰ κόμματα διακήρυξε ὅτι δέν ἔχει πλέον λόγο ὑπαρξῆς, ὅποτε καὶ κατέληξε στήν ἀγκαλιά ... τοῦ ΠΑΣΟΚ. Αὐτὸ εἶναι τὸ θλιβερό τέλος τῆς τροχιῆς, καὶ στό κάτω-κάτω τῆς γραφῆς ἢ φυσικῆ κατάληξη, αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῶν "μαρξιστῶν".

Ὅσο γιὰ τὶς πρόσφατες "φραξιοποιήσεις" τῆς ΟΚΔΕ (4η Διεθνῆς) αὐτῆς γίνονται πάλι μέσα ἀπὸ πρόγραμματικὸ πλαίσιο τῆς 4ης Διεθνοῦς χωρὶς καμμιά ἀπόρριψη τοῦ κεντρίστικου προγράμματος ὅπου ἔχουν γίνε ἀρχῆς ὄλο τὰ λάθη τῆς ἐκφυλισμένης ἐποχῆς τοῦ Τρότσκι.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ, γιὰ τοὺς ἐκτός 4ης Διεθνοῦς, ἢ ΚΔΕ ἀποχωρίστηκε ἀπὸ τὴν ΕΔΕ πόνω σέ ἐκτιμήσεις πού ἀποροῦν τὴ φύση τοῦ καραμενλικοῦ καθεστώτος καὶ τὴ ταχτικὴ — πρόγραμμα πού πρέπει νὰ ἐκλουθηθεῖ καὶ ἐξ' αἰτίας τῆς τριτοκοσμικῆς πολιτικῆς οὐρῆς πού ἐκλουθεῖ ἢ ΕΔΕ, ἔλλα παραμένει προσκολλημένη στήν κωβερνιστὴ ΚΚΕ-ΠΑΣΟΚ, στό μεταφοτικὸ πρόγραμμα κλπ.

Θέσεις πόνω στὶς καταλήψεις

Ὅλοι πάλι βλέπουν πρὶς καταλήψεις τῶν ΑΕΙ ἓνα ξεκίνημα γιὰ ἓνα νέο κίνημα τῆς ἀριστερῆς ἐνότια στὰ παραδοσιακὰ ρεφορμιστικὰ κόμματα. Τὴ "ρήξη" μὲ τοὺς ρεφορμιστῆς τὴ βλέπουν ὅμως κυρίως στὶς καταλήψεις (κι ὅσο τὸ δυνατό πιά ρηξο-

Για τὸ ανεξάρτητο κόμμα τῆς εργατικῆς τάξης

1. Οἱ βάσεις σχηματισμοῦ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος εἶναι οἱ ἴδιες σ' ὅλες τὶς χώρες

Στὶς διάφορες γεωγραφικὲς περιοχὲς τοῦ κόσμου πού κυριαρχοῦνται ἀπ' τὸν ἱμπεριαλισμό καὶ ὅπου ἄλλοῦ ἢ ἀνάπτυξη τοῦ καπιταλισμοῦ σπρώχνει ὅλο καὶ περισσότερο τὸ προλεταριάτο νὰ ἐκδηλώνεται ὑπερασπίζοντας τὰ ταξικά του συμφέροντα, ὁ σχηματισμὸς τοῦ ανεξάρτητου ταξικοῦ κόμματος εἶναι ἓνα ζωτικὸ πρόβλημα πού μπαίνει σήμερα. Παράλληλα μ' αὐτὸ μπαίνει καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνοικοδόμησης τοῦ κόμματος στὶς βιομηχανοποιημένους χώρες, ὅπου εἶχε καταστραφεῖ σὰν ὄργάνωση ἀπὸ τὴ σταλινικὴ ἀντεπαναστάση ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια.

Πάνω σὲ ποιὲς βάσεις πρέπει νὰ σχηματιστεῖ τὸ ταξικὸ κόμμα; Σ' αὐτὴ τὴν καυτὴ ἐρώτηση θέλουμε ν' ἀπαντήσουμε ὑπενθυμίζοντας τὴν ἐμπειρία 130 χρόνων, ἐνὸς κινήματος πού ἄλλοτε προχωροῦσε, ἄλλοτε ὑποχωροῦσε, ἄλλοτε πετύχαινε ἐνδοξες νίκες καὶ ἄλλοτε ἤττες.

Ἀπ' τὴν ἐμπειρία τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος βγαίνει ὅτι γιὰ νὰ σχηματιστεῖ τὸ κόμμα πρέπει νὰ ὑπάρχει ἐνιαία καὶ ἀμετακίνητη θεωρία, ἐνιαῖο καὶ ἀμετακίνητο πρόγραμμα, ἐνιαῖες καὶ ἀμετακίνητες ἀρχές. Ἡ θεωρία, τὸ πρόγραμμα καὶ οἱ ἀρχές αὐτές πού συνδέονται στενά μεταξύ τους καὶ ἐξαρτιῶνται ἡ μιὰ ἀπ' τὴν ἄλλη, καθοδηγοῦν τὴν πάλη σ' ὅλες τὶς ἱστορικὲς φάσεις καὶ σ' ὅλες τὶς χώρες.

Θὰ μπορούσε νὰ φανεῖ περίεργο πῶς τὸ προλεταριάτο γίνεται τάξη **μέ τὸ ἴδιο πρόγραμμα παντοῦ**. Αὐτὸ τὸ πρόγραμμα ἰσχύει γιὰ τὶς χώρες τοῦ γέρικου καπιταλισμοῦ, ὅπου ὅλες οἱ ἱστορικὲς δυνάμεις, ἐκτός τοῦ προλεταριάτου, ἐξάντλησαν τὴν προσδευτικότητά τους καὶ ὅπου ἡ ἐπαναστάση πού θάρθει θὰ εἶναι καθαρὰ προλεταριακὴ, κομμουνιστικὴ. Ἰσχύει ἀκόμα γιὰ τοὺς κομμουνιστὲς γιὰ τὶς χώρες ὅπου τὸ προλεταριάτο μόλις ξαγιστρᾶνεται ἀπ' τὸν κοινὸ ἀντι-ἱμπεριαλιστικὸ καὶ ἀντι-φεουδαρχικὸ ἀγῶνα, ὅπου ἀγωνιζόταν μαζί με τὴν ἀ-

στικὴ τάξη, τὴ μικρὴ ἀστικὴ τάξη-καὶ τὶς ἀγροτικὲς μάζες. Ἐμεῖς ἓνα πλῆθος ἀστικὲς καὶ "δημοκρατικὲς" πολιτικὲς διεκδικήσεις, ὅπως τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ ἡ ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση ἀποδείχνουν ὅτι ἡ μπουρζουαζία εἶναι ἀνίκανη νὰ τὰ πραγματοποιήσῃ καὶ τὰ χρησιμοποιοῦν μόνο γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τὶς ἐκμεταλλεῦμενες μάζες καὶ νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὸ ταξικὸ τῆς κρᾶτος ἐναντιὰ τους. Ἔτσι οἱ ἀστικὲς αὐτές διεκδικήσεις γίνονται πιά ὁ πολιτικὸς μοχλὸς γιὰ νὰ περάσουν οἱ μάζες στὴν προλεταριακὴ ἐπαναστάση. Ἰσχύει τέλος γιὰ τὶς χώρες ὅπου μπαίνουν ἀκόμα καὶ σήμερα, καυτὰ καθήκοντα τῆς πολιτικῆς χειραφέτησης, τῆς ἐθνικῆς ἐνοποίησης καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ὑπολειμμάτων τῆς ἀποικιοκρατικῆς δουλείας, καθήκοντα δηλαδὴ ἀστικά καὶ ἐδῶ.

Ὡστόσο, ἀρνεῖ νὰ ἀναφερθοῦμε στὰ 1840-1850, πού γεννήθηκε ὁ μαρξισμὸς, καὶ νὰ δοῦμε πῶς ἔβαζε τὸ πρόβλημα. Πράγματι, αὐτὸ πού ἦταν τότε στὴν ἡμερήσια διατάξη, ἦταν ὁ θρίαμβος τοῦ καπιταλισμοῦ πάνω στὴ φεουδαρχία, τῆς μπουρζουαζίας πάνω στὴν ἀριστοκρατία, τῆς δημοκρατίας πάνω στὸν ὀλοκληρωτισμό, τῆς συνταγματικῆς δημοκρατίας πάνω στὴ μοναρχία. Νὰ τί λέει τὸ πρῶτο ἀρθρο τοῦ καταστατικοῦ τῆς "Λύγκας (Συνδέσμου) τῶν Κομμουνιστῶν", στὸ πρῶτο συνέδριό της τὸ καλοκαίρι τοῦ 1847:

"Ὁ σκοπὸς τῆς Λύγκας εἶναι ἡ ἀνατροπὴ τῆς μπουρζουαζίας, ἡ κυριαρχία τοῦ προλεταριάτου, ἡ κατάργηση τῆς παλιῆς ἀστικῆς κοινωνίας βασιμμένης πάνω στὸν ἀνταγωνισμό τῶν τάξεων καὶ ἡ ὕδρευση μιᾶς καινούργιας κοινωνίας χωρὶς τάξεις καὶ χωρὶς ἐδωτικὴ ἐξουσιασία"

("Ἐννειελς, "Λύγκα λόγια πάνω στὴν ἱστορία τῆς Λύγκας τῶν Κομμουνιστῶν", 1885. Δημοσιεύτηκε στὰ "Ἀπαντα" τοῦ Κάρλ Μάρξ, στὸν τόμο "Ὁ Κάρλ Μάρξ μπροστὰ στοὺς δεκαστὲς τῆς Κολωνίας").

Αυτό αρκεί για να σύρλιάξουν και να λυσάξουν οι δήθεν "Μαρξιστές" που εδώ και αρκετές δεκαετίες παρελάνουν στη θεωρητική σκηνή με την περίφημη θεωρία της "σταδιακής επανάστασης", όπου υποστηρίζουν ότι δεν επιτρέπεται στο προλεταριάτο να σκεφτεί για τη δικιά του χειραφέτηση όσο δεν έχει πραγματοποιηθεί η χειραφέτηση του έχθρου του, της αστικής τάξης.

Ακόμα χειρότερα αυτοί οι πληρωμένοι θεωρητικοί, κάνουν τα πάντα για την υποταγή της εργατικής τάξης στην αστική με τη δικαιολογία ότι στην ημερήσια διάταξη είναι η αστική επανάσταση. Κρύβουν έντεχνα τό γεγονός ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ μπουρζουαζίας και προλεταριάτου δεν μπορεί να καταργηθεί με τη δικαιολογία ότι τό προλεταριάτο παλεύει για την ήττα "των έχθρων των έχθρων του" κηρύσσοντας τόν πόλεμο στις παλιές κοινωνικές τάξεις, σύμφωνα με τη διατύπωση του Μάρξ, και -σήμερα- στον ιμπεριαλισμό. "Ξεχνάνε" ακόμα να πουνε ότι άκριβώς στό ζενίθ αυτού του άγώνα ανοίγεται συχνά για πρώτη φορά τό χάσμα που υπάρχει μεταξύ μπουρζουαζίας και προλεταριάτου που μόνο αυτό είναι ικανό να παλέψει με συνέπεια ως τό τέλος, χωρίς πιασγυρίσματα, ενάντια στό υπάρχον κοινωνικό σύστημα.

Άλλά ο λόγος είναι απλός. Όπως τό έξηγουσε άργότερα ο "Ενγκελς στό "Ουτοπικός σοσιαλισμός και έπιστημονικός σοσιαλισμός":

"Η αστική τάξη από τη γέννησή της ήταν σφραγισμένη με την αντίθεσή της: Οι κεφαλαιοκράτες δεν μπορούν να υπάρχουν χωρίς τούς μισθωτούς εργάτες, και στην ίδια αναλογία που ο συντεχνιακός άστος του μεσαίωνα έξελεσσόταν σε σύγχρονο άστό, στον ίδιο βαθμό έξελεσσόταν και ο συντεχνιακός κλάσας και ο έξωσυντεχνιακός μεροκαματιάρης σε προλετάριο. Και αν συνολικά η αστική τάξη μπορούσε να ισχυρίζεται ότι στον άγώνα ενάντια στο άρχοντα ο ντράλο έ αντιπροσώπευε ταυτόχρονα τά συμφέροντα των διαφόρων εργαζόμενων τάξεων της έπαχης έκεύνης, ωστόσο σε κάθε μεγάλο άστικό κίνημα έκδηλώνονταν άυτοτελή σκευήματα της τάξης, που ήταν λύγο ή πολύ ο έξελεγμένος πρόδρομος του σύγχρονου προλεταριάτου. Έτσι λ.χ. την έπαχή της γερμανικής μεταρρύθμισης και του γερμανικού πολέμου των χωρικών οι άντιβουρζουαζικοί και ο Τόμας Μύντσερ, στη μεγάλη άγγλική επανάσταση οι λεβελέρς (ισοπαλιές), στη μεγάλη γαλλική επανάσταση ο Ρουσσέ".

Πάνω λοιπόν σ' αυτήν την άναμμοισβήτητη ύλική πραγματικότητα βασίζεται η προοπτική της διαρκούς επανάστασης, που περιγράφεται στην "Προσώνηση του γενικού συμβουλίου της Λίγκας" τό Μάρτη του 1850. Τό προλεταριάτο πρέπει να συμμετέχει μ' όλες τις δυνάμεις του στην άντι-φεουδαρχική επανάσταση για να τη σπρώξει ως τό τέλος και να την κάνει ένα πεδίο προετοιμασίας της δικιάς του επανάστασης που θα νικήσει σε διεθνή κλίμακα. Άλλά τό κλειδί αυτής της προοπτικής είναι ο σχηματισμός του άνεξάρτητου ταξικού κόμματος:

"Οί εργάτες και ιδίως η Λίγκα άντί να ξευτελίζονται άκόμο μιá φορά ύπηρετώντας τούς άστούς δημοκράτες, πρέπει να δουλέψουν ώστε να σχηματίσουν, δίπλα από τούς έπίσημους δημοκράτες, μιá άυτόνομη μυστική και δημόσια όργάνωση του εργατικού κόμματος, και να κάνουν κάθε κομμούνα τό κέντρο και τόν πυρήνα εργατικών συγκεντρώσεων όπου η θέση και τά συμφέροντα του προλεταριάτου θα συζητώνταν άνεξάρτητα από τούς άστικές έπιρροές". ("Ουτοπικός και έπιστημονικός σοσιαλισμός").

Δέν είναι όμως ο σταλινισμός που δούλεψε για να "ξευτελίσει ακόμα μιá φορά" τούς προλετάριους ώστε να ύπηρετούν τούς δημοκράτες άστούς ύποτάσσοντας έντελώς τό Κ.Κ. Κίνας στό Κουομιντάνγκ; Και στερώντας το από κάθε άνεξάρτητη δικιά του πολιτική γραμμή, ακόμα κι από ένα άγροτικό πρόγραμμα, τό έκανε άνικανο να προετοιμάσει τούς εργάτες και τούς άγρότες για την κατοπινή προδοσία του άστικού Κουομιντάνγκ;

"Αν πρόκειται να δοθεϊ μάχη σ' ένα κοινό άντίπαλο δέν ύπάρχει καμμιá άνάγκη μιás έδιαύτερης ένωσης. Άπ' τη στιγμή που πρέπει να καταπολεμηθεϊ ένας τέτοιος άντίπαλος, τά συμφέροντα των δύο κομμάτων συμπέτουν για την στιγμή αυτή (...)"

Ο σταλινισμός άποφάσισε ότι έφόσον η επανάσταση ήταν αστική, τό εργατικό κόμμα έπρεπε να κάνει ένα διαρκές μέτωπο με τό άστικό κόμμα.

"Για να μπορέσει να παρθεϊ μιá ένεργητική και άπειλητική στάση άπέναντι σ' αυτό τό κόμμα, που η πρόδοσία του άπέναντι στους εργάτες θ' άρχίσει από την πρώτη ώρα της νέ-

κής, πρέπει οί εργάτες νάναι όπλισμένοι καί όργανωμένοι" ύπενοθύμιζε άκόμα μιά φορά ή προσφώνηση.

Ο σταλινισμός έμπιστεύθηκε τή διεύθυνση τών ένόπλων έργατών στό Κουομιντάνγκ, έτσι πού ή μπουρζουαζία βρήκε τήν εύκαιρία νά άρχίσει νά άφοπλίζει τούς εργάτες, πρίν άκόμα καταφέρει νά νικήσει. "Έτσι οί εργάτες προδόθηκαν από τό Σταλινισμό, χωρίς ούτε κόν νάναι προετοιμασμένοι από τό Κ.Κ. Κίνας, πού σιωπούσε. Ή ήττα ήταν τρομερή.

"Από τότε τό σενάριο παίχτηκε παντού τό ίδιο. Άκόμα καί στίς πίο ριζοσπαστικές έπαναστάσεις, όπου κάθε προσπάθεια τών εργατών νά όπλιστούν καταπολεμήθηκε, μέ έπιτυχία δυστυχώς, από τά δημοκρατικά κόμματα ή έλέγχθηκε άπ' αυτά, άπ' τή Σαϊγιόν ως τό Άγγέρι, άπ' τή Βηρυττό ως τή Λουάντα τής Άγκόλας.

"Αν οί γερμανοί εργάτες δέ μπορούν νά κυριαρχήσουν καί νά έπιβάλλουν τά ταξικά τους συμφέροντα, χωρίς νά περάσουν από μιά μακρόχρονη έπαναστατική εξέλιξη, έχουν ώστόσο τούτη τή φορά τή βεβαιότητα ότε ή πρώτη πράξη αὐτοῦ τοῦ μελλομένου έπαναστατικοῦ δράματος συμπέπει μέ τήν άμεση νίκη τής δεξιής τους τάξης στή Γαλλία καί ότε έτσι θά έπιταχυνθεῖ πολύ".

"Μά οί ίδιοι θά συντελέσουν περισσότερο άπ' όλα στήν τελική νίκη τους, όταν ξεκαθαρίσουν στόν έαυτό τους τά ταξικά τους συμφέροντα, όταν πάρουν τήν αὐτοτελή κομματική τους θέση όσο μπορεί πύ γρήγορα, όταν δέν παρασυρθούν ούτε στιγμή από τά ύποκριτικά λόγια τών δημοκρατῶν μικροαστῶν καί όταν δέν ξεφύγουν από τό δρόμο τής ανεξάρτητης όργάνωσης τοῦ κόμματος τοῦ προλεταριάτου. Ή πελεμική τους κραυγή πρέπει νά εἶναι: Διαρκής έπανάσταση".

"Έτσι τελείωνε ή περίφημη Προσώνηση πού ή κραυγή της θ' άκούσεται, κι εἴμαστε σίγουροι γι' αὐτό, στίς χῶρες τής διπλῆς έπαναστάσεως, μέ τόν ίδιο τρόπο πού άκούστηκε από τό ρώσικο προλεταριάτο.

Τό προλεταριάτο εἶναι πράγματι μιά ξεχωριστή τάξη, μέ ξεχωριστά συμφέροντα, διαφορετικά άπ' όλες τίς άλλες τάξεις. Ή πάλη πού γεννιέται από τή σύγκρουση μεταξύ εργατῶν καί εργοδότη καί πού όταν γενικευθεῖ γίνεται μιά πάλη τῶν τάξεων, δέν μπορεί νά τερματισθεῖ παρά μέ τήν ολοκληρωτική άνατροπή τοῦ ύπάρχοντος καθεστώτος, παρά μέ τήν καταστροφή τής μισθωτῆς εργασίας, τοῦ κέρδους καί τής άγοραῖς. Αὐτή ή σύγκρουση γεννιέται από τή στιγμή πού παρουσιάζεται ή καπιταλιστική σχέση παραγωγῆς πού φέρνει μαζί μέ τόν αστό καί τό εργατῶν. Μόνο αὐτό θά άρκοῦσε σάν ά-

πόδειξη γιά νά φανεῖ ή άναγκαιότητα τῆς έπιβίωσης τοῦ ταξικοῦ προλεταριάτου καί τῆς γρομμῆς τοῦ τοῦ όπου ύπάρχουν πρῶτοι λετάριοι, έστῶ καί λίγες, ύπάρχει άνάγκη ένός άνεξάρτητου πυρῆνα κόμματος.

"Έτσι λοιπόν γεννιέται καί εξέλισσεται ιστορικά μιά τάξη πού δέν μπορεί νά έπιβιώσει διαφορετικά παρά μόνο ύπερασπίζοντας τίς συνθήκες ζωῆς της, δουλειῆς καί όργάνωσης πού δέν έχει καμμιά ιδιοκτησία καί πού σ' άλλους τούς έπαναστατικούς άγώνες δέν έχει νά χάσει τίποτα παρά τίς άλυσίδες της". Νά γιατί τό προλεταριάτο συμμετέχει μέ ένθουσιασμό καί πάθος στίς έπαναστάσεις πού δέν εἶναι δικές του αλλά βοηθοῦν τόν άγώνα του στρώνοντας τό έδαφος γιά τήν τελική σύγκρουσή του ένάντια στή μπουρζουαζία. Νά γιατί τό κομμουνιστικό κόμμα παλεύει ώστε νά ολοκληρώνονται μέχρι τό τέλος τους αὐτές οί αστικές έπαναστάσεις. Γιατί έπιταχύνουν τήν κομμουνιστική έπανάσταση, άν βέβαια τό προλεταριάτο κατορθώσει νάχει ένα ανεξάρτητο κόμμα πού θά πετύχει νά πάρει τήν έξουσία στά χέρια του όπως στή Ρωσία.

"Αρα, από τήν έποχή πού συντάχτηκε τό Μανιφέστο τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος γιά τό 2ο συνέδριο τῆς Λίγας (Νοέμβριος 1847), άπ' τό Μάρξ καί τόν Ένγκελς, τό προλεταριάτο έχει τή θεωρία του, τό πρόγραμμά του καί τίς άρχές του πού τοῦ έπιτρέπουν νά σχηματισθεῖ σέ ξεχωριστό κόμμα. Ός τότε ή προλεταριακή πάλη έψαχνε τό δρόμο της ψηλαφιστά, μαζεύοντας όμως σιγά - σιγά μιά πλούσια έμπειρία: Στήν οικονομική πάλη μέ τό τρεῖντ — γιουνιστικό κίνημα καί τίς κοπερατίβες (συνεταιρισμοῦ), στήν πολιτική πάλη μέ τό χαρτισμό καί τό μπλανκισμό, στή θεωρητική πάλη μέ τήν έμκάνιση τών έπαναστατικῶν καί κομμουνιστικῶν οὔτοπιῶν. Άλλά χρειάζοταν άκόμα αὐτοί οί διαφορετικοί άγώνες νά σμίξουν καί νά γίνουν ένα σώμα. Έπρεπε ή θεωρία αντί νά έρχεται αντίθετη στήν πολιτική, δηλαδή στήν πάλη τών τάξεων, νά τή σωτίζει. Έπρεπε ή οικονομική πάλη αντί νά συγκρούεται μέ τήν πολιτική, άπεναντίας νά τῆς χρησιμεύει σάν πεδίο άνασυγκρότησης τών ταξικῶν δυνάμεων, σάν "σχολειό πολέμου".

"Από δω καί πέρα, όπως τό διακήρυξε τό Μανιφέστο "ο άμεσος σκοπός τών κομμουνιστῶν" εἶναι ο παρακάτω: "σύνταξη τῶν προλεταριῶν σέ τάξη άνατροπή τῆς αστικής κυριαρχίας, κατάχτηση τῆς πολιτικῆς έξουσίας από τό προλεταριάτο".

Να λοιπόν η απάντηση σ' όσους τρέχουν πίσω από τό άμεσο αποτέλεσμα, για τό ποιός είναι ο άμεσος σκοπός τών κομμουνιστών, ένας σκοπός πού είναι η άρχή μόνον του τελικού σκοπού. "Ένας σκοπός πού για νά τόν φτάσουν, πρέπει νά περάσουν από πολυάριθμους αγώνες, όπως η άντι-φεουδαρχική - σήμερα άντι-ίμπεριαλιστική - επανάσταση πού είναι ο σκοπός τών άστών δημοκρατών, στόχος χωρίς άλλο σημαντικά επαναστατικός, πού οι κομμουνιστές δέν φτύνουν κατόμουτρα, αλλά είναι έτοιμοι νά δώσουν τή ζωή τους, χωρίς όμως ποτέ νά τόν μπερδεύουν μέ τόν δικό τους.

Αφοϋ λοιπόν πραγματοποιήσεται τόν άμεσο σκοπό του "τό προλεταριάτο", διακηρύσσει στή συνέχεια τό Μανιφέστο

"θά χρησιμοποιήσεται τήν πολιτική ύπεροχή για νά άποσπάσει σιγά - σιγά όλο τό κε-

φάλαιο άπ' τή μπουρζουαζία, για νά συγκεντρώσει όλα τά όργανα παραγωγής στα χέρια του Κράτους". Καί

"Καταργεί βίαια τς παλιές σχέσεις παραγωγής, τότε, μαζί μ' αυτές τς σχέσεις παραγωγής καταργεί τούς όρους ύπαρξης τής ταξικής άντίθεσης, τς τάξεις γενικά καί έτσι καί τήν ίδια τή δικιά του κυριαρχία σάν τάξη. Στήν θέση τής παλιάς άστικής κοινωνίας, μέ τς τάξεις καί τς ταξικές της άντιθέσεις έρχεται μιά ένωση όπου η έλεύθερη άνάπτυξη του καθ' ενός είναι η προϋπόθεση για τήν έλεύθερη άνάπτυξη όλων".

Οι βάσεις του αύριανού παγκόσμιου κόμματος

Απ' τό 1848, τά θεωρητικά καί πολιτικά όπλα του Μαρξισμού έγιναν πιο κοφτερά, άκονισμένα στή σκληρή δοκιμασία τής έμπειρίας τών επαναστατικών μεθόδων καί τών ήττών τής προλεταριακής τάξης. "Όπως καί τής σύγκρουσης μέ τς άντίπαλες πολιτικές δυνάμεις μέσα στό έργατικό κίνημα.

Τό Μανιφέστο έλεγε ακόμα ότι:

"Οι κομμουνιστές δέν σχηματίζουν ένα ξεχωριστό κόμμα πού άντιτίθεται στα άλλα έργατικά κόμματα" ή ακόμα

"δέν θεμελιώνουν καμιά ειδική άρχή πάνω στήν όπούα θά ήθελαν νά μοντελάρουν τό έργατικό κίνημα".

Διατυπώσεις πού επαναλαμβάνονται μέχρι σιχαμού από τς τάξεις πού σήμερα φορτώνουν όλα τά άμαρτήματα πάνω στήν πάλη του κόμματος έξ αίτίας τής θέλησής του νά διευθύνει τήν ταξική δράση.

Αλλά εκείνη τήν έποχή τό προλεταριακό κίνημα παρουσιαζόταν άπ' τή μιά μεριά μέ τή μορφή σεικτών πού προσπαθοϋσαν νά επιβάλλουν στή πραγματικότητα τόν κατηχησμό τους άπαρνούμενες τήν ταξική πάλη. Απ' τήν άλλη παρουσιαζόταν μέ τά πολιτικά κόμματα πού διεικδικούσαν προφανώς τήν πολιτική έξουσία. Συγκεντρώνοντας κύρια προλετάριους στίς δυνάμεις τους, έπειδή αύτοί ήταν οι πιο ριζοσπαστικοί μαχητές για τή "δημοκρατία" αλλά

χωρίς συγκεκριμένο κοινωνικό πρόγραμμα, όπως ήταν ο άριστερός χαρτισμός ή ο μπλανκισμός στή Γαλλία. "Έπρεπε λοιπόν νά καταπολεμηθοϋν καί νά ξεπεραστοϋν οι σέκτες μέ τή συμμετοχή του προλεταριάτου στό πραγματικό κίνημα καί νά μπει η κομμουνιστική θεωρία στήν ταξική πάλη πού έκαναν άθδεντικά έργατικά κόμματα.

Αλλά μπορούσε νά ύπάρχει μιά κοινή κόμματική πειθαρχία άνάμεσα στή δημοκρατία καί τόν προλεταριακό κομμουνισμό μετά τήν ήττα του χαρτινού κόμματος στήν Άγγλία, τήν έξέγερση του Ιούνη στό Παρίσι καί τό τελειωτικό χάσμα πού άνοιξε αύτή η έξέγερση σ' όλη τή Ευρώπη μεταξύ τους; Σίγουρα όχι! Αφοϋ άποδείχτηκε μετά ότι η "κατάχτηση τής δημοκρατίας" πού στή γλώσσα τής έποχής έκείνης δέ σήμαινε τίποτ' άλλο παρά βίαιη έξέγερση, διχτατορία καί επαναστατική δημοκρατία, δέν άρκούσε για τό προλεταριάτο αλλά χρειαζόταν η ολοκληρωτική καταστροφή τής άστικής Κρατικής μηχανής.

Η μήπως θά μπορούσε νά ύπάρχει μιά κοινή πειθαρχία τών μαρξιστών μέ τούς άναρχικούς καί τούς προντονικούς μετά τήν έπαλήθευση στό πείραμα τής κομμούνιας του Παρισιοϋ τής άνάγης τής επαναστατικής διχτατορίας καί τρομοκρατίας, δηλαδή ενός προλεταριακού Κράτους, τής κατασταλτικότητας, του έξαναγκασμού καί τής αυταρχικότητας; Καί κύρια μετά τήν έπαλήθευση ότι η ήττα όφειλόταν στήν τραγική έλλειψη ενός όργάνου ικανού νά διευθύνει τήν τάξη, όπως τό υπενθύμισε ο Μάρξ, σπρηιγμένος πιά στον τραγικό άπολογισμό:

"τό καθήκον τής διε-

... και οι κομμουνιστές; Σίγουρα η μόνη χώρα που εστιμάζει έντελλως για τις χώρες που απελευθερώθηκαν από το ζυγό του ιμπεριαλισμού είναι ακόμα στην ημερήσια διάταξη, όπως στην περίπτωση της Μαύρης 'Αφρικής. Το ίδιο ισχύει, αν και με διαφορετικό νόημα, για τις χώρες που απελευθερώθηκαν πολιτικά από τον ιμπεριαλισμό, αλλά η πολιτική πίεση πάνω στο προλεταριάτο και τις καταπιεσμένες τάξεις και περισσότερο από όλα πάνω στην φτωχή αγροτιά, μεγαλώνει συνεχώς εξ αίτιας του συμβιβασμού της "ανεξάρτητης" τοπικής τάξης με τον ιμπεριαλισμό, όπως είναι η περίπτωση της 'Ινδονήσιας και της Λατινικής 'Αμερικής.

Τό ίδιο αίωμα ισχύει, με διάφορες αναλογίες και μορφές για τή Μέση 'Ανατολή και τις χώρες του Μαγνρέμπ(βόρεια 'Αφρική). Σ' αυτές τις άχανεις εκτάσεις, ο αγώνας ενάντια στην ιμπεριαλιστική πίεση απαιτεί από τώρα μία πάλη μέχρις εσχάτων ενάντια στην τοπική μπουρζουαζία για τήν καταστροφή όλων των ιμπεριαλισμών, δηλαδή για τήν καταστροφή του καπιταλισμού. Πράγμα που προϋποθέτει τήν είσοδο μέσα στον αγώνα των κομμουνιστικών αρχών. 'Αλλά για να γίνει αυτό, αίωμα περισσότερο σ' αυτή τήν περίπτωση, χρειάζεται η εργατική τάξη να παρουσιαστεί σαν ανεξάρτητη κοινωνική τάξη κι όχι σαν σκόρπιοι προλετάριοι. Με τό σχηματισμό, δηλαδή, του ταξικού κόμματος, που θα είναι ανεξάρτητο χόση στο πρόγραμμα του και στις βάσεις σχηματισμού και θα κρατάει σταθερά τό τιμόνι τής μαρξιστικής θεωρίας.

"Αρα, η κομμουνιστική 'Αριστερά τής 'Ιταλίας, είναι η μόνη σήμερα που προσφέρει στην προλεταριακή πάλη ένα μαρξισμό "όχι ξευτελισμένο". Βέβαια η χθεσινή προσφορά της στο διεθνές κομμουνιστικό κίνημα ήταν να δώσει μία βεντάλια ταχτικών πιθανοτήτων για τή Δύση. 'Ενώ η Διεθνής κατείχε μία σειρά ταχτικών, που είχε δοκιμαστεί στην πράξη στις χώρες που είχαν νέο καπιταλισμό.

Παρ' όλα αυτά είναι αδύνατο πλέον ν' αναφερθεί κανείς στις μεγάλες ιστορικές κατακτήσεις τής Διεθνούς του Λένιν, τόσο για τις χώρες ενός νέου και κυριαρχούμενου καπιταλισμού, όσο και για αυτές ενός γέριου και ιμπεριαλιστικού καπιταλισμού, χωρίς να αναφερθεί στην Κομμουνιστική 'Αριστερά τής 'Ιταλίας, στην παράδοσή της, στη μέθοδό της, χωρίς να υιοθετήσει τόν ιστορικό απολογισμό της των τραγικών χρόνων του έκφυλισμού και τής άντεπανάστασης.

Η έξοσάνιση του γερμανικού κομμουνισμού τής Ρόζας Λούξεμπουργκ και του Λύμπνεχτ, η έξοσάνιση τής παλιάς μπολσεβίκικης φρουάς, οι όπισθοχωρήσεις και τά λάθη του Τρότσκι - δέν μιλάμε βέβαια για τούς υπερεκφυλισμένους επιγόνους του - τήν άφησαν μόνη να υπερασπίσει

συνολικά τό πρόγραμμα και τις άρχές του επαναστατικού κομμουνισμού. 'Ενας λόγος που τις έδωσε αυτό τό προνόμιο, είναι ότι ήταν η μόνη τάση από αυτές που συγκρότησαν τή Διεθνή που πολέμησε μέχρι τό τέλος ενάντια στον έκφυλισμό τής Διεθνούς κάτω από τήν πίεση αντιπάλων έχθρικών δυνάμεων, χ ο υ φ τ ι ά ζ ο ν τ α ς γ ε ρ ά τ ι ς π ρ ό τ υ π ε ς ά ρ χ έ ς τής Διεθνούς.

"Ενας άλλος λόγος είναι, ότι έπειδή βρισκόταν σε μία χώρα με διαβρωμένη παλιά δημοκρατία και από τις έμπειρίες των συνθηκών του αγώνα που είχε εκεί, μπορούσε να δώσει στα ταχτικά και όργανωτικά θέματα τέτοια όρια δράσης, απαραίτητα για να έμποδιστεί ο ταξικός έχθρος να βάλει χέρι στο κόμμα και να τό παραμορφώσει. Η τραγωδία ήταν ότι η άνικανότητα του κινήματος, ιδιαίτερα στη Παλλία και στη Γερμανία, να σχηματίσει γερά κομμουνιστικά κόμματα ικανά γά βοηθήσουν τούς μπολσεβίκους και η τρομερή πίεση του έθνικου ρώσικου καπιταλισμού και του παγκόσμιου ιμπεριαλισμού, κατέλαβαν τελικά τό όχυρό τής Διεθνούς που κατόρθωσαν να τής αλλάξουν τή φύση, να τήν άδειάσουν από τήν ουσία της και να τήν παρασύρουν στον 2ο ιμπεριαλιστικό πόλεμο, στο πλευρό των "Αγγλων και 'Αμερικάνων ιμπεριαλιστών.

"Έπρεπε λοιπόν από τότε και μετά να ριχτούμε στη γιγαντιαία δουλειά για να ξαναχτιστούν η θεωρία, οι άρχές, η ταχτική και η κομμουνιστική όργάνωση. "Έπρεπε επίσης να δοθεί η προοπτική τής δράσης του κομμουνιστικού κινήματος στην ιστορική φάση που ανοίχτηκε μετά τήν ήττα του προλεταριακού κινήματος από τόν παγκόσμιο πόλεμο και τήν νίκη των κρατικών τεράτων του κεφαλαίου που έγινε όλο και πιο όλοκληρωτικό αίωμα κι όταν κορούσε τόν δημοκρατικό μανδύα. "Έπρεπε τέλος να διακηρυχτεί ότι μία μελλοντική επανάληψη τής ταξικής πάλης θα έρχόταν από μία απομακρυσμένη αλλά αναπόφευχτη κρίση του καπιταλισμού. Πρίν από τήν κρίση, ο αγώνας για τήν χειραρέτηση από τήν αποικιοκρατία, που ξαπλωνόταν από τό άσιατικό επίκεντρο του, θα έμενε χωρίς τήν βοήθεια του προλεταριακού κινήματος των μεγάλων μητροπόλεων. "Όλη αυτή η δουλειά που έγινε από τήν 'Αριστερά και που περιέχει στα κλασσικά μεταπολεμικά κείμενα του κόμματος, όπως οι Χαρακτηριστικές Θέσεις του κόμματος ("Υπεράσπιση τής συνέχειας του κομμουνιστικού προγράμματος". "Έκδοση Κομμουνιστικό Πρόγραμμα.") είναι επίσης ένα μέρος τής απαραίτητης κληρονομιάς για τό σχηματισμό νέων τμημάτων του κόμματος στις χώρες που είναι κάτω από τήν μπόττα του ιμπεριαλισμού όπως και στις καπιταλιστικές μητροπόλεις.

Μία τεράστια δουλειά μένει παρ' όλα αυτά να γίνει αίωμα, για να βοηθηθεί η ανάπτυξη

του ταξινού κόμματος στις χώρες του νεαρού καπιταλισμού. Μιά εργασία για να βγει ένας πραγματικός διεθνής άπολογισμός των αγώνων που γέμισαν τη "έκρηκτική φάση του κόμματος της άποικιοκρατικής χειραρέτησης". "Έτσι τό υπέροχο επαναστατικό ένστιχτο, που έδωσαν αυτοί οι αγώνες στο νεαρό προλεταριάτο του "Τρίτου κόσμου", θά μπορούσει να κεφαλαιοποιηθεί καλύτερα από τό κομμουνιστικό κίνημα. Είναι επίσης μία δουλειά που παίρνοντας την ιστορική εμπειρία του παρελθόντος του προλεταριακού κινήματος και κάνοντας την εκτίμηση του βάρους του ιμπεριαλισμού και των συνεπειών του στο συσχετισμό των πολιτικών δυνάμεων, πρέπει να καθορίσει σ' αυτές τις τεράστιες γεωγραφικές ζώνες, τις ταχτικές πιθανότητες του προλεταριακού κινήματος.

Κι αυτό είναι ζωτικό όχι μόνο για τις περιοχές όπου η έθνική χειραρέτηση και η άμεση πολιτική σύγκρουση μέ τένιμπεριαλισμό και τις

παλιές κοινωνικές τάξεις είναι ακόμα στην εμμερήσια διάταξη, αλλά ιδιαίτερα όλο και περισσότερο σ' αυτές όπου η μπουρζουαζία έφτασε γρήγορα τις ικανότητες πάλης της ενάντια στην τάξη που κυριαρχεί. Και αφήνει υπερονομιά στο προλεταριάτο τό ιστορικό καθήκον να στηριχτεί πάνω "στόν πόλεμο για την άστική επανάσταση" και να εκμεταλλευτεί τις άστικές πάρκειες και τά μπολαντζαρίσματα, αν όχι τις πραγματικές προδοσίες της έθνικής δημοκρατικής επανάστασης, ιδιαίτερα στο αγροτικό ζήτημα που είναι πραγματική μαρτυροποθήκη. Αλλά επίσης στον τομέα μέ μικρότερη βέβαια σημασία, αλλά πολύ ζωτικό για τόν αγώνα, δηλαδή να αποσπάσει μέ τη δύναμή του απ' τόν αντίπαλο τις στοιχειώδεις έλευθερίες ένωσης, άγκιτάσιας, άπεργίας κ.λ.π., για να κερδίσει μερικά βασικά σημεία στον αγώνα ενάντια στις κυρίαρχες τάξεις και τόν ιμπεριαλισμό.

2. Τό Κομμουνιστικό Κόμμα είναι άναγκαία διεθνές

Θά μπορούσαμε ν' άρκεστούμε στην άπόδειξη ότι ο μαρξισμός γεννήθηκε μία κι έξω σ' άν θεωρία της προλεταριακής χειραρέτησης και άφου έκθέσουμε τό πρόγραμμα και τις άρχές του να συμπεράνουμε ότι πρόκειται για μία θεωρία που ίσχύει για όλες τις γεωγραφικές περιοχές.

Μας φαίνεται όμως χρήσιμο ν' άπαντήσουμε στην αντίρρηση σύμφωνα μέ την όποία ο μαρξισμός είναι τό προϊόν του άναπτυγμένου καπιταλισμού - ή Άγγλία, τό 1848, ήταν μία χώρα έντελώς άναπτυγμένη καπιταλιστικά - και δέν θά μπορούσε συνεπώς να εφαρμοστεί στις περιοχές ενός καθυστερημένου καπιταλισμού και κυριαρχούμενου απ' τόν ιμπεριαλισμό.

Θά μπορούσαμε πάνω σ' αυτό ν' άπαντήσουμε ότι η προοπτική της διπλής επανάστασης που έδωσε ο Μάρξ για τη Γερμανία στα 1848 ήταν άκριβώς αυτή που συνέδεε μεταξύ τους τις ύπανάπτυκτες ζώνες της Κεντρικής Εύρώπης μέ την οικονομικά προχωρημένη ζώνη της Άγγλίας και την πολιτικά προχωρημένη ζώνη της Γαλλίας. Και ότι η θεωρία του μαρξισμού ξεπήδησε άκριβώς απ' αυτήν τη Γερμανία που ήταν ακόμα καθυστερημένη και φεουδαρχική.

Επίσης θά μπορούσαμε να παρατηρήσουμε ότι αυτή η προοπτική της διπλής επανάστασης είναι άκριβώς εκείνη που εφαρμόστηκε μέχρι να σημείο στα 1917-23 μέ την κατάκτηση της έ-

ξουσίας στην πιο βάρβαρη χώρα της Εύρώπης, άποδεικνύοντας ότι ο μαρξισμός είναι ένα φυτό για όλα τά κλίματα, παρακράζοντας μία περιφημη διατύπωση της κομμουνιστικής Άριστοράς. "Έτσι στην πιο άσιατική χώρα της Εύρώπης και την πιο ύποταγμένη στο γραφειοκρατικό δεσποτισμό, άφρομοιώθηκε μέ τό μεγαλύτερο ένθουσιασμό, άπληστία και βαθύτητα η μαρξιστική θεωρία, ξεχασμένη ή παραμορφωμένη από τά μεγάλα έργατικά κόμματα της δημοκρατικής και πολιτισμένης Εύρώπης της "μπέλ-έποκ", της Εύρώπης του άνερχόμενου ιμπεριαλισμού.

Παρ' όλα αυτά γνωρίζουμε ότι αυτά τά έπιχειρήματα είναι σήμερα άνεπαρκή για να άποικουστεί τό κύμα της παρακροσύνης και των διαστροφών που σεργιρέται από τά άρεντικά της Μόσχας, του Πεκίνου και της Εύρώπης. Αυτοί οι θλιβεροί άπόστολοι της ψευτιάς μας σεργιρούν τό "Μαρξισμό - Λενινισμό", τη "σκέψη του Μάο" λές κι ο μαρξισμός ήταν πολύ "εύρωπαϊκός" και χρειαζόταν να προσαρμοστεί και σ' άλλα γεωγραφικά κλίματα. "Άλλωστε ήταν τόσο λίγο "εύρωπαϊκός" που τά δήθεν κομμουνιστικά κόμματα της Εύρώπης άναγκάστηκαν να του κολλήσουν τόν όρο του "Εύρωκομμουνισμού" για να σεργιρούν τη ρεφορμιστική, κομμιάφρονη, σβινιστική και ιμπεριαλιστική πραγματία τους.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για θεωρίες

έντελως ξένες μέ τό μαρξισμό, πού χρησιμοποιούσιν όμως τή σημαία του γιά νά κρύβουν πίσω της τήν έγκυατάλειψη άρχών και τήν όριοθέτηση σ' ένα έθνικό άστικό, δηλαδή άντι-διεθνιστικό όρίζοντα, τών σπουδαίων έπαναστάσεων πού, ξεκινώντας από τή Ρωσία, τράνταξαν τήν Άσία και μετά όλες τίς ύποδουλωμένες ήπειρους στό ζυγό του ήμπεριαλισμού. "Έτσι ή προοπτική τής διπλής έπαναστάσης γιά τή Γερμανία του 1848, πού ίσχύει όμως γιά νά συνδέσει σέ μία μονα-

δική διεθνή στρατηγική τό άμεσο άστικό κίνημα τών καθυστερημένων χωρών και τό καθ'όρα προλεταριακό κίνημα τών προχωρημένων καπιταλιστικά χωρών, μετασχηματίστηκε από τό σταλινισμό σ' "έπανάσταση μέ στάδια" πού είναι καθαρά μενσεβίκικη αντίληψη. Και από τό μοϊσισμό στη δήθεν "άδιόκοπη και σταδιακή έπανάσταση", περιορισμένη κι αυτή στό έθνικό της πλαίσιο.

Άλλη μιá φορά ξαναγύρισμα στους κλασσικούς

Ο έπαναστατικός μαρξισμός τόνιζε πάντοτε τή διεθνή φύση τής κομμουνιστικής θεωρίας πού ξεπήδησε μέ τήν πρώτη, σάν παγκόσμια θεωρία. Ακόμα κι άν, από τή γέννηση του, ή δύναμη πού μπορούσε νά τήν κάνει σημαία της και όπλο άγώνα δέν υπήρχε παρά στη βιομηχανοποιημένη Εύρώπη. Κι αυτή ή αντίληψη δέν γενικεύει ούτε έπεκτείνει τόν μαρξισμό, αλλά είναι ή πρότυπη αντίληψη τού, διακηρυγμένη μέ τό Μανιφέστο του 1848 και βασισμένη έπιπλέον σέ άπόλυτα άναντίρρητα έπιχειρήματα.

Ο Μάρξ κι ο "Ενγκελς άφιέρωσαν ένα μεγάλο μέρος γιά νά υπενθυμίσουν, σέ μιá συναρπαστική περίληψη τεσσάρων αιώνων ιστορίας, ότι ο καπιταλισμός δέν μπορούσε ούτε νά φανταστεί τήν ύπαρξή του, άν δέν πραγματοποιούνταν μερικές οικονομικές συνθήκες πού δέν ήταν τοπικές, αλλά άκριβώς τό αντίθετο, παγκόσμιες. Υπενθυμίζουν στό Μανιφέστο ότι οι μεγάλες άνακαλίψεις, ή έπικοινωνία τών περιοχών του κόσμου μεταξύ τους και τό ξάπλωμα τής ζήτησης τών υλικών αγαθών, έπέτρεψαν και άνάγκασαν νά ξεπεραστεί ή παλιά παραγωγική μορφή τής βιοτεχνικής βιομηχανίας τών συντεχνιών από τή χειροποίητη βιομηχανία και μετά από τή μεγάλη βιομηχανία. Οι θεωρητικοί του "σοσιαλισμού σέ μία μόνο χώρα" είχαν έτσι ξοφλήσει πριν γεννηθούν. "Όχι μόνο δέν υπήρξε ποτέ σοσιαλισμός σέ μία μόνο χώρα, αλλά ούτε καπιταλισμός σέ μία μόνο χώρα!

Νά πώς έμπαινε τό πρόβλημα στό Μανιφέστο του 1848:

"Η άνάγκη νά μεγαλώνει όλοένα τήν πούληση τών προϊόντων της, κυνηγά, τήν άστική τάξη σ' όλη τή γήϊνη σφαίρα. Είναι ύποχρεωμένη νά φωλιάζει παντού, νά έγκαθίσταται παντού, νά άποκαθιστά παντού σχέσεις.

Μέ τήν έκμετάλλευση τής παγκόσμιας αγοράς, ή άστική τάξη διαμορφώνει κοσμοπολιτικά τήν παραγωγή και τήν κατανάλωση όλων τών χωρών. Πρός μεγάλη λύπη τών άντιδραστικών, άφαίρεσε τό έθνικό έδαφος

κάτω από τά πόδια τής βιομηχανίας. Έκμηδενίστηκαν κι έξακολουθούν νά έκμηδενίζονται οι παμπάλαιες έθνικές βιομηχανίες. Έκτοπίζονται από νέες βιομηχανίες πού ή εισαγωγή τους γίνεται ζωτικό ζήτημα γιά όλα τά πολιτισμένα έθνη, από βιομηχανίες πού δέν έπεξεργάζονται πιά ντόπιες πρώτες ύλες, αλλά πρώτες ύλες πού βρύσκονται στυς πιο άπομακρυσμένες ζώνες και πού τά προϊόντα τους δέν καταναλώνονται μονάχα στην ύδρα τή χώρα, αλλά ταυτόχρονα σ' όλα τά μέρη του κόσμου. Στη θέση τών παλιών άναγκών πού έκανοποιούνταν από τά έθνικά προϊόντα, μπαίνουν κενούργιες άνάγκες πού γιά νά έκανοποιηθούν άπαιτούν προϊόντα τών πιο άπομακρυσμένων χωρών και κλυμάτων. Στη θέση τής παλιάς τοπικής και έθνικής αυτάρκειας και άποκλειστικότητας, μπαίνει μιá όλόπλευρη συναλλαγή, μιá όλόπλευρη άλληλοεξάρτηση τών έθνών. Κι αυτό πού γίνεται στην υλική παραγωγή γίνεται και στην πνευματική παραγωγή. Τά πνευματικά προϊόντα τών ξεχωριστών έθνών γίνονται κοινό χτήμα. Η έθνική μονομέρεια και ο έθνικός περιορισμός γίνονται όλο και πιο άδύνατα και από τίς πολλές έθνικές και τοπικές φιλολογίες διαμορφώνεται μιá παγκόσμια φιλολογία".

Αυτές οι γραμμές έχουν ηλικία 130 χρόνων αλλά είναι πάντοτε νέες!

Ο μαρξισμός βγάξει τά συμπεράσματα αυτής τής άναπόσπαστης και έπαναστατικής εξέλιξης διακηρύσσοντας άπ' τήν άρχή ότι είναι διεθνής θεωρία. Καταλαβαίνει τόν κομμουνισμό, σάν κομμουνισμό όλοκληρου του άνθρώπινου είδους, έπειδή τό κεφάλαιο, τό κέρδος, ο μισθός και οι νόμοι τής αγοράς δέν μπορούν νά καταργηθούν παρά σέ διεθνή κλίμακα. Δύο παγκόσμιοι ήμπεριαλιστικοί πόλεμοι κι ένας τρίτος πού προετοιμάζεται δέν φτάνουν γιά νά άποδείξουν ότι δέν είναι δυνατό νά συνεχίσει ή κοινωνία νά υποφέρει τό ζυγό του κεφαλαίου και τή δι-

αίρεση σέ χώρες-κράτη χωρίς τίς χειρότερες καταστροφές;

"Οί άστικές σχέσεις έγιναν τόσο στενές για νά συγκροτήσουν τά πλούτη πού δημιουργήσαν",

λέει τό Μανιφέστο.

Άλλά άς ξαναγυρίσουμε στίς συνθήκες πού γεννήθηκε ό καπιταλισμός, πού εΐναι παγιόσμιες καί για Έναν άόμοιο λόγο. Η συγκέντρωση τών μέσων παραγωγής στή χειροποίητη βιομηχανία προϋπόθετε μια "συσώρευση" κεφαλαίων, πού συνεισέφεραν πολύ στήν συσώρευση, όλες οι πλουτοπαραγωγικές πηγές του κόσμου, ύποταγμένες καθώς ήταν στή ληστεΐα τής πολιτισμένης Ευρώπης.

"Η ανακάλυψη χρυσοφόρων καύ άσημοφόρων εκτάσεων στήν Άμερική, ή μεταβολή τών έθαιγενών σέ σκλάβους, τό θάψιμο τους μέσα στά όρυχεΐα καύ ή έξόντωσή τους, ή άπαρχή τής κατάκτησης ή τής ληστεΐας τών Ανατολικών Ινδιών, ό μετασχηματισμός τής Άφρικής σέ εΐδος έμπορικού κοιικλοτροφεΐου για τό κυνήγευ τών μαύρων, νά οι εΐδυλλιακές μέθοδοι τής πρωτόγονης συσώρευσης πού χαρακτηρίζουν τόν καπιταλιστικό αΐώνα στή αύγή του"

στιγματΐζει ό Μάρξ στό Κεφάλαιο.

Πράγματι, άπ' τό ξεκίνημά του δέν μπορεί νά ύπάρξει καπιταλισμός χωρίς τήν καταλήστευση τών πλουτών όλου του κόσμου.

Καί τό Μανιφέστο συνεχΐζει:

"Μέ τή γρήγορη βελτίωση όλων τών εργαλιών παραγωγής, μέ τήν άπεριόριστη δειυκόλυση τών συγκοινωνιών, ή άστική τάξη τραβάει στόν πολιτισμό όλα, άόμοια καύ τά πιο βάρβαρα έθνη. Οι φτηνές τιμές τών έμπορευμάτων της εΐναι τό βαρύ πυροβολικό πού γκρεμΐζει όλα τά συνικά τεΐχη, καύ πού άναγκάζει νά συνθηκολογήσει άόμοια καύ τό πιο σκληροτράχηλο μΐσος τών βαρβάρων ενάντια στους ξένους. Άναγκάζει όλα τά έθνη νά δεχτούν τόν άστικό τρόπο παραγωγής, αν δέν θέλουν νά χαθούν. Τά άναγκάζει νά εισάγουν στή χώρα τους τόν λεγόμενο πολιτισμό, δηλαδή νά γίνουν άστοί. Μέ μια λέξη δημιουργεΐ Έναν κόσμο "κατ'εΐκόνα της". Η άστική τάξη ύπόταξε τήν ύπαιθρο στήν κυριαρχία τής πόλης. Δημιούργησε τεράστιες πόλεις, αύξησε σέ μεγάλο βαθμό τόν αριθμό του άστικού πληθυσμού σέ σύγκριση μέ τόν άγροτικό καύ άπέσπασε Έτσι Ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού άπό τήν ήλιθιότητα τής άγροτικής ζωής. Όπως έξάρτησε τήν ύπαιθρο άπό τήν πόλη, Έτσι έξάρτησε τά βάρβαρα καύ μισοβάρβαρα έθνη άπό τά πολιτισμένα καύ τους άγροτικούς λαούς άπό τους άστικούς λαούς, τήν Άνατολή άπό τή Δύση".

Τό ότι ό τρόπος παραγωγής, δηλαδή ή σύγ-

χρονη βιομηχανία δέν άναπτύχθηκε παρά στήν Άγγλία καύ μετά στήν ήπειρωτική Ευρώπη προέρχεται άπ' τό γεγονός ότι μονάχα σ' αύτή τήν περιοχή ύπήρχαν άπό τά πριν οι κοιικωνικές συνθήκες για τό πέρασμα στή σύγχρονη βιομηχανία. Καί δέν πρόκειται μονάχα για τή συγκέντρωση κεφαλαίων, αλλά καί για τόν άλλον άπαραΐτητο όρο τών ανταλλαγών, δηλαδή τήν έλεύθερη εργασία, πού προέρχεται άπ' τήν άπροσύνθεση τών φεουδαρχικών σχέσεων καί τό στοΐβαγμα προλεταριάτου στίς πόλεις. Άν λοιπόν τό κεφάλαιο γεννήθηκε στήν Ευρώπη, αύτό έγινε δυνατό χάρη στόν ίδρώτα καί τό αίμα τών λαών όλου του κόσμου.

Οι αντίδραστικοί δημοκράτες πού προσπαθούν νά διαβάλλουν τή διεθνή σημασία του μαρξισμού ίσχυρίζονται ότι ή άπολογία πού κάνουν οι Μάρξ καί "Ενγκελς για τή μπουρζουαζία στό Μανιφέστο δείχνει μια συνειροχή μέ τά άποικιοκρατικά καί ύμπεριαλιστικά έγλήματα τής ευρωπαϊκής μπουρζουαζίας. Καί ότι προερχόταν άπό μια ευρωποκεντρική αντίληψη, Ένα εΐδος "ευρωπαϊκού μεσιανισμού". Φυσικά στηρίζονται για νά προωθήσουν αύτή τή θέση πάνω στό ύλιικό καί ιστορικό γεγονός, πού τό δεχόμαστε χωρίς συζήτηση, δηλαδή τήν προδοσία τών κινήματων έθνικής καί κοιικωνικής χειραφέτησης καί τήν υπεράσπιση του ύμπεριαλισμού, άπό τό κύμα του σοσιαλ-δημοκρατικού πρώτα καί μετά του σταλινικού όππορτουνισμού. Οι καταστροφικές συνέπειες αύτης τής προδοσίας ήταν ν' άνοΐξει Ένα βαθύ χάσμα όχι μόνο άνάμεσα στό προλεταριάτο τών λευκών μητροπόλεων καί τίς έκμεταλλευόμενες μάζες τών έγχρωμων ήπειρών, αλλά καί άνάμεσα στήν εργατική τάξη τών διακόρων χωρών. Κατάντησε Έτσι τήν εργατική τάξη νά γίνει τόσο άτομιστική, ώστε νά εΐναι μια άμορφη μάζα πού ακολουθοΐσε τυφλά τίς μανούβρες του κεφαλαίου. Έχουμε τή βεβαιότητα ότι άπό μόνη της ή κίνηση του κεφαλαίου προς τά μπρός δημιουργεΐ τίς αντικειμενικές συνθήκες για γενική επανάληψη τής ταξικής πάλης για τήν όποία πολεμά μέ πείσμα τό κόμμα μας.

"Άν καί γνωρίζουμε ότι ή δυνατότητα για νά άναγνωριστεί ό μαρξισμός σαν θεωρία του διεθνούς προλεταριάτου, έξαρτάται σέ μεγάλο ποσοστό άπ' τήν έπιστροφή τής εργατικής τάξης τών ύμπεριαλιστικών χωρών στήν άνοιχτή πάλη ενάντια στα μεγάλα καπιταλιστικά καί εκμεταλλευτικά Κράτη όλου του πλανήτη.

Πράγματι ή προδοσία τών σοσιαλ - δημοκρατικών κοιικμάτων καί μετά του σταλινισμού δέν άφείλεται, ούτε εΐναι "παιδιά" του μαρξισμού. Εΐναι όπως Ένα σκουλίκι μέσα σ' Ένα φρούτο.

"Άς ξαναγυρίσουμε όμως στό Μανι-

φέστο. Ο κομμουνισμός χαιρέτησε τό γεγονός ότι ο καπιταλισμός "άποσπασε ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού από τήν έξαθλίωση τής ζωής τών χωραφιών". Καταπολεμά όμως τήν "ιδιαστιγμή τή μιζέρια και τό στοίβαγμα του στά άπαισία προάστια και "τήν ύποταγή τής ύπαίθρου στην πόλη". Ο σκοπός τους είναι άκριβώς ή κατάργηση τής διαίρεσης μεταξύ πόλης και ύπαίθρου! Επίσης ο κομμουνισμός χαιρετίζει σάν έπαναστατικό τό γεγονός ότι ο καπιταλισμός "σαρώνει όλα τά τείχη τής Κίνας", συνδέει μεταξύ τους όλα τά μέρη του κόσμου και έπιβάλλει τίς σύγχρονες σχέσεις παραγωγής. Καταδικάζει όμως τήν "ιδιαστιγμή "τήν ύποταγή τών άγροτικών λαών στους άστικούς λαούς τής Άνατολής στη Δύση" και βάζει σάν πρόγραμμά του τήν κοινωνία όλου του άνθρωπίου είδους, πού σημαίνει τήν κατάργηση του χάσματος μεταξύ "πολιτισμένων" χωρών και "βάρβαρων" χωρών και μονάχα μαζί μ'αυτήν τό τέλος τών οικονομικών βάσεων τής έθνικης καταπίεσης: "Καταργείστε τήν έκμετάλλευση του άνθρώπου από τόν άνθρώπο και θά καταργήσετε τήν έκμετάλλευση ενός έθνους από ένα άλλο έθνος".

Τό κλειδί τής βαθιά διαλεχτικής και άνατρεπτικής θέσης του μαρξισμού έστω και άν αυτή ή θέση μένει πάντα έρμητικά κλεισμένη για τό κεφάλι του άντιδραστικού μικροαστού, είναι τό παρακάτω: Ο καπιταλισμός είναι ιστορικά προοδευτικός σχετικά μέ τους προηγούμενους τρόπους παραγωγής άκόμα κι άν άνοίχει τό δρόμο μέ τό τίμημα άνήκουστης μιζέριας και πόνων. Η ανάπτυξη του φτιάχνει τίς οικονομικές βάσεις του κομμουνισμού, αλλά ταυτόχρονα δημιουργεί και τό προλεταριάτο πού προέρχεται από τή βίαιη καταστροφή του βιοτέχνη. Τό προλεταριάτο χαλβδώνεται σάν τάξη στον άγώνα έναντι στις καταστροφικές συνέπειες του καπιταλισμού, έναντι στην μιζέρια του, τήν καταπίεσή του και τή βαρβαρότητά του. "Ετσι, μέσα σ' αυτόν τόν άγώνα, γίνεται ικανό νά πολεμήσει και τήν αίτία αυτών τών δεινών, τόν ίδιο τόν καπιταλισμό χρησιμοποιώντας τήν δύναμη πού ο ίδιος βέβαια ο καπιταλισμός του δίνει αλλά του και πατώντας στο έδαφος πού αυτός ο ίδιος του δημιούργησε, για νά έλευθερώσει ολόκληρη τήν ανθρωπότητα από κάθε οικονομική έκμετάλλευση και από κάθε κοινωνική και πολιτική καταπίεση.

Η "άπολογία" του καπιταλισμού πού περιέχεται μέσα στο μαρξισμό, είναι λοιπόν άπο-

τιση τιμής στον έχθρό, πού τόν καλεί μέ πάθος για μία πάλη μέχρι θανάτου. Δέν υπάρχει τίποτα τό ήθικό σ' αυτή τήν καταγγελία τής μιζέριας τής εργατικής τάξης όπως και τών ύποδουλαμένων λαών, όταν διαβάζουμε στο Κεφάλαιο:

"Τήν έδεια στεγμή που ή βιομηχανία βάμβακα είσήγαγε στην Άγγλία τή δουλειά τών παιδιών, στις Ένωμένες Πολυτείες, μετασχημάτισε τήν λύγο ή πολύ πατριαρχική συμπεριφορά άπέναντι στους μαύρους σέ ένα σύστημα έμπορευματικής έκμετάλλευσης. Τέλος πάντων χρειάζόταν σάν ύπόβαθρο στη μεταμφεσμένη δουλειά τών μισθωτών τής Εύρώπης, ή χωρίς φρασσεολογία δουλειά στο νέο κόσμο".

Αυτό θά άρκοϋσε για νά τελειώνουμε μέ τους έφευρέτες καινούργιων δρόμων για τόν κομμουνισμό πού νά ισχύουν για τόν "Τρίτο κόσμο". Άπ' τήν άρχή ο μαρξισμός τοποθετεί μέ ένιαίο τρόπο στην έπαναστατική αντίληψη του τόσο τήν έξέγερση τών προλεταρίων τών λευκών μητροπόλεων, όσο και τών μή προλεταριακών μαζών πού είναι κι αυτές - όσο και ν' αλλάξει ή φύση τους - άλυσοδεμένες ως τό τέλος του καπιταλισμού στον ίδιο άφέντη, όταν μέ τήν κυριαρχία του καπιταλισμού διεισδύει ή άγορά, μετασχηματίζει τόν άποικιακό σκλάβο σέ μισοπρολετάριο ή τελικά σέ σύγχρονο προλετάριο, μέ μία ταχύτητα πού ποικίλει σύμφωνα μέ τίς μεγάλες γεωγραφικές περιοχές.

Μέ τόν ίδιο τρόπο οι δημοκράτες μικραστοί πού φτύνουν τόν κομμουνισμό κρύβουν έντεχνα στους προλεταρίους ότι ή μεγάλη έξέγερση πού τράνταξε τήν Κίνα μέ τήν εύκαιρία τών έγγιληματικών πολέμων του όπιου, όπου, ή "πολιτισμένη" Δύση άπόδειξε όλη τής τήν βαρβαρότητα, χαιρετίστηκε από τό Μάρξ και τόν Ένγκελς σάν τό πραγματικό έπαναστατικό άποτέλεσμα τής Εύρωπαϊκής διείδυσης. Περιμεναν τρέμοντας από τή νίκη τής έπανάστασης στην Κίνα, τό ξύπνημα του εύρωπαϊκού προλεταριάτου μετά τήν ήττα στα 1848-49. Μέ τόν ίδιο τρόπο πού τό κόμμα μας πρόσμενε μέ άγωνία αυτά τά τελευταία τριάντα χρόνια άισχροής ίμπεριαλιστικής ειρήνης και ήττας του προλεταριακού κινήματος, ότι τό μεγαλειώδες κοινωνικό κίνημα πού τράνταξε τήν Άσία, μέ τίς συνέπειές του στην Άφρική και τή Λατινική Άμερική, θά ξυπνήσει τό προλεταριάτο τής Εύρώπης και τής Β. Άμερικής, από τό βα-

θύ ύπνο πού τό είχαν βυθίσει ή σταλινική άν-
τειπανάσταση και ή άδιαφορία στους άγώνες έ-
θνικής χειραφέτησης, όπως είχε καλλιεργηθεί
άπό τά έργατικά σοσιαλ-ίμπεριαλιστικά κόμ-
ματα.

Οι δημοκρατικοί μικροαστοί και οι άντιδρα-
στικοί κάνουν τό πών για νά έμποδίσουν τό
σχηματισμό του ταξικού κόμματος και συνεπώς
τή διείδυση του μαρξισμού σ' όλες τις ή-
πειρους. Και κρύβουν έντεχνα ότι τον προη-
γούμενο αιώνα, ό έπαναστατικός κομμουνισμός
ήταν ό καλλίτερος υπερασπιστής της υπόθεσης
της άνεξαρτησίας της Πολωνίας και της Ίρ-
λανδίας, πού θεωρούνταν άδιάρρηκτα συνδεδε-
μένες μέ την υπόθεση της προλεταριακής χει-
ραφέτησης.

Ανεξαρτησία της Πολωνίας: Ή νίκη κάθε έ-
πανάστασης στην Εύρώπη θά ήταν άμφίβολη όσο
δέν είχε καταστραφεί ό ράσσιμος χωροφύλακας.

Ανεξαρτησία της Ίρλανδίας: Ή καταπίεση και
ή παραλυσία του άγγλικού προλεταριάτου τρε-
φόταν - και τρέφεται άκόμα και σήμερα - άπό
τήν πολιτική καταπίεση της Ίρλανδίας. Ή
νίκη της Ίρλανδίας θά ήταν μία πολύτιμη
βοήθεια για τό άγγλικό προλεταριάτο. Πράγμα
πού ισχύει άκόμα και σήμερα για τό Ούλστερ.

Απ' την άρχή λοιπόν, ό μαρξισμός κατέ-
χει μία ένιαία στρατηγική συνδέοντας σέ διε-
θνή κλίμακα όλες τις δυνάμεις πού είναι ι-
κανές νά πολεμήσουν έναντι στην κυριαρχού-
σα τάξη. Φυσικά, στην καρδιά αυτής της στρα-
τηγικής, βρίσκεται τό προλεταριάτο, ή μονα-
δική πραγματικά διεθνής τάξη, "Όπως τό δεί-
χνει τό Μανιφέστο,

"ή σύγχρονη ύποδοούλωση
στό κεφάλαιο πού εζ-
να... δία στην Άγγλία
και στην Γαλλία, στην
Αμερική και στην Γερ-
μανία άφαύρεσε άπό τό
προλεταριάτο, κάθε έ-
θνικό χαραχτήρα".

Τό προλεταριάτο στις άρχές του 20ού αί-
ώνα ήταν μόνο Εύρωπαϊκό. Αυτό όμως δέν σή-
μαινε ότι δέν ήταν μία διεθνής τάξη. "Όπου
ξαπλώνεται ό καπιταλιστικός ιστός, άναπτύ-
σσεται και τό προλεταριάτο σαν δημιούργημα
του. Άπό τότε οι καπιταλιστικές σχέσεις πα-
ραγωγής ξαπλώθηκαν σ' όλο τον πλανήτη. Άκό-
μα και στις γεωγραφικές περιοχές, τις πιο
καθυστερημένες στην ιστορική εξέλιξη, ή δια-
λυτική δράση του ίμπεριαλισμού είναι τέτοια
πού όλόκληρα μέρη της κοινωνίας όχι μόνο πα-
ρασύρονται στον άνεμοστρόβιλο της παγκόσμιας
οίκονομίας, αλλά φτάνουν στό επίπεδο
του σύγχρονου καπιταλισμού. "Αν και αυτό γί-
νεται μέ τρόπο έντελώς άντιφατικό, άνορθό-
δοξο και έπομένως τρομερά όδυνηρό.

Παρ' όλα αυτά όμως, τό πεδίο μάχης και

σύγκρουσης μεταξύ μπουρζουαζίας και προλε-
ταριάτου ξαπλώνεται σ' όλόκληρο τον πλανήτη
και διασχίζει όλες περίπου τις χώρες. Άκόμα
κι αν, στις διαφορετικές γεωγραφικές περιο-
χές, τό προλεταριάτο βρίσκεται σέ διαφορετι-
κά επίπεδα άνάπτυξης. Άκόμα κι αν, σέ μερι-
κά μέρη αυτός ό άνταγωνισμός άρχίζει μόλις
τώρα νά γεννιέται μέσα στη φωτιά των άγώνων
για τή χειραφέτηση της τοπικής μπουρζουα-
ζίας άπ' τον ζυγό του ίμπεριαλισμού. Ήπι-
πλέον αυτό τό πεδίο μάχης τείνει νά ένωπι-
εΐται όλο και περισσότερο, έξ αίτίας των
μεγάλων μεταναστεύσεων πληθυσμών πού τους
ύποχρεώνει ό καπιταλισμός. Άνακατεύοντας ό-
λοένα και πιο πολύ, άκόμα και μέ τό τίμημα
της μιζέριας και της πιο όδυνηρης καταπίε-
σης, τους έργάτες διαφορετικών έθνικοτήτων
και σπρώχνοντας έτσι μέχρι τό τέρμα την τά-
ση νά

"άφαύρεε άπό τον προ-
λετάριο κάθε έθνικό
χαραχτήρα".

Ή προλεταριακή τάξη όντας διεθνής όπως
έπίσης και ή έπανάστασή της, ή έπιστήμη ά-
πελευθέρωσής της, ή κομμουνιστική θεωρία ό-
πως και τό κόμμα της, δέν μπορεί νά έχουν πα-
ρά διεθνή φύση. Γι' αυτό ή περίφημη κραυγή

"Προλετάριοι όλων των
χωρών ένωθεΐτε"

ρίχτηκε άπ' τό Μανιφέστο του
Κομμουνιστικού Κόμμα-
τος, έπειδή αυτό τό τελευταίο έχει μία
και μοναδική θεωρία, ένα και μοναδικό πρό-
γραμμα, μία και μοναδική σημαΐα για όλες τις
χώρες.

"Έέρασαν 72 χρόνια,
θά πεΐ στό Μανιφέστο της τό Μάρ-
τη του 1919 ή Κομμουνιστική Διεθνής,

τό Κομμουνιστικό Κόμ-
μα παρυσίασε στόν
κόσμο τό πρόγραμμά του
γραμμένο άπό τους πιο
μεγάλους προφήτες της
προλεταριακής επανά-
στασης, τον Κάρλ Μάρξ
και τον Φρέντριχ Έν-
γκελς".

Τό προλεταριάτο είναι μία διεθνής τάξη
άπό την φύση του και όλοένα και έξ αίτίας
των συνθηκών ζωής, δουλειάς και άγώνα.
Ή χειραφέτησή του λοιπόν δέν μπορεί νά πραγ-
ματοποιηθεί παρά σέ διεθνή κλίμακα.

"Έ είναι τό συμφέρον μας
και τό καθήκον μας νά
κάνουμε την επανάστα-
ση διαρκή,

διαιήρυσσε ή Προσφώνηση στά 1850,
ως ότου όλες οι τάξεις
λυγώτερο ή περισσότερο
κυρίαρχες δλωχτούν

- από την έξουσία, έως
 ότου τό προλεταριάτο
 καταχτήσει τη δημό-
 σια έξουσία και έως ό-
 του, όχι μόνο σέ μιá
 χώρα, ή ένωση τῶν προ-
 λεταρίων κáνει áρκει-
 τή πρόοδο γιá νά κα-
 ταργήσει σ' αúτές τίς
 χώρες τόν ανταγωνί-
 σμό τῶν προλεταρίων
 κáι νά συγκεντρώσει

στά χέρια τῶν προλε-
 τάριων τουλάχιστον τίς
 άποφασιστικές παραγω-
 γικές δυνάμεις".

("Απαντα, Κάρολ Μάρξ στό "Ο Κάρολ Μάρξ
 μπροστά στους δικαστές της Κολωνίας")

Πρόκειται δηλαδή, γιά τό "μοναδικό παγκόσμιο
 σχέδιο" πού θά καθορίσει άργότερα σάν καθή-
 κον ή Διεθνή του Λένιν.

Γιά τό μοναδικό παγκόσμιο κόμμα

Η εργατική τάξη είχε ένα διεθνές πρόγραμ-
 μα. "Επρεπε όμως ν' άποκτήσει και μιá διε-
 θνή όργάνωση. Αυτό πού θέλουμε βασικά νά
 τονίσουμε είναι ότι ή ιστορία του κομμουνί-
 στικού κινήματος πού άρχίζει μέ τό Μανι-
 φέστο του 1848, άποδείχνει ότι οι όρ-
 γανώσεις πού είχε διαδοχικά τό προλεταριάτο
 έπερναν κάθε φορά ένα χαρακτήρα πιο διεθνή.
 "Οχι βέβαια στό περιεχόμενο, πού ήταν από τό-
 τε διεθνές, αλλά στή μορφή. "Επρεπε δηλαδή
 νά έμκανίζονται πάντοτε περισσότερο συγκεν-
 τρωτικές και πειθαρχημένες, αφήνοντας πάν-
 τα λιγότερη άυτόνομία στά διάφορα τοπικά
 τμήματα.

Άπ' τήν πλευρά της μορφής ή Λίγκα τῶν
 κομμουνιστῶν ήταν μιá υπέροχη και γενναία
 πρόβλεψη του διεθνούς κόμματος. Συγκέντρωσε
 γρήγορα μέλη από πολυάριθμες έθνικότητες.
 Πάνω στίς κάρτες τῶν μελῶν της τό παλιό έμ-
 βλημα

"Ο λου οί άνθρωποι είν-
 ναυ άδέλφια"

έβγαίνε σέ είνκοι τουλάχιστον γλώσσες, άν και

"άπό δῶ και από κεῖ, όχι χωρίς λάθη"

παρατηρεῖ ό "Ενγκελς. "Αλλά δέν ρίζωσε πραγ-
 ματικά, παρά μέσα στή γερμανική εργατική τά-
 ξη τό γενικό Συμβούλιο, διατηρώντας πάντα
 στενούς δεσμούς μέ τούς άριστερους χαρτι-
 στές στήν Άγγλία

"αúτό τό άυτόνομο έπα-
 ναστατικό έργατικό
 κόμμα",

και τούς Γάλλους έπαναστάτες

"τό πραγματικό προλε-
 ταριακό κόμμα, πού άρ-
 χηγός του είναι ό
 Μπλάνκί",

σύμφωνα μέ τούς όρισμούς του Μάρξ. "Επιπλέον
 ή Λίγκα πού, ξεπερνώντας τή μορφή της μυστι-
 κής και συναμοστικής έταιρείας, έγινε

"τουλάχιστον σέ κανονική περίοδο" μιá

"άπλή προπαγανδιστική έταιρεία",
 δέν μπόρεσε νά γίνει μιá πραγματική πολιτι-
 κή όργάνωση μάχης, παρ' όλη τήν προσπάθεια
 γιά τήν άναδιοργάνωσή της του 'Ιούνη 1850,
 ("Ενγκελς, "Μερικά λόγια πάνω στή Λίγκα τῶν
 κομμουνιστῶν").

Η διάλυσή της στά 1852, τή στιγμή πού ή
 άντεπανάσταση δέν της άφηνε πια άλλη δυνα-
 τότητα παρά νά ξαναγίνει μιá μυστική όργά-
 νωση, ενώ προσανατολιζόταν σέ πραξικοπημα-
 τικές τάσεις, δέν σήμαινε τό τέλος της όρ-
 γάνωσης τῶν εργατῶν στίς διάφορες χώρες, τό-
 σο στόν οίκονομικό όσο και στόν πολιτικό
 τομέα. "Αν και ό ρόλος της ήταν νά συγκεν-
 τρώσει όλες τίς ταξιμένες όργανώσεις - σέ μιá
 περίοδο πού ή τοποθέτηση πάνω σ' αúτό τό έ-
 πίπεδο σήμαινε άμεσα βίαιη αντίθεση μέ τό
 Κράτος - γιά νά φτάσει νά ένωποιήσει, μέ τή
 φωτιά του κοινού άγώνα, θεωρία και δράση.
 Ξεπερνώντας έτσι τήν αντίθεση μεταξύ οίκο-
 νομικού και πολιτικού άγώνα, γιά νά κάνει τόν
 πρώτο, ένα μοχλό γιά τό δεύτερο και πετυ-
 χαίνοντας νά ξεπεράσει τά έθνικά έμπόδια με-
 ταξύ όργανώσεων πού υπήρχαν από τά πρίν.

Έτσι τά καταστατικά της Διεθνούς Έκωσης
 τῶν εργατῶν, πού επαναλήφθηκαν από τήν 3η
 Κομμουνιστική Διεθνή 56 χρόνια μετά, διακη-
 ρήσουν ότι:

"ή χειραφέτηση δέν είν-
 ναυ ένα τοπικό ή έθνι-
 κό πρόβλημα, αλλά ένα
 κοινωνικό πρόβλημα πού
 άγκαλιάζει όλες τίς χώ-
 ρες όπου υπάρχει τό
 συγχρονικό κοινωνικό κα-
 θεστώς, και του όποι-
 ου ή λύση έξαρτάται ά-
 πό τή θεωρητική και
 πρακτική συνεργασία
 τῶν πιο προχωρημένων
 χωρῶν, ότι ή ταυτόχρο-

νη σημερυνή ανανέωση τοῦ ἐργατικοῦ κενήματος στὴς βιομηχανοποιημένες χώρες τῆς Εὐρώπης, ξυπνάει σέ μᾶς ἀπό τῆ μιά μεριά καινούργιες ἐλπίδες, ἀλλὰ ἀπό τὴν ἄλλη, μᾶς δέν εὐ μιά ἐπίσημη προεξοποῦση νά μὴ ξαναπέσομε στὰ ἔθια λάθη καὶ μᾶς καλεῖ στὸν ἄμεσο συντονισμό τοῦ κενήματος πού μέχρ' ἔτι τώρα ἦταν κάθε ἄλλο παρά σαφές".

("Τὰ τέσσερα πρῶτα συνέδρια τῆς 3ης διεθνούς").

Ἡ 2η Διεθνῆς, δημιουργημένη στό 1889, σχηματίστηκε κι αὐτή σάν ἓνα διεθνές ὄργανο μέ τό καθήκον νά συντονίζει τὴ δράση τῶν διαφόρων ἐθνικῶν τμημάτων πού εἶχαν ἡδη τὰ προγράμματά τους καὶ τίς παραδόσεις τους. Ὅπως τό σοσιαλ-δημοκρατικό γερμανικό κόμμα, τὰ πολυάριθμα κόμματα πού στή Γαλλία θά δώσουν τὴν SFIO, καὶ πολλές ὀργανώσεις ὄλων περιόδου τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν. Ὁ ὀππορτουניσμός πού ἀναπτύχθηκε στή 2η Διεθνῆ δυνάμωσε τίς φυγόκεντρες δυνάμεις μέσα τῆς, γιὰ νά τῆς δώσει τελικά ἓναν ὀμοσπονδιακό τρόπο λειτουργίας, ἀντὶ τό κόμμα νά ἐναρμονίσει ὄλο καὶ περισσότερο σέ διεθνῆ κλίμακα τό πρόγραμμα καὶ τὴν ταχτική. Ἡ χρεωκοπία τῆς σοσιαλ-δημοκρατίας τόν Αὐγουστο τοῦ 1914, ὅπου ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν ἐθνικῶν τμημάτων ξέπεσε στό σοσιαλ-πατριωτισμό καλώντας τοὺς προλετᾶριους νά ὑπερασπίσουν τὴν "δική" τους μπουρζουαζία, ἔδειξε καλά ὅτι ἡ ὀππορτουניστική τάση ἔκρυβε μιά πολιτική καὶ θεωρητική θέση πραγματικά διεθνῆ πίσω ἀπ' τὴν εὐθυγράμμιση κάθε τμήματος στό Κράτος του.

Ἡ "ἀρελής συνεργασία" διαφόρων φραξιῶν, ὀργανώσεων ἢ κομμάτων χρεωφότησε τὴν ἐποχὴ τῆς Κομμουνίας τοῦ Παρισιοῦ. Ἡ γέννηση τῆς Κομμουνίας καὶ ἡ πτώση τῆς ἐπαλήθευσαν ὀλοκληρωτικά τίς ἀρχές τοῦ Μαρξισμού καὶ ἔκαναν πιά ἀδύνατη μιά συμπάραταξη ἰδιαίτερα μέ τοὺς προντονικούς καὶ τοὺς ἀναρχικούς. Ὅπως τό ἀναφέρει ὁ Μάρξ στό "Κριτική τοῦ προγράμματος τῆς Γκότα",

"ἦταν ἀπλᾶ ἡ πρώτη προσπάθεια γιὰ νά δοθεῖ στή διεθνῆ δράση τῆς ἐργατικῆς τάξης ἓνα κεντρικό ὄργανο, προσπαθῆσα πού, μέ τὴν ὄ-

θηση πού ἔδωσε, εἶχε συνέχειες πού διαρκῆσαν ἀλλὰ πού μέ τὴν πρώτη ἱστορική μορφή δέν μποροῦσε νά ἐπιζησει γιὰ πολὺ μετά τὴν πτώση τῆς Κομμουνίας τοῦ Παρισιοῦ"

("Κριτική τῶν προγραμμάτων τῆς Γκότα καὶ τῆς "Ερφουρτ").

Ἡ 3η Διεθνῆς σχηματίστηκε, συγκεντρώνοντας τίς τάσεις πού εἶχαν πολεμήσει ἐνάντια στή ρεφορμιστική προδοσία καὶ γιὰ τὴ μετατροπὴ τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ πολέμου σέ ἐκμύλιο πόλεμο. Ἐπρεπε λοιπόν νά ἐπιβάλλει ἓνα διεθνές πρόγραμμα, μοναδικό γιὰ ὄλα τὰ τμήματά τῆς πού γεννιῶνται ἀπὸ ἀριστερές τάσεις πού εἶχαν ἢ κάθε μιά τίς δικές τῆς παραδόσεις ἀγῶνα μέσα στή 2η Διεθνῆ καὶ στίς ὁποῖες ἦσαν νά προστεθοῦν πολυάριθμα ἐθνικά τμήματα ἡδη σχηματισμένα σ' ὄλες τίς ἡπείρους καὶ ἰδίως στίς "προχωρημένες" χώρες.

Ἡ τάση τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνούς ἦταν νά γίνεῖ ἓνα πραγματικό "Διεθνές Κομμουνιστικό Κόμμα", σύμφωνα μέ τὴν ἔκφραση τοῦ προέδρου τῆς Ζηνόβιεφ. Ἀπέτυχε ὅμως παρά τίς προσπάθειες τῶν μπολσεβίκων πού εἶχαν τὴν μόνη πλήρη ὑποστήριξη στή Δύση ἀπὸ τὴν Κομμουνιστικὴ Ἀριστερά τῆς Ἰταλίας. Συγκρούσαν ὅμως μέ τίς κεντροφυγές ἀυτονομιστικές τάσεις τῶν δυτικῶν κομμάτων, ἰδιαίτερα τοῦ γερμανικοῦ καὶ τοῦ γαλλικοῦ. Αὐτά τὰ τελευταῖα μπόρεσαν νά στηριχτοῦν στό γεγονός, ὅτι ἀκόμα δέν εἶχε ξεκαθαρίσει ἡ ταχτική τῆς ἐπανάστασης στίς προχωρημένες χώρες, γιὰ νά σπρώξουν στὴν περίοδο τῆς ἐπαναστατικῆς πτώσης καὶ τραγικῆς ἀπομόνωσης τῆς ρωσικῆς ἐπανάστασης, τὴ Διεθνῆ καὶ τοὺς μπολσεβίκους σέ ταχτικές μέ ὄρια ἀπροσδιόριστα. Ἐτσι ἡ ἔλλειψη σακῆνειας στὴν ταχτική, ἐπέτρεψαν ὄλο καὶ πιὸ ὀππορτουניστικὲς ἐρμηνεῖες, πού τίς χρησιμοποίησαν οἱ δυνάμεις τοῦ κεντρισμοῦ καὶ τοῦ καπιταλισμοῦ σάν μοχλό γιὰ ν' ἀδειάσουν τό κόμμα ἀπ' τὴν οὐσία του. Κι αὐτό ἔγινε πολὺ πρὶν τὰ ἀπολιθωμένα ἀπομεινάρια τῆς διαλυθοῦν κι αὐτά τυπικά τό 1943, ὅταν ὁ Στάλιν ἀντάλλαξε τὴ Διεθνῆ, διαλύοντάς τὴν καὶ ἐπίσημα, γιὰ μερικά ἀεροπλάνα τοῦ Ροῦζβελτ. Ἐτσι ἔγινε ἡ καλύτερη ἐμπορική ἀνταλλαγὴ στό παζάρι τῶν δημοκρατικῶν καὶ πατριωτικῶν ἀγῶνων, ὅπου ρίχτηκαν ἑκατοντάδες ἑκατομμύρια προλετᾶριων γιὰ νά σκεθεῖ ὁ καπιταλισμός.

Σήμερα, ἡ καινούργια διεθνῆς ὀργάνωση τοῦ κόμματος δέν μπορεῖ νά ξαναχτιστεῖ χωρὶς νά ξεριζωθεῖ ἐντελῶς κάθε τάση γιὰ αὐτονομία, ὀμοσπονδία καὶ ἐθνικό αὐτοσχεδιασμό. Γιὰ νά γίνεῖ αὐτό πρέπει τό κόμμα νά χτι-

στεί απ' την άρχή πάνω στο πρόγραμμα και τις άρχές που σ' όλα τά σημεία τους άνασουργοτήθηκαν τέλεια από τή Διεθνή του Λένιν. Άλλά επίσης επειδή τό κομμουνιστικό κόμμα είναι σέ θέση νά κατέχει σέ διεθνή κλίμακα μιá σειρά από ταχτικούς κι οργανωτικούς κανόνες που έχουν δοκιμαστέι μέσα στην τραγική έμπειρία του προλεταριακού κινήματος στα 1919-27. Αύτή ή δουλειά που καθορίζει τά άκριβή όρια της ταχτικής στις χώρες της γέφυρης δημοκρατίας έχει γίνει πιά από τήν Κομμουνιστική Άριστερά της Ίταλίας. Σήμερα δέν έχει πιά νά βρεϊ νέες πιθανότητες και ταχτικούς κανόνες για τίς "προχωρημένες" χώρες, όπως οι μπολσεβίκοι δέν είχαν νά βρούν για τίς "καθυστερημένες" χώρες. Τό μόνο καθήκον που μπορεί άκόμα νά μπει για τό Κόμμα και στις δύο αυτές περιπτώσεις, είναι νά κάνει αυτούς τους κανόνες άκόμα πιο άυστηρούς από χτές, γιατί άλλο τόσο σκλήρυναν οι τούχοι που ανάμεσά τους πρέπει ν' άνοιχτεί τό πέρασμα για τή γέννηση της καινούργιας κοινωνίας.

Έπιπλέον, τό πρόβλημα που μπαίνει σήμερα στο κόμμα σέ διεθνή κλίμακα δέν είναι πλέον νά συγχώνευθουν μεταξύ τους τάσεις ύπερασπιζόμενες μιá άυθεντική κομμουνιστική ή μαρξιστική παράδοση. Γιατί μόνο τό κόμμα που βγήκε από τήν Κομμουνιστική Άριστερά της Ίταλίας ύπερασπίζεται τό πρόγραμμα, τή θεωρία, και τίς άρχές, τους ταχτικούς και οργανωτικούς κανόνες, διαλεγμένους στο φως της ιστορίας και της άντεπανάστασης, δηλαδή τήν συνολική κληρονομιά της έπαναστατικής επανάληψης της ταξικής πάλης. Η ιστορική τύχη που δέν πρέπει λοιπόν νά χαθεί είναι νά οίκοδομηθεί σήμερα ένα διεθνές συγκεντρωτικό δίκτυο του κόμματος πάνω σ' αύτήν τή βάση, κάτω από τή σημαία του συνολικού μαρξισμού.

Έχουμε συνείδηση των δυσκολιών μιας τέτοιας έπιχείρησης. Δέν πιστεύουμε όμως ότι αυτές οι δυσκολίες μπορούν νά άποτελέσουν άντιρρήσεις. Πρώτα απ' όλα ύπάρχει τό γεγονός ότι όλες οι παραδοσιακές τάσεις του μαρξισμού έξαφανίστηκαν έκτός από τήν Κομμουνιστική Άριστερά. Αυτό δέν σημαίνει όμως ότι στο μέλλον ομάδες επαναστατών δέν θά φτάσουν, από δω κι από κει, ως ένα όρισμένο σημείο, νά κάνουν δικό τους τουλάχιστον ένα μέρος των μαθημάτων που βγάλαμε από τίς νίκες όπως και από τίς ήττες της εργατικής τάξης. Και ότι δέν θά τεθεί κάποτε τό ζήτημα της συγκεντρώσης στη συγκεντρωτική διεθνή όργάνωση, δυνάμεων ξένων από τήν καταγωγή τους, στην παράδοση που τό γέννησαν. Αντίθετα, έχουμε έπίγνωση ότι αυτό τό ζήτημα θά πρέπει νά τεθεί άργά ή γρήγορα στο διάστημα του επαναστατικού άνεβάσματος. Η θέση μας πάνω σ' αυτό τό σημείο είναι ότι ή διαδικασία συγκεντρώσης, αυτό τό "μπόλιασμα"

πάνω στον κορμό της τάσης μας, θάχει παραπάνω τύχη νά πετύχει αύριο, όσο τό διεθνές δίκτυο του κόμματος συγκροτείται σήμερα στη βάση μιας προσωπικής προσχώρησης στο πρόγραμμά του που του έξασφαλίζει τή μεγαλύτερη δυνατή όμοιογένεια. Μόνο μ' αύτή τήν προϋπόθεση καινούργιες δυνάμεις θά μπορέσουν αύριο νά άρομιώσουν τό γρηγορότερο και τό τελειότερο δυνατό τή συλλογική θεωρητική κληρονομιά, πάνω στην όποία καμμιά παραχώρηση και κανένας συμβιβασμός δέν θά γίνει. Γιατί είναι ή προϋπόθεση που χωρίς αύτήν τό παγκόσμιο κόμμα του αύριο, δέν θά μπορέσει νά σταθεί στο ύψος του ιστορικού καθήκοντός του.

Ένα άλλο πρόβλημα μπαίνει κι είναι άκόμα πιο λεπτό. Πώς δηλαδή, μετά 50 χρόνια σοσιαλιστικής διαφθοράς και γάγγραινας στις ίμπεριαλιστικές μητροπόλεις και ύποταγής της θεωρίας του επαναστατικού κομμουνισμού στις άνάγκες του ίμπεριαλισμού θά εύλευαν σέ τέτοια άρμονία στο ίδιο κόμμα οι προλετάριοι των καταπιεσμένων χωρών μέ αυτούς των καταπιεστριών χωρών. Αύτή ή ένωση σ' ένα μοναδικό μπλόκ είναι άπαραίτητη για τή νίκη της κομμουνιστικής επανάστασης. Ξέρουμε ότι θά είναι άδύνατη χωρίς τήν άποκασισμένη πάλη του κόμματος στις καταπιεσμένες χώρες ενάντια στην ίμπεριαλιστική ληστεία και τον καννιβαλισμό, ενάντια στο πνεύμα της έθνικής και φυλετικής άνωτερότητας που ή μπουρζουαζία και οι πρόχτορες της καλλιεργούν στις τάξεις των έργατών αυτών των χωρών. Άλλά γνωρίζουμε επίσης ότι οι προλετάριοι των χωρών που πάλεψαν ενάντια στον ίμπεριαλισμό, όταν τά ταξικά άδέφφια τους στις μητροπόλεις, άνασθητοποιημένα από τήν ιστορική νίκη τους, έμεναν παράλυτα κι άποκοιμισμένα από τό όπιο του πατσιτισμού, ήττοπάθειας, του δημοκρατικισμού και του σοβινισμού, θά ξέρουν νά άντλήσουν, μέσα από τό περίφημο επαναστατικό ένστιχτο που ήδη άπόδειξαν πως τά έχουν, τή δύναμη νά καταλάβουν αυτό τό διεθνές καθήκον και νά συμμετάσχουν έξίσου στην οίκοδόμηση του διεθνούς έργαλείου, μοναδικού και συγκεντρωτικού, άπαραίτητου για τό θρίαμβο του κομμουνισμού.

Για νά νικήσει τήν μπουρζουαζία, που είναι χίλιες φορές πιο συγκεντρωτική σήμερα στο ίμπεριαλιστικό της στάδιο, παρά ότι ήταν στην άρχή του αιώνα, ή εργατική τάξη δέν μπορεί νά έμφανιστεί σέ διεθνή κλίμακα παρά μέ μιá συγκεντρωτικότητα άκόμα πιο μεγάλη βασισμένη γερά στα κοινά συμφέροντά της και στην ύπαρξη ενός μοναδικού προγράμματος και μιας μοναδικής σημαίας.

Τώρα που τά σύγχρονα μέσα τηλεπικοινωνίας φέρνουν κοντά, σ' όποιαδήποτε στιγμή, όλα τά μέρη του κόσμου, θάταν μήπως άδύνατο

Ὁ μόνος δρόμος χειραφέτησης τοῦ προλεταριάτου εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἐξέγερσης, τῆς καταστροφῆς τοῦ αστικοῦ κράτους καὶ τῆς δικτατορίας

Τὸ ἄρθρο αὐτὸ δημοσιεύθηκε στὰ Νο 13, 16 καὶ 20 τοῦ Φλεβάρη 1921 στὸν "Κομμουνιστὴ", κεντρικὸ ὄργανο τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἰταλίας καὶ ἀναφέρεται σὲ κεντρικά καὶ ζωτικὰ ζητήματα τῆς θεωρίας, χωρὶς ποτέ νὰ ἐγκαταλείπεται ἢ πρὸς μεγάλη αὐστηρότητα στὴ διατύπωση.

"Ὅπως θὰ ἀποδειχτεῖ, οἱ ἀντίπαλοι τῆς ἀντίληψῆς μας τῆς ἐπαναστατικῆς διαδικασίας εἶναι οἱ ἴδιοι σήμερα ὅπως καὶ χτές καὶ σιέπονται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἡ μόνη μικρὴ διαφορὰ εἶναι ὅτι οἱ σημερινοὶ σοσιαλιστές καὶ "κομμουνιστές" ἔπασαν πρὸς χαμηλά, ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς ὀπαδούς τοῦ Σερράτι καὶ τοὺς διάφορους μαξιμαλιστές, ἀλλὰ ἀκόμα πρὸς χαμηλά ἀπὸ τοὺς σοσιαλ-δημοκράτες αὐτῆς τῆς ἐποχῆς. Ὅσο γιὰ μᾶς, δέν ἀλλάξαμε οὔτε ἓνα κόμμα σ' ἓνα πρόγραμμα, πού ἦταν καὶ πρέπει πάντοτε νὰ θεωρεῖται σάν ἀμετάβλητο, ἀλλιῶς πρέπει νὰ σταματήσουμε νὰ λεγόμεστε κομμουνιστές.

Ἡ ΚΑΤΑΧΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

"Ὅταν τὰ καταπιητικὰ γεγονότα τῆς Ρωσίας ἐρριξαν ἄπλετο ὡς στὶς βασικῆς θέσεις τῆς ἐπαναστατικῆς μαρξιστικῆς σκέψης στὸ σύνολο τοῦ παγκόσμιου κινήματος τοῦ προλεταριάτου - θέσεις πού, πρέπει νὰ ἐπαναληφθεῖ - ἡ ἀντιρεβιζιονιστικὴ ἀριστερὰ τῆς 2ης Διεθνούς δέν εἶχε χάσει ποτέ ἀπὸ μπροστὰ της, τούλάχιστον στὸ θεωρητικὸ τομέα - παντοῦ τέθηκε τὸ παρακάτω πρόβλημα: νὰ γίνεαι ἀποδεχτὴ ἢ ὄχι ἡ βίαιη κατάχτηση τῆς ἐξουσίας, ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἡ καταστροφὴ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ μηχανισμοῦ καὶ ἡ ἀντικατάστασή του ἀπὸ τὸ σύστημα τῶν ἐργατικῶν συμβουλίων. Στὶς ἀρχές, στὴν Ἰταλία π.χ., ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν πού ἀποδέχτηκαν αὐτές τίς θέσεις ἦταν σημαντικὸς. Σὰ συνέπεια ὅμως μιᾶς σειρᾶς κοινωνικῶν καὶ ἱστορικῶν αἰτίων, ἦρθαν γρήγορα ἀμφιβολίες,

ἀμφιταλαντεύσεις, ἀτομικῆς καὶ ὑπεροπτικῆς, ἐρμηνεῖες τῶν βασικῶν σημείων μεθόδου τῆς ἀναγεννημένης Διεθνούς. Αὐτὸ τὸ πρῶτο κύμα ἐνθουσιασμοῦ ἔδειξε ὅτι ἦταν πολὺ μακριὰ ἀπ' τὸ νὰ μπορέσει νάχει θετικῆς συνέπειες. Σύντομα ὅμως, σχηματίζοταν, μαζί μὲ μιὰ πρὸς σοβαρὴ δουλειὰ καὶ μιὰ μεγαλύτερη ἀποτελεσματικότητα, μιὰ πραγματικὴ συνείδηση τῆς κομμουνιστικῆς μεθόδου στὶς ὁμάδες πού ὀδήγησαν στὸ σχηματισμὸ τοῦ κόμματός μας.

Πρέπει τώρα νὰ δοῦμε καλὰ τί πρέπει νὰ ἐννοοῦμε λέγοντας ἀποδοχὴ τῆς κομμουνιστικῆς μεθόδου. Κι ἐκεῖ εἶναι τὸ κεντρικὸ πρόβλημα πού παρουσιάστηκε στὴν Ἰταλία καὶ πού λύθηκε στὸ Λιβόρνο. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ λύση πού δόθηκε στὸ ἐπίπεδο τῆς ὀργάνωσης τοῦ κόμματος δέν ἀπέκλεισε τὴν ἀναγκαιότητα μιᾶς ἀποσαφήνισης ἀπέναντι στὴν ἀντικομμουνιστικὴ καμπάνια πού διεξαγόταν καθημερινὰ μὲ διακηρύξεις κομμουνιστικῆς πίστεως αὐτῶν πού ἤδη ἦταν ἔξω ἀπὸ τὸν κομμουνισμό στὴ θεωρία, ὅπως καὶ στὴ πράξη. Καὶ πού τροφοδοτοῦνταν ἀπὸ τὴ δουλειὰ διάβρωσης στὴν ὁποία ἐπιδίδονται ἐντεχνα αὐτοὶ πού παρέμειναν στὴ δεξιά τοῦ κόμματος, ἀκόμα κι ὅταν ὑπῆρχε τὸ κύμα ἐνθουσιασμοῦ. Καὶ πού προσπαθοῦν νὰ ἐπωλεθηθοῦν ἀπὸ τὴν ὑποχώρηση τῆς πρώτης ἐξαρσης, ἰσχυριζόμενοι ὅτι βλέπουν σ' αὐτὴν τὴν ἀπόδειξη τῆς ἥττας τῆς θεωρίας καὶ τῆς πρακτικῆς τῆς 3ης Διεθνούς.

Πρέπει νὰ εἰπωθεῖ, πρῶτα ἀπ' ὅλα, ὅτι ἡ κομμουνιστικὴ μέθοδος δέν ἔχει πραγματικὰ γίνεαι ἀποδεκτὴ, ὅταν αὐτὴ ἡ ἀποδοχὴ στηρίζεται μονάχα στὴν ἀναγνώριση τοῦ γεγονότος ὅτι ἐφαρμόστηκε στὴ ... Ρωσία, ὅπου αὐτὴ ἡ ἐφαρμογὴ ἐγίνε χωρὶς νὰ περιμένουν τὴν ἀδεια τῶν ἀναφορᾶστων "κομμουνιστῶν" μας. Ἡ πᾶνω στὸ γεγονὸς, ὅτι ἀναγνωρίζεται στὸ ρώσικο προλεταριάτο τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαθιδρύσει ἓνα καθεστῶς σοβιέτ (δικαίωμα πού τὰ ὄπλα καὶ τὰ κανόνια τοῦ κόκκινου στρατοῦ προστατεύουν πολὺ καλά.)

Δέν μποροῦμε νὰ ποῦμε ἐπίσης ὅτι εἶναι

κομμουνιστής αυτός πού παραδέχεται τή βία, τή διχτατορία, τά σοβιέτ μονάχα σάν πιθανές μορφές καί πλευρές τής ανάπτυξης τής επανάστασης. Αυτός πού δέν θέλει βέβαια νά τίς καταδικάσει στά εύκολα σάν αντισοσιαλιστικούς έκφυλισμούς, αλλά διακινδυνεύει νά μήν άποκλείει ότι αυτές οι μορφές κι αυτές οι πλευρές θά μπορέσουν σέ όρισμένες περιπτώσεις καί σέ όρισμένες χώρες νά έπιβληθοϋν σάν μιá άναγκαιότητα ... πού κρίνει έξάλλου άξιοθρήνητη.

Ή άξία καί η άυστηρότητα αυτών των μαρξιστικών θέσεων στηρίζονται στό γενικό χαρακτήρα τους, στόν άποκλειστικό χαρακτήρα διατύπωσής τους, όταν διακηρύσσεται, όπως θά θεωρητικά γραφτά του Μάρξ καί του "Ενγκελς καί στίς θέσεις τής 3ης Διεθνούς, ότι ο μόνος δρόμος πού οδηγεί στή χειραφέτηση του προλεταριάτου, ο μόνος δρόμος πού πηγαινει από τήν έξουσία τής μπουρζουαζίας στήν έξουσία του προλεταριάτου, είναι ο δρόμος τής βίαιης πάλης καί τής διχτατορίας. Δογματισμός; Σχηματοποίηση; "Άγνοια των πολυποικίλων μορφών πού μπορούν νά πάρουν μέσα στό χρόνο καί στό χώρο, για χίλιες δυό είδικές αίτίες, οι έξελίξεις τής ιστορίας; "Όχι αλλά είναι άποτέλεσμα μιās πολύ πλατιάς κι ισχυρής άναλυσης πάνω στή βάση άναρίθμητων στοιχείων βγαλμένων από τή θεωρία καί τήν πρακτική έμπειρία, καί συγκεντρωμένων όχι άπό έναν άνθρωπο αλλά άπό μιá τάξη στήν κίνηση της κριτικής καί πολέμου. Αυτό τό άποτέλεσμα καθορίζει ότι υπάρχουν στή διάρκεια τής ιστορίας βασικά όμοιόμορφα χαρακτηριστικά πού σχηματίζουν τή βάση τής συνείδησης καί τόν οδηγό δράσης μιās τάξης πού παλεύει σέ διεθνές επίπεδο για νά λύσει ένα πρόβλημα - τό τέλος του καπιταλισμού - πού η ιστορία βάζει σέ μιá κλίμακα όλο καί πιό παγκόσμια. Ο γενικός χαρακτήρας των βασικών γραμμών τής ιστορικής έξελίξης δέν άποκλείει, άσφαλώς, τή μελέτη κάθε λεπτομέρειας στή πιό ποικίλλες πλευρές της. Καί τή λύση κάθε πρακτικού προβλήματος μέ τά κατάλληλα καί πολυποικίλλα μέσα, πού δέν πρέπει όμως ποτέ νά αντίφασκουν μέ τό γενικό πλαίσιο τής κριτικής μας καί τής ταχτικής μας. "Έτσι λοιπόν, αν δέν πιστεύει κανείς σ' αυτά τά όμοιόμορφα καί διαρκή χαρακτηριστικά στήν ιστορία, δέν του άπομένει πιά παρά νά περάσει στό στρατόπεδο του σκεπτικιστικού έκλεκτικισμού τής παρανομασμένης μπουρζουαζίας. Κι είναι αυτό άκριβώς πού κάνουν πρώτα στό θεωρητικό τομέα καί μετά στόν πρακτικό τομέα αυτοί πού υποστηρίζουν τό αντίθετο των κομμουνιστικών θέσεων.

Ύπάρχει μιá τοποθέτηση, αντίθετη μέ τήν κομμουνιστική τοποθέτηση, πού θά μπορούσε νά όνομαστεί καθαρά σοσιαλ-δημοκρατική. Δέν άναφερόμαστε σ' αυτούς πού διακηρύσσουν, πα-

ρά τήν κατάσταση πού κληρονομήθηκε από τόν πόλεμο, ότι ο καπιταλισμός πρέπει νά ζήσει άκόμα μέ μιá σταδιακή ανάπτυξη των μορφών του, ότι η άστική τάξη πρέπει νά παραμείνει άκόμα στή διεύθυνση τής κοινωνίας καί νά διατηρήσει τήν έξουσία στά χέρια της. Δέν άναφερόμαστε ούτε κι σ' αυτούς πού σήμερα άκόμα είναι έτοιμοι νά άποδεχτοϋν τή συμμετοχή άντιπροσώπων των προλεταριακών κομμάτων στα άστικά ύπουργεία. "Όταν άναφερόμαστε στήν καθαρή σοσιαλ-δημοκρατική τοποθέτηση θέλουμε νά έννοούμε αυτούς πού υποστηρίζουν ότι τό προλεταριάτο πρέπει - η άκόμα άπλά, ότι μπορεί - νά φτάσει στήν έξουσία χωρίς βίαιη πάλη, χωρίς νά καταστρέψει τό κοινοβουλευτικό σύστημα καί τήν έκτελεστική μηχανή του άστικού Κράτους καί νά άσκήσει τήν έξουσία, για τήν κατάργηση του καπιταλισμού χωρίς τή διχτατορία, χωρίς τό καθεστώς των εργατικών συμβουλίων.

Μερικοί ίσχυρίζονται ότι τό προλεταριάτο πρέπει νά τ' άποφεύγει όλα αυτά κι ότι ο δρόμος πού υπερασπίζονται οι κομμουνιστές είναι σέ αντίφαση μέ τό ... σοσιαλισμό. Δέν είναι άναγκαίο νά έπειταθοϋμε πάνω σ' αυτό τό σημείο για νά δειχτεί ότι αυτοί πού βλέπουν μιá αντίφαση μεταξύ του σοσιαλισμού τους καί τής βίας, τής διχτατορίας, κ.λ.π., διακηρύσσουν ένα σοσιαλισμό πού δέν έχει τίποτα τό κοινό μέ τό μαρξισμό. Αυτόν τό σοσιαλισμό, πρέπει νά τόν έχουν κληρονομήσει άπό καμμιá εύαγγελική σέκτα η άπό κάποιον σινέδριο για τήν ειρήνη. "Άς πάνε λοιπόν νά πουλήσουν τήν πραγματία τους στό παζάρι τής άστικής σκέψης.

Άλλά άκόμα κι όταν κάνουμε άπλά ύπαινεγμό για τήν πιθανότητα ότι η ιστορία θά λύσει σέ όρισμένες περιπτώσεις τό πρόβλημα τής μεταβίβασης τής έξουσίας στό προλεταριάτο χωρίς νάχουν συντελεστεί οι έπαναστατικές προϋποθέσεις, δέν κάνουμε μιá άδύα έπιφανειακή μεταβολή του μαρξισμού, άρνούμαστε τό μαρξισμό στήν άρχή του. Για νά δεχτοϋμε ένα τέτοιο ένδεχόμενο, θάπρεπε η νομοθετική καί έκτελεστική δομή του άστικού Κράτους νά μπορέσει νά αναλάβει, τέτοια όπως είναι τό καθήκον τής άπαλλοτροίωσης του καπιταλισμού. "Άρα αυτή η ένέργεια συνεπάγεται τήν καταστροφή του νόμιμου συντάγματος του άστικού Κράτους. Ή κοινοβουλευτική άντιπροσώπευση δέν έχει θεωρητικά μιá τέτοια ικανότητα. Δέν πρόκειται έδώ για ένα άφηρημένο πρόβλημα. Στα γεγονότα, αυτό σημαίνει ότι ένα ύπουργείο έκλεγμένο μέ τόν κοινοβουλευτικό δρόμο μπορεί νά ύπολογίζει στήν Κρατική μηχανή για νά πραγματοποιήσει τό πρόγραμμά του όσο αυτό δέν ξεφεύγει από τήν άστική νομιμότητα, δηλαδή όσο δέν άμφοισθητεί τή διατήρηση των προνομίων τής μπουρζουαζίας.

Τή μέρα πού ἡ κυβέρνηση θά βγεῖ ἀπό αὐτά τὰ ὄρια, ὁ στρατός, ἡ ἀστυνομία, ἡ διοίκηση δέν θά τὸ ἀκολουθήσουν καί θά τὸ ἀνατρέψουν ἂν ἐπιμένει.

Καί θά τὸ ἀνατρέψουν ὄχι ἐπειδὴ θάχουν δίκιο ἐπὶ νομιμῆς πλευρᾶς, σύμφωνα μέ τή θέση τους, καί τόν ὄριο τους. Σὰ λειτουργοὶ τοῦ ἀστικοῦ Κράτους πού ἀναλαμβάνουν νά τὸ σεβαστοῦν καί νά κάνουν νά εἶναι σεβαστό τὸ σύνταγμα, ἀλλὰ ἐπειδὴ στήν ὕλική πραγματικότητα ἡ ἱεραρχία τους ἀποτελεῖ τὸ γρανάζι μιᾶς μηχανῆς κατασκευασμένης γιὰ τόν καπιταλισμό, γρασαρισμένης καί καθοδηγημένης ἀπὸ τὴν ἀστική τάξη. Κι ὅτι αὐτὴ ἡ ἱεραρχία δέν θά ἐγκαταλείψει τὴ μπουρζουαζία χωρὶς νάχει ρίξει πρῶτα στή ζυγαριὰ τὸ βάρος τῆς ὀργανωμένης ἔνοπλης δυνάμεως της. Αὐτός ὁ σοσιαλ-δημοκρατικὸς δρόμος δέν εἶναι λοιπὸν ἀδύνατος. Αὐτὸ πούναι ἀδύνατο, εἶναι νά ὀδηγήσει στήν ἐξάσκηση τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸ προλεταριάτο μέ σκοπὸ τὴν κατάργηση τοῦ καπιταλισμοῦ. Σέ μιὰ ὀρισμένη στιγμή, ἡ ἀναγκαιότητα τῆς βίαιης καταστροφῆς τῆς μηχανῆς τοῦ Κράτους - καταστροφή πού δέν μπορεῖ νά γίνει χωρὶς ὕλική βία, ἔνοπλη κι ὀργανωμένη - θά φανεῖ μέ ἀμείλικτο τρόπο.

Θά δοῦμε τότε σάν συνέπεια μιᾶς τέτοιας κατάστασης, ὅπου ἡ ἀναγκαιότητα τῆς βίαιης πάλης δέν προβλέφτηκε, πῶς ἡ κρίση λύνεται μέ τὴν συμμαχία μεταξύ σοσιαλ-δημοκρατῶν καί ἀστών. Αὐτὸ πού εἶναι ἀπὸ τώρα καθορισμένο εἶναι ὅτι αὐτὴ ἡ σοσιαλ-δημοκρατικὴ ἀντίληψη κλείνει μέσα της μιὰ ἀνικανότητα στό νά κατανοεῖ τὸ ρόλο τοῦ Κράτους, ρόλο πού φαίνεται καθαρά στή μαρξιστικὴ κομμουνιστικὴ θεωρία. Ἀκόμα κι ὅταν λέει ἐπομένως ὅτι τὸ προλεταριάτο πρέπει νά πάρει τὴν ἐξουσία, ἡ σοσιαλ-δημοκρατία εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ μαρξισμό κι ἐναντία σ' αὐτόν, καί χωρίζεται ἀπὸ μᾶς μέ μιὰ ἄβυσσο. Καί πρέπει νά θεωροῦμε τὴ σοσιαλ-δημοκρατικὴ τοποθέτηση σάν ἓνα θεωρητικὸ βλαστάρι τῆς ἀστικῆς νοστορπίας, στό μέτρο πού ἐγκαταλείπει τὸ μαρξισμό κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῶν δημοκρατικῶν ἀστικῶν προκαταλήψεων πού ἡ καταστροφὴ τους εἶναι μιὰ ἀναντίρρητη ἀναγκαιότητα γιὰ τοὺς μαρξιστές.

Ἀποῦ καθορίστηκε ὅτι αὐτὴ ἡ καθαρή σοσιαλ-δημοκρατικὴ θέση δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ ἀστικὴ τάση - πράγμα πού ἐπιβεβαιώνει τὴν πρόβλεψη σύμφωνα μέ τὴν ὁποία οἱ ἀντιπρόσωποι της θά δουλέψουν στήν πράξη γιὰ τὴ μπουρζουαζία - θά ἐξετάσουμε τώρα τίς προοπτικές πού κάνουν μερικοὶ γιὰ νά βροῦν, μεταξύ τῆς κομμουνιστικῆς μεθόδου καί τῆς ἄλλης πού περιγράψαμε πλιὸ πάνω, ἐνδιάμεσες λύσεις, ἀκόμα πλιὸ ἀμφίβολες ~~καί~~

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Ἡ διαδικασία μέσα ἀπ' τὴν ὁποία τὸ πολιτικὸ προλεταριακὸ κίνημα εὐθυγραμμίστηκε στήν Ἰταλία μέ τίς θέσεις ἀρχῆς καί τακτικῆς τοῦ κομμουνισμοῦ, μέ τὰ γνωστὰ ἐπεισόδια πού τὸ χαρακτηρίσαν, γιὰ νά φτάσει στήν πρόσφατη μειωμένη ἀπόσχιση τῶν κομμουνιστῶν ἀπὸ ἓνα κόμμα πούταν ἤδη στή 3ῃ Διεθνή καί πού δήλωσε στή μεγάλη του πλειοψηφία ὅτι ἔχει ἀποδεχτεῖ τίς ἀρχές καί τίς μεθόδους της, αὐτὴ ἡ πολύπλοκη διαδικασία ἔδωσε τὴν εὐκαιρία στοὺς ἀντιπάλους τοῦ κομμουνισμοῦ νά ἐμποδίσουν τὸ σχηματισμὸ μιᾶς ἀληθινῆς ἐπαναστατικῆς συνείδησης καί νά παρεμποδίσουν τὴν ἐπαναστατικὴν προετοιμασία, χάρις στήν ἐντεχνη πολιτικὴ τακτικὴ τους. Ἀλλὰ ἐπίσης - καί κυρίως - μέ τὸ μέσο τῆς ἀπλῆς θεωρητικῆς κριτικῆς, τείνοντας νά κατατροπώσουν τίς κομμουνιστικὲς διακηρύξεις πού ἦταν πολὺ πρόχειρα διατυπωμένες καί ὑπερασπιζόμενες στήν ἀρχή. Ὅπως ἤδη τὸ εἶπαμε, εἶναι καθήκον τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, πού συνεχίζει σήμερα μέ ὀργανικὸ τρόπο τὸ σημαντικό ἔργο τῶν πραγματικῶν κομμουνιστικῶν τάσεων πού φάνηκαν στό παλιὸ κόμμα, νά ἀποκαταστήσει πρῶτα ἀπ' ὅλα τίς σαφεῖς τοποθετήσεις ἀρχῆς πού διακρίνουν καθαρά τοὺς κομμουνιστές ἀπὸ τίς ἄλλες παραδοσιακὲς σοσιαλιστικὲς σχολές.

Πάντοῦ τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα, δημιουργήσαν ἓνα καινούργιο τρόπο σκέψης καί δράσης, πού ὕψωσαν ἐναντία στ' ἀπομεινάρια τῶν παλιῶν κομμάτων τῆς 2ῆς Διεθνοῦς.

Πάνω ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἄβυσσο, πού διακαίνεται σήμερα ἀκόμα εἰδικὰ στό θεωρητικὸ τομέα, ἀλλὰ πού μετασχηματίζεται σέ ἀντίθεση κάθε μέρα πλιὸ βίαιη καί πλιὸ ἀμείλικτη στὸν τομέα τῆς δράσης, μάταια προσπαθήθηκε νά ριχτεῖ ἡ παγίδα τῆς ἐνωτικῆς γέφυρας. Μιὰ γέφυρα εὐθραυστη καί ἀπατηλὴ πού θά ὀδηγοῦσε τὸ προλεταριάτο, ἂν τὴν περνοῦσε, σέ πτώση στό γκρεμὸ τῆς ἀντεπαναστάσεως.

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

Οἱ συνέπειες τοῦ πολέμου καί τὰ γεγονότα πού ἐξελίχτηκαν στίς χώρες ὅπου αὐτές

προκάλεσαν τις πρώτες επαναστατικές αναταραχές, έβαλαν μέ κάθε σαφήνεια τό πρόβλημα τής χειραφέτησης τής προλεταριακής τάξης, επίβεβαιώνοντας έντελώς τή μεγαλοφυή λύση πού τής έδωσε ό μαρξισμός. Καί προκάλεσαν μιá βίαιη πολεμική πού εΐναι παντού τό προμήνυμα ενός άγώνα χωρίς όϊκτο, μέχρι καί τόν έννοπλο άγώνα, μεταξύ τών όπαδών αύτής τής επαναστατικής μεθόδου πούγινε ή κληρονομιά τής Κομμουνιστικής Διεθνούς, καί τών παλιών σοσιαλιστών πούμειναν στό επίπεδο τών ρεφορμιστικών διαστρεβλώσεων τής μαρξιστικής θεωρίας.

Αύτές οι δύο μέθοδοι εΐναι έντελώς αντίθετες όταν πρόκειται για τό πρόβλημα τής έξουσίας στις σχέσεις μεταξύ τών τάξεων, στην έξέλιξη πού πρέπει νά οδηγήσει από τήν τωρινή κυριαρχία τής άστικής τάξης στην τελική νίκη του προλεταριάτου.

Οι σοσιαλ-δημοκράτες, πού ίσχυρίζονται ότι αποτελούν ένα κλαδί του μαρξισμού, δείχνουν ότι αποδέχονται μερικές από τις βασικές θέσεις του όταν λένε πως εΐναι σοσιαλιστές. Καί έξηγούν ότι για νάχουν δικαίωμα σ' αυτό τό επίθετο, άρκεί νά δέχονται τό κριτήριο τής οικονομικής συλλογικοποίησης (κολεκτιβοποίησης). Όπως καί τό κριτήριο τής αναγκαιότητας για νά φτάσουμε σ' αυτή τή συλλογικοποίηση, δηλαδή τό πάρσιμο από τό προλεταριάτο τής πολιτικής έξουσίας πού σήμερα κατέχει ή καπιταλιστική τάξη. Αρχίζοντας από κει, σύμφωνα μ' αυτούς, υπάρχει μιá δευτερεύουσα διαφωνία σχολών ή τάσεων. Αντίθετα όμως εΐναι έξαιρετικά σημαντικό νά αποδειχτεί, ότι από αυτές τις τοποθετήσεις σέ προβλήματα πού λογικά φαίνονται δευτερεύοντα, δηλαδή πάνω στον άμριβή καί συγκεκριμένο τρόπο πού βλέπουν τό πέρασμα τής πολιτικής έξουσίας από τή μπουρζουαζία στό προλεταριάτο, άπορρέουν οι βαθιές διαφωνίες, πού φανεράνουν τή αντίθεση άρχής, μεταξύ αύτάν πού όμολοθούν χωρίς άμφιβολία τή μαρξιστική σκέψη ως τις τελευταίες συνέπειες της, κι αύτάν πού τή διαστρεβλώνουν ως τό σημείο νά βγάξουν συμπεράσματα πού προδίνουν μιá νοοτροπία έντελώς άντεπαναστατική καί άστική. Κι αυτό εΐναι προάγγελμα για μιá συμμαχία από τά πράγματα μέ τή μπουρζουαζία, όταν ό κομμουνισμός περνάει από τό πεδίο τής κριτικής στό πεδίο τής άποκασιστικής προετοιμασίας καί δράσης.

ΑΣΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ και προλεταρια- ακό κρατος

Εΐναι σαφές ότι τό άστικό Κράτος εΐναι ό προστάτης τών καπιταλιστικών συμφερόντων καί προνομίων. Τό αύριανό προλεταριακό Κρά-

τος άφείλει άπεναντίας νά εΐναι ό δημιουργός τής καταστροφής τών οικονομικών προνομίων του καπιταλισμού κι ό κατασκευαστής τής συλλογικής οικονομίας, δηλαδή τών βάσεων μιáς κοινωνίας χωρίς χωρισμό σέ τάξεις καί χωρίς Κράτος. Άλλά άφού πετύχαμε τήν τυπική προσχώρηση σ' αυτές τις θεωρητικές θέσεις του μαρξισμού, πού ό ίδιος ό Τουρράτι άναφερόταν στό λόγο του στό Διβόρνο, πρέπει νά άναρωτηθούμε καί νά ρωτήσουμε ποιá εΐναι τά χαρακτηριστικά του προλεταριακού Κράτους πού τό διακρίνουν από τό άστικό Κράτος. Για νά μπορέσει έτσι νά λυθεί τό συγκεκριμένο πρόβλημα του διχασμού τών άπόψεων πού θά οδηγήσει ή στή μιá, ή στήν άλλη άποψη, πρόβλημα από τό όποιο έξαρτιώνται τά ζωτικά συμπεράσματα ταχτικής, πού πρέπει νά καθοδηγούν τήν επαναστατική δράση.

Πάνω σ' αυτό τό σημείο, ή Κομμουνιστική Διεθνής, πλούσια σέ άποκασιστικές έμπειρίες καί σέ επίβεβαιώσεις τής ζωντανής ιστορίας, άναγγέλλει θέσεις πού, σύμφωνα μέ τήν άσύγκριτη δουλειά του Λένιν πού θεμελίωνε τήν ίσχυρή κριτική του Κράτους στον επαναστατικό μετασχηματισμό, ξαναπροτείνουν μέ ξεκάθαρο τρόπο τή θέση του Μάρξ καί του Ένγκελς πάνω σ' αυτό τό ζήτημα. Τό προλεταριακό Κράτος δέν θά πρέπει νά διατηρήσει τό σημερινό σύστημα τής έκλεγμένης αντιπροσώπευσης του άστικού Κράτους κι όμοια λιγώτερο τή γραφειοκρατική έκτελεστική, νομοθετική άστυνομική καί στρατιωτική μηχανή. Αυτό - άς τό πούμε άμέσως - δέν σημαίνει ότι τό προλεταριακό Κράτος δέν θάχει ούτε έκλεγμένους αντιπροσώπους ούτε έκτελεστικό μηχανισμό μέ λειτουργούς, δικαστήρια, άστυνομία, στρατό. Άλλά σημαίνει ότι αυτός ό καινούργιος μηχανισμός θά ναι έντελώς διαφορετικός από τό σημερινό μηχανισμό, μόνο καί μόνο έπειδή δέν χρειάζεται τή διακοροποίηση πού υπάρχει στα άστικά Κράτη μεταξύ αντιπροσωπευτικών καί εκτελεστικών όργάνων. Κυρίως όμως θά εΐναι έντελώς διαφορετικό αυτός ό μηχανισμός, έπειδή τά ιστορικά καθήκοντα πού βγήκαν στό φως από τις κυριολεκτικές επαναστάσεις, άπ' τήν ένδοξη προσπάθεια τής Κομμούνιας μέχρι τή νίκη τής ρώσικης Δημοκρατίας τών Σοβιέτ καί πού πρέπει νά υλοποιηθούν, εΐναι έντελώς διαφορετικά άπ' τής άστικής τάξης. "Ετσι άναπόφευχτα θά υπάρχουν βασικές διαφορές δομής του ενός Κράτους άπ' τό άλλο.

ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΟΥ προλεταριακού κρατους

Οι "σοσιαλιστές" πού δέν καταλαβαίνουν ότι οι αντιπροσωπευτικοί θεσμοί του άστικού Κράτους (Κοινοβούλιο, γενικά καί δημοτικό

συμβούλια δέν μπορούν νά εἶναι τά ἀντιπροσωπευτικά ὄργανα ἑνός προλεταριακοῦ Κράτους δέν πιάνουν τήν οὐσία τοῦ μαρξισμοῦ, δηλαδή τήν κριτική τῆς δημοκρατίας. Δέν καταλαβαίνουν ὅτι ἡ βασιική ἀρχή τῆς δημοκρατίας, πού εἶναι νά δίνει ἕνα ἐκλογικό πολιτικό δικαίωμα ἴσο σ' ὅλους τούς πολίτες ὄλων τῶν τάξεων, γεννήθηκε μέ τή μπουρζουαζία καί πρέπει νά πεθάνει μαζί της, διότι ἡ λειτουργία του εἶναι γιά τήν καπιταλιστική τάξη ἡ ἐγγύηση ὅτι ἡ ἐξουσία παραμένει στά χέρια της. Δέν θά ξαναασχοληθοῦμε μέ τά "θεωρητικά" αὐτῆς τῆς ἀπόδειξης. Θά ὑπενθυμίσουμε μονάχα ὅτι στή σημερινή περίοδο ἀναταραχῶν, πού στή διάρκειά της ἐμφανίστηκαν κυβερνήσεις κάθε εἴδους, ὄχι μονάχα δέν ὑπῆρξε ἕστω καί ἕνα παράδειγμα σοσιαλιστικῆς κυβέρνησης μέ δημοκρατική κοινοβουλευτική βάση πού νά πληρεῖ τή λειτουργία τῆς καταστροφῆς τῶν ἀστικῶν προνομίων, ἀλλά οἱ "σοσιαλιστικές" κυβερνήσεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους πού ὑπάρχουν σέ ὀρισμένες χώρες εἶναι οἱ πιό φοβεροί συνένοχοι αὐτῆς τῆς μπουρζουαζίας στό ἐσωτερικό καί στό ἐξωτερικό καί ἐξασκοῦν τή χειρότερη ἀντεπαναστατική καταστολή.

Τό προλεταριακό Κράτος, πού δέν μπορεί νά καταργήσει ἀπ' τή μιὰ στιγμή στήν ἄλλη τίς οἰκονομικές λειτουργίες τῆς μπουρζουαζίας, πρέπει νά ἀρνηθεῖ σ' αὐτήν κάθε πολιτική δραστηριότητα, ἐπειδή δέν πάει νά κρατήσει αἰώνια τίς σχέσεις καταπίεσης καί ἐκμετάλλευσης μιᾶς τάξης πάνω σέ μιάν ἄλλη, ἀλλά νά πιέσει τή μπουρζουαζία μέ τήν ὀργανωμένη θέληση τοῦ προλεταριάτου μέ σκοπό νά τήν καταργήσει ὅσο τό δυνατό πιό γρήγορα καί νά δώσει ζωή στήν κοινωνία χωρίς τάξεις.

Ἡ ἱστορία ἀπέδειξε ὅτι ἡ μόνη δυνατή μορφή προλεταριακῆς ἐξουσίας εἶναι αὐτή πού ἔχει σά ἀντιπροσωπευτικά ὄργανα ὄχι τά κοινοβούλια κι ἄλλους δημοκρατικούς θεσμούς, ἀλλά συμβούλια ἐκλεγμένα ἀπό τά μέλη μονάχα τῆς προλεταριακῆς τάξης. "Ἀρα, δέν φτάνει κανείς στήν προλεταριακή διχτατορία διαμέσου τῆς δημοκρατίας, ἀλλά διαμέσου τῆς καταστροφῆς τῆς δημοκρατίας.

Ἡ διαφορά μεταξύ κομμουνιστῶν καί σοσιαλ-δημοκρατῶν φαίνεται ὀλοκάθαρα ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι σκέπτονται νά πᾶνε στήν ἐξουσία διαμέσου τοῦ κοινοβουλίου. Αὐτή ἡ ἀντίθεση εἶναι πολύ στενά συνδεδεμένη μέ τόν τρόπο θεώρησης τοῦ ἐκτελεστικοῦ τοῦ ἀστικοῦ Κράτους.

Πράγματι, κάθε κοινοβουλευτική ἀλλαγὴ τῆς ἐξουσίας, ἀκόμα κι ἂν συνοδεύεται μέ τήν ἐξωτερική ἀλλαγὴ μερικῶν συνταγματικῶν μορφῶν, θά περιοριζόταν στήν ἀλλαγὴ ὑπουργῶν, δηλαδή αὐτῶν πού στήν οὐσία ἐπιρροάζουν τό λιγώτερο τή λειτουργία του μηχανισμοῦ τοῦ Κράτους. Οἱ κομμουνιστές προτείνουν νά σχηματιστεῖ μιὰ καινούργια μηχανή ἐξουσίας πού

οἱ λειτουργίες της εἶναι ἀναποδογυρισμένες σχετικὰ μέ τόν μηχανισμό τοῦ ἀστικοῦ Κράτους. Οἱ σοσιαλ-δημοκράτες ἀντίθετα παρουσιάζουν στό προλεταριάτο τή δυνατότητα νά παρθεῖ ὁ σημερινός μηχανισμός μέσα ἀπ' τήν κοινοβουλευτική διαδικασία, πού εἶναι εἰρηνιστική καί σεβόμενη τή νομιμότητα καί νά τόν χρησιμοποιήσουν γιά τόν ἐπαναστατικό σκοπό τῆς ἀπαλλοτρίωσης τῆς μπουρζουαζίας.

ἡ προλεταριακή καταχτηση τῆς ἐξουσίας

Ἐπὶ τῆς ἀπορίας δὺο ἀντιλήψεις διαμετρικά ἀντίθετες γιά τήν κατάχτηση τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τό προλεταριάτο. Ἀκόμα καί οἱ Ντ' Αραγιόνα καί οἱ ὀλντέζε λένε ὅτι εἶναι γιά τήν κατάχτηση τῆς ἐξουσίας κι ὅτι ἐγκατέλειψαν τήν παλιά ρεφορμιστική θέση πού ἦταν ἡ ἀποδοχή ἑνός μέρους ἐξουσίας, μέ τή μορφή μερικῶν σοσιαλιστῶν ἀντιπροσώπων σ' ἕνα ἀστικό ὑπουργεῖο. Οἱ ἐνωτικοί κομμουνιστές μέ τό νά δέχονται αὐτές τίς θέσεις τῶν Ντ' Αραγιόνα καί ὀλντέζε σάν κομμουνιστικές, δείχνουν ὅτι κι αὐτοί δέν βρίσκονται πάνω στό πραγματικό πεδίο τοῦ κομμουνισμοῦ. Τό πρόβλημα πράγματι δέν εἶναι νά προταθεῖ τυπικά νά πᾶμε στήν ἐξουσία ἀλλά νά ἀναγνωριστεῖ ἢ ὄχι ἡ βασιική κομμουνιστική θέση σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἡ ἐξουσία τοῦ Κράτους παραμένει πρᾶγματι μέσα στά χέρια τῆς μπουρζουαζίας ὅσο δέν καταστράφηκαν οἱ κοινοβουλευτικοί θεσμοί καί ὁ ἐκτελεστικός μηχανισμός τοῦ σημερινοῦ Κράτους. Κι αὐτό ἐπειδή εἶναι φανερό ὅτι μιὰ σοσιαλιστική κοινοβουλευτική πλειοψηφία κι ἕνα ὑπουργεῖο δέν θά μπορέσουν ποτέ νά καταργήσουν τό Κοινοβούλιο χάρις στό ὁποῖο βρέθηκαν στή διεύθυνση τοῦ Κράτους. Ἐπειδή εἶναι ξεκάθαρο ὅτι δέν θά μπορέσουν νά δώσουν στό μηχανισμό τοῦ ἀστικοῦ Κράτους μιὰ διεύθυνση καί μιὰ λειτουργία διαφορετικές ἀπὸ κείνες πού ἔχει ἀπὸ τή φύση του.

Κι ἀκόμα λιγώτερο δέν θά μπορέσουν νά τό καταστρέψουν, ἀφοῦ εἶναι ἀκριβῶς αὐτός ὁ μηχανισμός πού ἀποτελεῖ τήν ὀργανωμένη δύναμη αὐτοῦ τοῦ Κράτους πού θά ἔπρεπε νά εἶναι στή διάθεσή τους γιά τήν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν τους. Ἐτσι αὐτή ἡ πολιτική τῶν σοσιαλιστῶν θά ὀδηγοῦσε σέ μιὰ αὐταπάτη, πού θά φαινόντουσαν ἀκόμα μιὰ φορά οἱ καταστροφικές συνέπειες γιά τό προλεταριάτο. Ἀνάμεσα σ' αὐτό τό πρόγραμμα καί στό κομμουνιστικό

πρόγραμμα, ή αντίθεση είναι τέτοια πού δέν υπάρχει καμμιά δυνατότητα συμβιβασμού. Οί κομμουνιστές είναι πεισμένοι ότι τό προλεταριάτο θά πρέπει νά σχηματίσει τά δικά του όργανα διακυβέρνησης άν δέν θέλει νά ξαναπέσει στην άστική κυριαρχία κι ότι στό δρόμο θά συγκροστεί μέ τό μηχανισμό όργανωμένων και ένόπλων δυνάμεων του άστικού Κράτους, πού ό σκοπός τους δέν είναι νά υπερασπίσουν μιá συμπληρωμένη νομιμότητα - για τήν όποία ίσχυρίζονται ότι θά μπορούσε νά δώσει σήμερα δίκαιο στην άστική συντήρηση κι αύριο στην προλεταριακή επανάσταση - αλλά νά υπερασπίσουν άκριβώς τό καπιταλιστικό καθεστώς άκόμα και μέ τή δύναμη και τό μακελλειό. Επίσης οί κομμουνιστές λένε στό προλεταριάτο ότι στό δρόμο χειραφέτησης του υπάρχει ή ανάγκη τής ένοπλης πάλης ένάντια στό μηχανισμό του άστικού Κράτους, ότι ή κατάχτηση τής έξουσίας από τήν εργαζόμενη τάξη δέν είναι πραγματική παρά όταν είναι καταστραμμένα τά κοινοβούλια, ή γραφειοκρατία ή άστυνομία, ό στρατός τής μπουρζουαζίας κι άρα ότι ή πάλη πρέπει νά διεξάγεται τονίζοντας καλά ότι ή ένοπλη δύναμη θά είναι τό άπαραίτητο μέσο για νά θριαμβεύσει.

Είναι λοιπόν άναγκαίο, νά προετοιμαστεί ιδεολογικά τό προλεταριάτο στή χρήση αύτης τής ένοπλης δυνάμης, καταστρέφοντας τίς άστικές προκαταλήψεις πού μιλάνε για θρίαμβο του προλεταριάτου μέ τό νόμιμο δρόμο, τόσο αγαπητό στους σοσιαλ-δημοκράτες, Κι αύτή ή προετοιμασία νά γίνει μόνο όργανώνοντας ύλικά τήν προλεταριακή βίαιη δράση στή σημερινή περίοδο κι όχι καταδικάζοντάς την σαν άξιόθρηνητη, όπως τό κάνουν κάθε στιγμή οί σοσιαλ-δημοκράτες κι οί μισο-σοσιαλ-δημοκράτες.

Η διαφορά είναι λοιπόν πολύ καθαρή και κάθε σύγκριση άνάμεσα στις δύο μεθόδους είναι άδύνατη παρ'όλες τίς προσπάθειες του Ιταλικού κεντρισμού, πού υποκρίνεται ότι είναι ή άριστερά του σοσιαλιστικού κόμματος, ένώ είναι πιό επικίνδυνος για τήν προλεταριακή υπόθεση, από τή δεξιά του κόμματος.

Νά πάμε στην έξουσία, νά πάρουμε τήν έξουσία, νά κατακτήσουμε τήν έξουσία, πώς όμως; Όχι βέβαια διαμέσου του κοινοβουλευτισμού όχι μέ ειρηνιστικές πράξεις πού μπορούν νά οδηγήσουν μόνο σέ μιá αλλαγή έτικέτας του μηχανισμού του σημερινού άστικού Κράτους, αλλά βάζοντας σά σκοπό τήν καταστροφή του συστήματος τής δημοκρατικής αντιπροσώπευσης και του μηχανισμού τής σημερινής κυριαρχίας, μέ τό μόνο μέσο πού χρειάζεται για αυτόν τό σκοπό, δηλαδή τή βίαιη επαναστατική δράση των μαζών. Είναι κημμουνιστές, είναι μαζί μέ τή Διεθνή τής Μόσχας, εκείνοι πού διενδικοούν αυτό τό πρόγραμμα και εργάζονται για αυτό στην πραγματικότητα.

Οί άλλοι, είτε πρόκειται για τους "άριστεριστές" ή για τους δεξιούς, δέν είναι παρά συνένοχοι και υπηρέτες τής κυρίαρχης τάξης.

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Στά προηγούμενα άρθρα πού άναφερόντουσαν στην κατάχτηση τής έξουσίας, προσπαθήσαμε νά διατυπώσουμε ξεκάθαρα τίς διαχωρές άρχης πού διαχωρίζουν τους κομμουνιστές από τους όπαδούς των παραδοσιακών σοσιαλιστικών θέσεων. Δέν υπήρχε πρόθεση νά γίνει, προς τό παρόν, ή κρατική τής ταχτικής τής σοσιαλ-δημοκρατίας και τής άνοιχτά άντεπαναστατικής δράσης της, μιá κριτική πού έγινε ξύκαλτσα και πού άξιζε νά έξεταστεί σέ βάθος. Για τή στιγμή πρόκειται απλά νά δειχτεί ότι ή κομμουνιστική μέθοδος έχει ένα περιεχόμενο πού είναι δικό της, και πού καθορίζεται μέ τρόπο τόσο άυστηρό πού δέν μπορεί νά γίνει άποδεκτός μέ έπιφυλάξεις παίρνοντας ένα μέρος κι άπορρίπτοντας τό άλλο, ούτε νά γίνει πιό έλαστική μέ μιá κριτική πού σκοπεύει νά μειώσει τή διαφορά άνάμεσα στις θέσεις μας και τίς παλιές σοσιαλ-δημοκρατικές αυταπάτες.

Προβάλλαμε λοιπόν τήν αντίθεση μεταξύ τής σοσιαλ-δημοκρατικής και τής κομμουνιστικής θέσης, δείχνοντας ότι είναι μονάχα έπιφανειακά πού τό πρόβλημα τής κατάχτησης τής έξουσίας από τό προλεταριάτο άποτελεί ένα κοινό σημείο ένίκινησης, γιατί στην πραγματικότητα, αυτό πού διαχωρίζει αυτές τίς θέσεις, είναι τό πλέον σημαντικό ζήτημα τής άναγκαιότητας ή όχι τής καταστροφής του μηχανισμού του άστικού Κράτους για νά δημιουργηθεί ή δυνατότητα μιás προλεταριακής οικονομίας πού θά καταστρέψει τήν άστική οικονομία. Όταν οί σοσιαλ-δημοκράτες μας λένε: τό Κράτος όπως είναι σήμερα (δηλαδή μέ τό κοινοβούλιο του και τόν έκτελεστικό μηχανισμό του) μπορεί νά κατακτηθεί και νά χρησιμοποιηθεί για τους ταξικούς σκοπούς του προλεταριάτου - πράγμα πού τελικά πάει νά πει ότι είναι δυνατό νά έπιτευχθούν αυτοί οί σκοποί χωρίς βίαιη δράση και ένοπλο άγώνα - όταν οί σοσιαλ-δημοκράτες έμφράζονται έτσι, και λίγο μας ένδιαφέρει άν άναφέρονται στό μαρξισμό και άποδέχονται στά λόγια τίς ιδέες τής ταξικής πάλης, τής άδιαλλαξίας, τής έξάσκησης τής έξουσίας χωρίς άστική συμμετοχή, αυτοί οί άνθρωποι δέν καταλαβαίνουν τίποτε από τό μαρξισμό, έφ' όσον δέν άφομοίωσαν τήν κριτική τής δημοκρατίας και του ρόλου του Κράτους στις σχέσεις μεταξύ τάξεων. Δέν έμαθαν

ὅτι μιὰ δεδομένη κρατική μηχανή γεννιέται, ζεῖ καί πεθαίνει σάν ἐργαλεῖο τῆς ἐξουσίας τῆς τάξης πού ἡ ἀνάπτυξη τῶν μέσων παραγωγῆς βάζει ἐπιπεωλῆς τῆς κοινωνίας. Κι ὅτι ἡ ἀστική κοπιταλιστική τάξη βρῆκε αὐτό τὸ ἐργαλεῖο στό σύγχρονο κοινοβουλευτικό Κράτος πού ὑπάρχει σ' ὅλες τίς χώρες πού κατὰ χτησαν τὰ καλὰ τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστώτος, μέ τήν ποιμπή τῆς ταξικῆς γραφειοκρατίας, στρατοῦ καί δικαιοσύνης.

Αὐτοί οἱ ἄνθρωποι οὔτε κἂν βλέπουν ὅτι γιά νά πάρει τή διεύθυνση τῆς κοινωνίας - ὅταν ἡ ὠρίμανση τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων τήν ἔσπρωξε - ἡ μπορζουαζία ὑποχρεώθηκε νά πνίξει μέσα στό αἷμα καί στήν τρομοκρατία τοὺς παλιούς θεσμούς, τὰ άτομα, τίς κυρίαρχες κόστες. Ἀποδέχονται τή χαρακτηριστική καί βλακώδη ἀστική θέση σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἡ ἀνάγκη τῆς χρήσης βίας, τοῦ ἐμφύλιου πολέμου καί τῶν ἐπαναστατικῶν ἀνακατατάξεων ἔχουν ἐξαφανιστεῖ στή διάρκεια τῆς ἱστορίας μετά τή νόμιμη βία τῆς δημοκρατικῆς ἐπανάστασης. Πού ὅπως λένε ἀνοιξε τήν ἐποχή τῶν πολιτισμένων εἰρηνικῶν καί κοινοβουλευτικῶν ἀγῶνων. Αὐτή εἶναι μιὰ ἀστική θέση διότι μεταπράζει δημαγωγικά τήν ἰδέα ὅτι ἡ βία εἶναι νόμιμη ὅταν δίνει τήν ἐξουσία στήν καπιταλιστική τάξη, ἀλλά ὅτι δέν εἶναι νόμιμη ὅταν θέλει νά τῆς τήν ἀποσπάσει. Εἶναι μιὰ θέση αἰσχρά ἀστική, γιατί φέρνει τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἀμυντική βία τοῦ σημερινοῦ Κράτους ἐναντία σέ κάθε δράση πού χτυπάει τίς συνταγματικές ἐξουσίες τῆς εἶναι νόμιμη καί ὅτι χρησιμοποιεῖται γιά τὸ συλλογικό συμφέρον, δηλαδή τή διάσωση τοῦ δημοκρατικοῦ μηχανισμού. Ὅπως πῶτα ἡ ἀμείλικτη διαλεχτική πού τή διευθύνει στήν ἱστορία σπῶχνει τή μπορζουαζία νά ἀπαρνεῖται χωρίς ντροπή τὰ ἀξιώματα πού αὐτή ἡ ἴδια χρησιμοποίησε. "Ἐτσι αὐτοί πού μπερδεύονται μέσα στό σοσιαλ-δημοκρατικό γρανάξι συνθηκολογοῦν μπροστά στίς ἀστικές θέσεις καί βρίσκονται πάνω σέ θέσεις διαμετρικά ἀντίθετες ἀπ' ἐκεῖνες πού ὑποστηρίζουν οἱ μαρξιστές, γιά τοὺς ὁποίους τὸ Κράτος ὑπάρχει καί λειτουργεῖ ὄχι γιά τὸ συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἀλλά γιά τὸ συμφέρον μιᾶς μόνο τάξης. Αὐτοί οἱ ἄνθρωποι οὔτε κἂν βλέπουν ὅτι ὁ κύκλος τῶν ἐπαναστάσεων, δηλαδή τὸ περασμα τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τή μιὰ τάξη στήν ἄλλη δέν μπορεῖ νά κλείσει παρά ἀπὸ ἓνα Κράτος τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορική λειτουργία εἶναι νά δρᾷ γιά τήν κατάργηση τοῦ Κράτους. Αὐτό τὸ Κράτος δέν μπορεῖ νά ναι παρά τὸ προλεταριακό Κράτος, πού καταστρέφει στὰ γεγονότα καί στίς ἀρχές, τήν ἰδιωτική ἰδιοκτησία, ἐνῶ τὸ ἀστικό Κράτος ἀνοίγει καί διανύει τὸ ἱστορικό κύκλο του στό πλαίσιο μιᾶς κοινωνίας περισσότερο ἀπὸ ποτέ ἄλλοτε χωρισμένης σέ τάξεις.

Συμπερασματικά, ἀπέναντι στήν μεγαλειώ-

δη ἀντίληψη τοῦ μαρξισμοῦ, αὐτοί οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀνόητοι μῶπες. Ἀλλά ἀπέναντι σ' αὐτές τίς γερές καί κατηγορηματικές διακηρύξεις ἐναντία σέ κάθε φιλισταϊκό πασιφισμό, φαίνονται σάν εὐνουχισμένοι τραγουδιστές τῆς ράτσας τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Τολστόϊ καί τῶν διαφόρων Ματζίνι. Εὐνοῦχοι, πού θά ἀναλάβουν παρ' ὄλ' αὐτὰ αὔριο τὸ ρόλο τῶν δημίων στήν ὑπηρεσία τῶν σουλτάνων τοῦ κεφαλαίου πού, αὐτοί, δέν ἐμποδίζονται νά κάνουν φιλόστοργες ἀνθρωπιστικές θεωρήσεις.

Ἀφοῦ ἔπεσαν στό σοσιαλ-δημοκρατικό τέλημα αὐτοί πού ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ διασχίζουν χάρη στή ξεχαρβαλωμένη σχεδία τῆς ἄλλοτε σοσιαλιστικῆς ταχτικῆς ἀδιαλλαξίας - μιᾶς ταχτικῆς πού εἶχε τήν ἱστορική ἀξία τῆς σάν λογικός πρόδρομος τῆς σημερινῆς στάσης τῶν κομμουνιστῶν - πρέπει νά ἀσχοληθοῦμε μέ τοὺς ἀμέτρητους ἄλλους κατασκευαστές προγραμμάτων, αὐτοὺς πού οἱ ἰδιαίτερες διακηρύξεις τους, οἱ ἐξιδικευμένες ἐρμηνεῖες τῶν βασικῶν ἀντιλήψεων τοῦ κομμουνισμοῦ - ἡ χ ρ ῆ σ η β ί α ς κ α ἰ ἡ δ ι χ τ α τ ο ρ ί α τ ο ὦ π ρ ο λ ε τ α ρ ι ᾶ τ ο ὦ - πᾶνε λίγο πιό μακριά, καί οἱ ὁποῖοι γι' αὐτόν καί μόνο τὸ λόγο ἐπιδιώκουν τὸ ἐπίθετο τοῦ κομμουνιστῆ.

"Ὅλο καί πληθαίνουν στήν Ἰταλία," ἰδίως μεταξύ αὐτῶν πού, ξεκινῶντας ἀπὸ τίς πρόσφατες μαξιμαλιστικές διακηρύξεις, παίρνουν τὸ δρόμο τοῦ ρεφορμισμού τὸν πιό ἀπαίσιο, ἀλλά ἔχουν ἀνάγκη, γιά νά φτάσουν αὐτοὺς τοὺς σκοπούς, νά παρουσιαστοῦν στίς μᾶζες σάν ὁπαδοί τῆς κομμουνιστικῆς θεωρίας καί δράσης τῆς 3ης Διεθνούς. Μποροῦμε ν' ἀποδείξουμε ὅτι ὄχι μονάχα οἱ θέσεις τους πέφτουν στὸν καθαρὸ σοσιαλ-δημοκρατισμὸ, ἀλλά, κι ὅτι οἱ συνέπειες τῆς δράσης τους εἶναι ἀκόμα πιό παγιδευτικές καί ἠττοπαθεῖς παρά στήν περίπτωση τῶν σοσιαλ-δημοκρατικῶν. Τί λένε ἄραγε; Ἡ μεγάλη ικανότητά τους εἶναι νά παραμένουν στήν ἀριστεία καί νά ἀποφεύγουν τίς ξεκάθαρες δηλώσεις. Ἀλλά μέσα ἀπὸ τή σωπῆ ὅπως καί μέσα ἀπὸ τίς κενές φράσεις, ἡ μέση τους γίνεται ἀντιληπτή σ' ὄλη τῆς τῆ βλακεία. "Ἄς δοῦμε π.χ., τῆ θέση τους πάνω στό πρόβλημα τῆς βίας. Λένε πάνω-κάτω τὸ ἐξῆς: Δεχόμεστε τῆ βία σάν μιὰ ἀναγκαῖα στιγμή τῆς ἐπαναστατικῆς πράξης, ἀλλά κρίνουμε ἀναιρο νά διακηρύξουμε τῆ βία ἀπὸ σήμερα ἀκόμα κι οἱ κοκοδίλοι θά κοκκίνιζαν... γιατί τὰ πράγματα δέν εἶναι ὠριμα καί γιατί ἡ μπορζουαζία πού ἔχει τή δύναμη, θά μᾶς ἐπιτεθεῖ ἀπὸ τὰ πρῖν ἂν αἰσθάνεται ὅτι κινδυνεύει. "Ἄρα, εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς πού κάνουν αὐτοί οἱ "μαξιμαλιστές"! Ὡς χτές κήρυξαν τῆ βία, ἀλλά δέν ἔκαναν τίποτε γιά νά ὀργανώσουν μιὰ προετοιμασία τῶν μαζῶν πού νά ἀντιστοιχεῖ σ' αὐτήν τήν προσωρινή προπαγάνδα. Ἀρκεστήσαν στίς 150 ἔδρες στό Κοινοβούλιο καί τοὺς δυόμισυ χιλιάδες σοσιαλιστι-

"Η ΔΙΧΤΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΠΟΥΡΖΟΥΑΖΙΑΣ "Η ΔΙΧΤΑΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ

"Τό καινούργιο πού έκαμα, έγραφε ο Μάρξ στο Βλντμεγιέρ στις 5 του Μάρτη 1852, ήταν:

1. να αποδείξω ότι η ύπαρξη των τάξεων δέν συνδέεται παρά μέ τς φάσεις της ιστορικής εξέλιξης της παραγωγής,

2. ότι η πάλη των τάξεων οδηγεί αναγκαστικά στη διχτατορία του προλεταριάτου,

3. ότι αυτή η ίδια η διχτατορία δέν αποτελεί παρά τήν μετάβαση για τήν κατάργηση όλων των τάξεων και σε μιιά κοινωνία χωρίς τάξεις".

Γιά τό Μαξισμό κάθε Κράτος είναι ένα χοντρό μπαστούνι. Τό Κράτος, -πού δέν ύπηρεχε πριν έμφανιστούν οι κοινωνικές τάξεις-, χαρακτηρίζεται από τήν ύπαρξη μιιάς εξουσιαστικής μηχανής - στρατού και γραφειοκρατίας - που υπάρχει χωριστά από τον πληθυσμό και που έχει γεννηθεί σε ένα ορισμένο στάδιο εξέλιξης της κοινωνίας. Αυτό τό Κράτος είναι κι η απόδειξη ότι υπάρχουν ασυμβίβαστες ταξικές αντιθέσεις. Είναι ένας οργανισμός ταξικής κυριαρχίας, ένας οργανισμός καταπίεσης μιιάς τάξης από μιάν άλλη, που έχει περάσει διαδοχικά απ' τά χέρια των ιδιοκτητών γής που είχαν δούλους, στα χέρια των φεουδαρχών και κατόπιν των καπιταλιστών.

Βέβαια τό παραμύθι των άστων μās λέει ότι τό Κράτος είναι ένας διαιτητής πάνω από τς τάξεις, άσπύ μέσα από τή δημοκρατική αντιστάση, εκφράζεται η θέληση όλων των πολιτών. "Ότι δέν είναι μέ τό μέρος καμμιάς τάξης της κοινωνίας. Μέσα όμως από τήν καθημερινή πάλη του προλεταριάτου καθώς και από όσους αγώνες έκανε για τή χειραφέτησή του, έγινε φανερό ότι ακόμα και τό πιο δημοκρατικό Κράτος είναι και παραμένει πάντα ένα εργαλείο της βουρζουαζίας για να επιβάλλει τήν ταξική της κυριαρχία.

'Αλλά και τό προλεταριάτο χρειάζεται τήν εξουσία του Κράτους. "Έχει ανάγκη από ένα χοντρό μπαστούνι, από μιιά συγκεντρωτική οργάνωση της βίας για να χτυπήσει αλύπητα τήν αναπόφευχτη και απελπισμένη αντίσταση των εκμεταλλευτών, σε έθνική και διεθνή κλίμακα, για να οδηγήσει τή μάζα όλου του πληθυσμού στο σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας. "Έτσι η πολιτική κυριαρχία του προλεταριάτου είναι, όπως και η πολιτική κυριαρχία κάθε τάξης, μιιά διχτατορία στην

ουσία της. Δηλαδή μιιά εξουσία που δέν μοιράζεται μέ κανέναν άλλον και στηρίζεται άμεσα στην ένοπλη δύναμη.

Σήμερα βέβαια πληθαίνουν τά κόμματα, οργανώσεις, τάσεις που ισχυρίζονται ότι είναι "σοσιαλιστικά" ή "κομμουνιστικά" και που ταυτίζουν ή παρομοιάζουν σοσιαλισμό και δημοκρατία. Για αυτούς σοσιαλισμός σημαίνει διευρυμένη δημοκρατία, άληθινή, πραγματική κ.λ.π.

Τύ σημαίνει όμως αυτό για τούς Μαξιστές; Πρώτα να παρατηρηθεί ότι άφου η δημοκρατία είναι μιιά μορφή Κράτους, μιιά μορφή εξουσίας, ο κομμουνισμός που βάζει σαν τελικό σκοπό τήν κατάργηση του Κράτους — δηλαδή της οργανωμένης και συστηματικής βίας — βάζει αναγκαστικά σά σκοπό και τήν κατάργηση της δημοκρατίας. 'Υπενθυμίζουμε ότι ο Ένγκελς κριτικάριζε για αυτόν τον λόγο τον όρο του σοσιαλ-δημοκράτη. 'Επειδή δημιουργούσε σύγχυση για τό σκοπό του κινήματος και στρατευόταν για τον άκριβη όρο που έπρεπε να δοθεί στο κόμμα της προλεταριακής χειραφέτησης, δηλαδή "Κομμουνιστικό Κόμμα".

"Έτσι, δημοκρατία και κομμουνισμός είναι αντίθετα από τήν ρίζα τους σχετικά μέ τον τελικό σκοπό. Γι' αυτό, απ' τήν αρχή, οι κομμουνιστές οργανώνονται σε ξεχωριστό κόμμα.

Βέβαια δέν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι κάποτε η δημοκρατία έπαιξε επαναστατικό ρόλο στον πολιτικό αγώνα. Και αυτό ο Μαξισμός δέν δίστασε να τό αναγνωρίσει στις κλασικές αστικές επαναστάσεις της Εύρώπης όπως και στις έθνικές αντι-απωλικές επαναστάσεις του "Τρίτου Κόσμου".

'Επομένως ήταν σωστό να παλέψουμε μαζί μέ τούς άστούς και τούς "προοδευτικούς" μικροαστούς - πράγμα που είναι αναπόφευχτο στη διάρκεια μιιάς αστικο-δημοκρατικής επανάστασης - για τς περιφημες "έλευθερίες" (έλευθερία τύπου, συγκέντρωσης, μετακίνησης κ.λ.π.), που είναι ένα μέρος του προγράμματος της καταστροφής του παλιού καθεστώτος, φεουδαρχικού ή άποικιακού. Πολλούς ζως να ξενίζει αυτή η "σύμπραξη" μέ τούς άστούς. Είναι όμως γεγονός πώς μέσα στο φεουδαρχικό ή άποικιακό σύστημα, μέ όλους

τους αναχρονιστικούς θεσμούς τους που έμπο-
δίζουν την άστική εξέλιξη, δεν μπορεί να δη-
μιουργηθεί σύγχρονο προλεταριάτο, που είναι
ή απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη της
ταξικής πάλης. Μέχρι το σημείο αυτό λοιπόν
μπορεί να υπάρξει συμμαχία με τους αστούς και
τους μικροαστούς αγρότες.

Παράλληλα όμως το προλεταριάτο προβάλλει τις
δικές του διεκδικήσεις - που δεν είναι ου-
τε απόλυτες ούτε αυτοσκοπός - με διαφορετι-
κές μεθόδους και σκοπούς από τις άλλες τά-
ξεις που είναι τουλάχιστον θεωρητικά επανα-
στατικές. Το συμφέρον του προλεταριάτου εί-
ναι να γίνει αυτή η καταστροφή του παλιού
κοινωνικού καθεστώτος όσο το δυνατό περισ-
σότερο ριζοσπαστικά. Πράγμα που θάταν αδύ-
νατο χωρίς την πιο πλατειά συμμετοχή των μα-
ζών, άρα χωρίς τη μεγαλύτερη δυνατή "δημο-
κρατία" ή λέγοντάς το διαφορετικά χωρίς τη
μεγαλύτερη δυνατή "έλευθερία", για να ξανά
χρησιμοποιήσουμε την κατανοητή φρασεολογία
για το κοινωνικό κίνημα που έφτασε σ' αυτό
τό σημείο πάλης.

"Αν το προλεταριακό κίνημα υπάρχει με αυ-
τόνομο τρόπο, ή ριζοσπαστική καταστροφή του
παλιού καθεστώτος, όπως ήταν ή περίπτωση της
Ρωσίας του 1917, είναι δικιά του υπόθεση.
Τότε το πρόβλημα δεν ήταν αν θά κατακτηθεί ή
όχι ή "δημοκρατία", που ήταν τό ίδιο πράγμα
"μέ τη βίαιη κατάκτηση της εξουσίας από την
λαϊκή εξέγερση", αλλά αν αυτή ή δημοκρατία
θάταν "αστική" ή προλεταριακή. Αυτό σημαί-
νει ότι τό καθήκον του προλεταριάτου είναι να
παλεύει σε κάθε περίπτωση για να επιβάλει
τή λύση του και επομένως ότι καταπολεμά την
"αστική δημοκρατία", έστω κι αν την προτιμά
από τό φεουδαρχικό ή άποικιοκρατικό καθεστώς.

Σήμερα όμως που τό αστικό Κράτος είναι
έντελώς σχηματισμένο, τό πρόβλημα δεν είναι
πιά ένας μετασχηματισμός προς μία πιο δημο-
κρατική κατεύθυνση. "Αλλωστε όπως επιβεβαι-
ωνεται καθημερινά όλο και πιο καθαρά, προ-
σπαθώντας ν' αντιμετωπίσει τη διεθνή κρίση
του καπιταλισμού και τις καταστροφικές συ-
νέπειές του στην Ελλάδα όχι μόνο δεν εκδη-
μοκρατίζεται, αλλά θωρακίζεται κάθε μέρα και
περισσότερο. Κι αυτό όχι βέβαια ενάντια στον
ιμπεριαλισμό, που πολιτικά εξαφανίστηκε με
τήν άποικιακή του μορφή και στα ύπολεψιμα
των παλαιών τάξεων και καστών αλλά ενάντια
στούς εργατικούς και αγροτικούς αγώνες.

Υπάρχουν επίσης τάσεις, όπως οι τροτς-
κιστές, που αν και αναγνωρίζουν στα λόγια
τήν αναγκαιότητα της δικτατορίας του προλε-
ταριάτου, προσπαθού όμως να την κάνουν πιο
ήπια με κάποια δόση δημοκρατίας.

Είναι απόλυτα σύγυρο πώς αν με τη "δη-
μοκρατία" εννοούμε τη συμμετοχή των πλατειών
μαζών στη διαχείριση του Κράτους, ο Λένιν θά
έλεγε με τό δίκιο του ότι ή δικτατορία του

προλεταριάτου πραγματοποιεί την πιο πλατειά
δημοκρατία, γιατί με τά αντιπροσωπευτικά της
όργανα, τά σοβιέτ, τείνει να παρασύρει τις
πλατειές μάζες στη στρατιωτική και διοικητι-
κη δουλειά εξαφανίζοντας σιγά σιγά τό δια-
χωρισμό μεταξύ κρατικής μηχανής και πληθό-
σμου. πδίζοντας δηλαδή προς την άποσύνθεση
του Κράτους και άρα κάθε δημοκρατίας.

Θά μπορούσαμε να πούμε ότι ή δικτατορία
του προλεταριάτου είναι χύλιες φορές πιο δη-
μοκρατική από την πιο δημοκρατική αστική δη-
μοκρατία. Κι αυτό με την έννοια ότι ή Κομ-
μούνα κι ακόμα περισσότερο ή μπολσεβίκικη έ-
πανάσταση στηριζόντουσαν γερά σε ένα κίνημα
όπου οι δημοκρατικές διεκδικήσεις έπαιζαν
βασικό ρόλο. Για να καταλάβουμε την τεράστια
διαφορά που υπάρχει στο περιεχόμενο που δι-
νόταν τότε από τον επαναστατικό αγώνα στη
λέξη δημοκρατία αρκεί να σκεφτούμε ότι μία
από τις κύριες δημοκρατικές διεκδικήσεις ή-
ταν ο έξοπλισμός του λαού. Ασφαλώς δεν θά
βρούμε καμιά όμοιότητα με τους σημερινούς
επαναστάτες του σαλονιού που υπερασπίζονται
τήν κοινοβουλευτική δημοκρατία των αστών.

Επί πλέον δεν θά πρέπει να ξεχνάμε ότι
έκευνη την εποχή οι δημοκρατικές διεκδική-
σεις προωθούνταν επειδή μόλις ή Εύρώπη άρ-
χιζε να πετάει τον φεουδαρχισμό και να ανα-
πτύσσει τη βιομηχανική παραγωγή. Σήμερα που
ή αστική δημοκρατία έχει φτάσει στο στάδιο
του ιμπεριαλισμού τό να μιλάς για δημοκρα-
τικές διεκδικήσεις, είναι προδοσία του επα-
ναστατικού αγώνα.

Ούτε ο Μάρξ, ούτε ο Λένιν είδαν ποτέ καμ-
ιά συνταγματική συνταγή μέσα στη δημοκρα-
τία της Κομμούνας του Παρισιού ή στη Ρώσικη
επανάσταση. Ποτέ δεν είδαν μία μορφή ανε-
ξάρτητα από τους σκοπούς του αγώνα μιās τά-
ξης που δεν πρέπει ακριβώς να σταματάει σε
καμιά μορφή, αλλά πρέπει να βρίσκει τη δύ-
ναμη να νικάει. Ο Λένιν και ο Τρότσκι ά-
ναγκάστηκαν να καταπολεμήσουν αυτούς που δό-
ξαζαν στην Κομμούνα τό σεβασμό που έδειξαν
οι Κομμουνάροι στο δημοκρατικισμό, ενώ πίσω
απ' αυτούς οι δημοκράτες πολυλογάδες έκρυ-
βαν τη δική τους έλλειψη θέλησης, την άπου-
σία αποφάσεων. Περίμεναν στην πραγματικότη-
τα να τους συγχωρέσει ή αστική κοινή γνώμη
για τά επαναστατικά τους μέτρα που έπερναν
κάτω από την πίεση του προλεταριάτου. Ένω
απ' την άλλη προσπαθούσαν να δικαιολογηθούν
για την έλλειψη ριζοσπαστισμού μπροστά στην
άνυπομονησία και τις κριτικές του προλετα-
ριάτου. Μήπως όμως κι αυτούς οι ίδιοι μετά
το Μάρξ και τον Ένγκελς δεν έβγαλαν τό συ-
μπέρασμα πώς αυτό ακριβώς που έλειπε στην
Κομμούνα ήταν ή βεβαιότητα, ή αποφασιστικό-
τητα, ή ικανότητα να χρησιμοποιήσει όπλο
της δικτατορίας χωρίς να παρεμποδίζεται από
κανένα καλούπι;

Αυτός που ισχυρίζεται ότι είναι μορφή-στικής πρέπει πράγματι ν' αναγνωρίσει ότι η δικτατορία του προλεταριάτου είναι άκριβως μια δικτατορία, δηλαδή "μια εξουσία που δεν εξαρτάται από κανένα νόμο". Η δικτατορία της άστυκτης τάξης μπορεί να είναι άνοχη ή με μάσκα, άνοχη τρομοκρατική ή δημοκρατικά περυστική ανάλογα με τις περιόδους, αν και ο υπεριαλισμός τείνει να συμπυκνώνει και να ανάκατεύει όλο και περισσότερο τις δύο αυτές μορφές. Για παράδειγμα ποιος θα μπορούσε να βρει μεγάλες διαφορές μεταξύ ενός άνοχη φασιστικού Κράτους με την κοινοβουλευτική δημοκρατία των λευκών κελών της Δυτικής Γερμανίας. Αυτή η έναλλαγή των μεθόδων οφείλεται στο γεγονός ότι η προλεταριάτος, έπειδή κατέχει την οικονομική δύναμη, μπορεί έτσι σε περίοδο χωρίς τρομακτικές κοινωνικές αναταραχές να μη μεταχειρίζεται συστηματικά την άνοχη βία. Και αυτό όταν πετυχαίνει ένα κοινωνικό συμβόλαιο, δηλαδή μια κοινωνική συμφωνία που σφραγίζεται στον κοινωνικό ρεφορμισμό και στη βοήθεια των πρακτόρων της μέσοστην εργατική τάξη.

Ποιος όμως δεν μπορεί να δει ότι στο παρθενοκρό στραβοκάτημα, στην παρανοική φάσμα νότα αυτής της άρμονίας, η άστυκτη δικτατορία δε έχει το πραγματικό της προσώπο; Και το άλλο μπορεί να είναι η εξουσία του προλεταριάτου κατά μια εξουσία σε περίοδο που η μάχη των τάξεων έχει φτάσει στον παροξυσμό της, ενώ ο έχουός έχει ακόμα τεράστια οικονομική δύναμη, ισχυρές διεθνείς διασυνδέσεις και μπορεί να στραφεί πάνω στη δύναμη της συνήθεας των πλοτεσών υλών του πληθυσμού κ.λ.π., και όπου γύρω νά στραφτεί το προλεταριάτο στην εξουσία ή τρομοκρατία γίνεται καθημερινή άσαστη διακυβέρνησης; Η δικτατορία του προλεταριάτου είναι άκριβως μια επαναστατική δικτατορία αναγκαστικά άνοχη.

Η έναλλαχτική λύση: Η δικτατορία του προλεταριάτου ή δικτατορία της προλεταριάτος δεν είναι ποτέ μια άσαστη από έπισημονική πύργη λύση. Δεν είναι ο' αυτούς που δημοσφουνητή σύγωση με τον ισχυρισμό ότι εάν πρέπει να έπι μένουμε στην έννοια της δικτατορίας "γύρω καθ'όσως λόγους", αυτή η έναλλαχτική λύση καθ'όσως μια σημασία καλόπρόσχημα κρημένη και χειρολαστή από την καλύτερη παιδαγωγική που μπορεί να υπάρξει: ότι

τή σκληρή πραγματικότητα των γεγονότων, όπου το προλεταριάτο ή προχωράει στη δικτατορία του ή πέφτει κατακρημνισμένο από την άστυκτη άντελωνίαση.

Μέσα από το καθήκον του προλεταριάτου να απελευθερώσει την ανθρωπότητα από τις ταξικές συγκρούσεις και όλες τις καταπίεσεις πηγάζει η βεβαιότητα και η άσφυκτα κρητή του. Και δεν έχει ανάγκη από κανένα νομικό περιόδο για να πάρει την εξουσία.

Κάνει γύρω κομμάτι τους γεμύτους στυαπότες και ζήνιτι δημοκρατικούς κανόνες και άσφυκτα τις άλλες τάξεις από κάθε πολιτικό δικαίωμα μέσα στα όργανα κρατικής, τις περιφερειακές έπιτροπές, τις σφ' έπι του δεν είναι χύρος γύρω συστημάση, αλλά όργανα επαναστατικής διακυβέρνησης, όπου δεν έχουν να δώσουν λογική καλή στην πολιτική δημοκρατία - άσφυκτα αν είναι εργατική - αλλά παρακρημνιστεί τις μάχες στα επαναστατική καθήκοντα της άσφυκτα της επανάστασης και του μετακρημνισμένου της κοινωνίας. "Όργανο που άσφυκτα ότι είναι έπι να νικήσει έχουός αυτήν την "ένότητα θέλησης (...), τίποτα και δράση" που άσφυκτα τον άσφυκτα. Μά η ένότητα που μπορεί ποτέ να έπι από την έπιτροπή του νεκρού κομμουνιστικού κόμματος πάνω στα όργανα εξέγερσης και έπισης - που μπορεί να μήν κρηναί τα έπι. Παράλληλα έπι γίνεται άσφυκτα γύρω τον άσφυκτα της έπισης όλων των άλλων κομμάτων σε κάθε φάση της ταξικής μάχης και πριν άσφυκτα έπι ή εξέγερση.

Οι κομμουνιστές δεν έπισφουναί την επαναστατική νόση με το να άσφυκτα τους άσφυκτα κανόνες. Την έπισφουναί μόνο μέσα στο κόμμα που μπορεί να άσφυκτα τις προλεταριακές ένταξες με μια έν στυα δύναμη έπι γύρω πύργη, άσφυκτα, επαναστατική τάξη. Για να άσφυκτα στα και τέτοια δύναμη πρέπει να καταπολεμηθεί ο δημοκρατισμός εάν ένα έπι κρηνο και άσφυκτα δηλητήριο. "Όλο αυτό που προτε έπι μέσα στη δικτατορία του προλεταριάτου έπι έπι κανόνες λειτουργίας γύρω να έπι μένουν στην αναγκαστική μέτραν άσφυκτα δικτατορικών, τρομοκρατικών, στυακρημών, τοληρών και ... άσφυκτα όλων αυτόν κατακρημνιστεί τη δικτατορία με και κρηναί φάση. "Αργί ή γρηγορά, άσφυκτα κρηνο και άσφυκτα στυακρημό, θα αναγκρημνιστεί να την άσφυκτα άσφυκτα.

Ζητήσ. 14

νά φτιαχτεί το εργαλειό, που θαμάσια προβλέφθηκε από τη Λίγια των Κομμουνιστών που να κάνει να χτυπά στον ίδιο ρυθμό ή καρδιά των επαναστατών προλεταρίων όλου του κόσμου;

Αυτός ο μεγαλειώδης στόχος είναι πλέον στο χέρι μας. Από μας εξαρτάται η πραγματοποίησή του.

ΤΟ ΑΜΕΣΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ τῆς ΔΙΧΤΑΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ

Στό Μανιφέστο τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τοῦ 1848, ὁ Μάρξ εἶχε ἀναγγεῖλει μιὰ σειρά ἀπὸ προσωρινὰ μέτρα, πρὶν μιὰ ἐργατικὴ ἐξουσία θάπρεπε νὰ πάρει καὶ πού, ἀπογοιτωμένα ἀπὸ κάθε οὐτοπία ἢ δημαγωγία, ἀντιστοιχοῦσαν στὴν πραγματικὴ ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ τῆς κοινωνικῆς ὀργάνωσης τῆς τότε ἐποχῆς. Τῆς ἐποχῆς δηλαδή πού ἀναπτυσσόταν οἱ ἀστρικές ἐπανάστασεις στὴν ἡπειρωτικὴ Εὐρώπη.

Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ τοῦ ἀρθροῦ δέν εἶναι νὰ ἐκσυγχρονιστοῦν αὐτὰ τὰ μέτρα σύμφωνα μὲ τὴ σημερινὴ ἀνάπτυξη. Ἡ ἀλλαγὴ δέν θάταν ποσοτικὰ σημαντικὴ ἂν σκεφτοῦμε ὅτι τὰ μέτρα πού πρόέβλεπε τὸ Μανιφέστο, ἂν καὶ συμβιβαζόντουσαν γενικὰ μὲ τὸν καπιταλιστικὸ τρόπο παραγωγῆς, δέν ἐφαρμόστηκαν ὀλοκληρωτικὰ στὰ περισσότερα ἀστρικά κράτη.

Ὁ σκοπὸς εἶναι, πρῶτα ἀπ' ὅλα, νὰ ξεκαθαρισθεῖ μιὰ ἰδέα αὐτῆς, ἡ ἀπόλυτῆ ἀναγκαιότητα τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου μὲ μιὰ σύντομῃ ἐξέταση τῶν συνθηκῶν τῆς σημερινῆς κοινωνίας, πού καλεῖται νὰ πάρει στὸ μέλλον μιὰ ἀντίθετῃ κατεύθυνση ἀπ' αὐτὴ πού ὁ καπιταλισμὸς τῆς ἐπιβάλλει σήμερα.

Αὐτὴ ἡ ἀναγκαιότητα βγαίνει ἀπὸ τὴν κληρονομιά πούλαχε στὸ προλεταριάτο, πού εἶναι ἡ οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ὀργάνωση τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἡ κληρονομιά αὐτὴ, βασιζόμενη καὶ σὲ πολλά σημεῖα παρὰλογῆ, δέν μπορεῖ νὰ γινεμιστεῖ μὲ ἀραιὲς φράσεις καὶ μὲ τὴν καλὴ θέληση, ὅπως συνηθίζει ὁ οὐμανιστικὸς σοσιαλισμὸς, ἐφόσον πρόκειται νὰ περάσουμε ἀπὸ τὴν προϊστορία τῆς κοινωνίας τῶν τάξεων στὴν ἀνθρώπινῃ ἱστορία.

Ὅλες οἱ πολιτικὲς δημοκρατικὲς ὀργανώσεις, χωρὶς ν' ἀποκλείονται οἱ "ἀπεισιμέντοι" ἀστοὶ καὶ ἀνάγκια καὶ αὐτοὶ οἱ ἐκποιεῖτες, ὄνειρεῖνται "οὐλαρδατικὲς μεταρρυθμίσεις", "ἀνεξαρτητοποίηση" τῆς ἐργασίας καὶ ἄλλες τιποτένεις ἰδέες κτλ. Κανέναν βέβαιον δέν μιλάει

γιὰ ὀλοκληρωτικὴ καταστροφή τῶν σημερινῶν παραγωγικῶν σχέσεων. Ὅσο γι' αὐτούς, πού σκέφτονται ἀκριβῶς ὅτι κανέναν μετασχηματισμὸς δέν εἶναι δυνατὸς χωρὶς ἓνα ριζοσπαστικὸ ξεπέρασμα τῶν παραγωγικῶν σχέσεων, δέν γνωρίζουν τίς περισσότερες φορές ὅτι γιὰ νὰ γίνεῖ αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ πρέπει νὰ ἔχει προηγηθεῖ μιὰ βίαιη προλεταριακὴ ἐπανάσταση πού νὰ γινεμιστεῖ σὲ πρώτη φάση τὴν καπιταλιστικὴ ἐξουσία τοῦ κράτους καὶ σὲ δευτέρῃ φάση, νὰ ἐγκοιδιόρυσσε μιὰ καινούργια ταξικὴ ἐξουσία, ἓνα καινούργιο κράτος, μιὰ καινούργια μηχανὴ κατὰ πῆρση. Γιὰ μερικούς, στὸ σημερινὸ αἰῶνα, ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου εἶναι ὑπερβολικὴ, παραπαινίσια ἐξ αἰτίας τῆς γιγαντιαίας ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Γιατί ὅπως λένε, ἐφόσον ἡ κοινωνία θά μπορούσε νὰ διαθέτει πλέον προϊόντα "σύμφωνα μὲ τίς ἀνάγκες τοῦ καθενός", θά μπορούσε ἐπίσης νὰ περάσει ἀμεσῶς ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ στὸ ὀλοκληρωτικὸ κομμουνισμὸ.

Τὸ ἱστορικὸ πέρασμα στὸ σοσιαλισμὸ δέν ἔχει τίποτε τὸ οὐτοπικόν, ἀλλὰ δέν εἶναι ἀπλό, ὅπως θὰ τὸ δοῦμε πρὶν κἄτω. Ἡ "ἐξαγορά" τῆς ἐργασίας, ὅπως λέει ὁ Μάρξ, θά πρέπει νὰ πληρωθεῖ μὲ μιὰ καινούργια ἱστορικὴ φάση. Ὅσο πρὶν πολύ ἐπιζητεῖ τὸ σημερινὸ καθεστὸς τόσο πρὶν μεγάλο θάνατο τὸ τίμημα πού ἡ ἐργασία θά πρέπει νὰ πληρώσει γιὰ ν' ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ τὴν μισθωτὴ σκλαβιά. Ἡ σημερινὴ φάση τοῦ καπιταλιστικοῦ τρόπου παραγωγῆς, κυρίως στὶς πρὶν ἀναπτυγμένους καπιταλιστικὰ χώρες πού καθορίζουν τὴν πορεία τῆς παγκόσμιας οἰκονομίας, δέν χαρακτηρίζεται τόσο ἀπὸ τὴν ἀδιόκοπη αὐξηση τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων ὅσο ἀπὸ τὴν συστηματικὴ καταστροφή τους. Κι αὐτὸ ἐξ αἰτίας τῆς ἀναρχίας τῆς παραγωγῆς γενικὰ καὶ ἰδίως τῶν κοίσεων καὶ πολέμων πού ξεσπᾶνε περιοδικὰ, πρῶτον πού κάνει ὄλο καὶ περισσότερο στενὰ τίς μορφές μέσα στὶς ὁποῖες οὐτὲς αὐξάνονται. Πρόκειται γιὰ ἓνα ζήτημα ὄχι μόνο ποσοτικόν, ἀλλὰ οὐνάκα ποιοτικόν.

από τήν ουτοπία τών πρώτων σοσιαλιστών, στην προδοσία τών ρεφορμιστών

Ἡ ἀναγκαιότητα μιᾶς ριζοσπαστικῆς ἀλλαγῆς τῆς κοινωνίας εἶχε φανεῖ πρὶν ἀκόμα ἡ μπουρζουαζία πραγματοποιήσῃ, σάν κοινωνική δύναμη, τὴν ἱστορική ἀνατροπὴ τῆς φεουδαρχίας καὶ ἐγκαθιδρύσῃ τὸν καπιταλιστικὸ τρόπο παραγωγῆς.

Μιλᾶγανε τότε γιὰ "οὐτοπίες", ἀναγκάζοντας τὴ σοβαρότητα καὶ τὸν ἀνυπόφορο χαροκτῆρα τῆς διαωδορίας καὶ τὴς ἀρρώστειες τῆς κοινωνίας. Ἐπιθυμοῦσανε μιὰ ἀνθρωπότητα μέσα στὴν ὁποία οἱ οἰκονομικὲς καὶ ἀνθρώπινες σχέσεις θάχαν τὴ σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἰσότητος στὸ μοίρασμα, τῆς ἀνοχῆς. Ἐπιθυμοῦσανε μέ δυὸ λόγια νὰ βασιλεύει ἰσότητα μεταξύ τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας, ἡ παραγωγική ὀργάνωση νάνα ὀρθολογιστική καὶ νὰ ἀνταποκρίνεται στὶς συλλογικὲς ἀνάγκες.

Ὁ μαρξισμός, ὄχι μόνο δέν ἐσβησε μέ μιὰ μονοκονδυλιά αὐτὴν τὴν "οὐτοπία", ἀλλά, τῆς ἔδωσε ἐπιστημονικὲς βάσεις πού μετασημάτισαν τὶς διαισθήσεις καὶ τὶς "προφητείες" σὲ ἱστορική βεβαιότητα. Μονάχα οἱ πλούσιες τάξεις κορόϊδευσαν τὴν οὐτοπία, ἱκανοποιημένες ἀπὸ τὸ σύστημα καθὼς κι ὅλοι αὐτοὶ πού, γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, ἦταν ἔξω ἀπὸ τὴν παραγωγή προϊόντων καὶ εἶχαν ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ἐργασίας. "Ὅλοι αὐτοὶ εἶχαν ἀμεσοσυμφέρον ὥστε οἱ ἐργαζόμενες τάξεις, πάνω στὶς ὁποῖες ἔπεφτε ὅλο τὸ βάρος τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας, νὰ μὴ ξεφύγουν ἀπὸ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς σιλαβιάς.

Σήμερα, ἂν καὶ οἱ τάξεις δέν εἶναι ἀκριβῶς οἱ ἴδιες, αὐτὸ τὸ συμφέρον τῶν κυρίαρχων τάξεων κι αὐτῶν πού τὶς ὑποβοηθοῦν δέν ἄλλαξε, ἡ κοινωνική τους λειτουργία εἶναι ἀκόμα ἡ ἴδια.

Οἱ ὑπέρμαχοι καὶ οἱ λαϊκέδες τῆς κυρίαρχης τάξης, πού θεωροῦσαν χτέες τὴν "Πόλη τοῦ Ἡλίου" * σάν μιὰ οὐτοπία, βλέπουν στὸ σημερινὸ ἐπιστημονικὸ σοσιαλισμὸ μιὰ καθαρή "δημαγωγία". Οἱ ἐπιστημονικὲς βάσεις τοῦ μαρξισμοῦ ἐπιβάλλουν παρ' ὅλα αὐτὰ νὰ γίνεταί μάχη ἐναντία στὴν "οὐτοπία".

Ἡ ἄρνηση τοῦ μαρξισμοῦ ἀπὸ τὶς κυρίαρχες τάξεις εἶναι συνεπῶς ἓνας τρόπος ὑπεράσπισης τῶν προνομίων τους ἐναντία στὴν τάξη τῶν μισθωτῶν. Ἐξ ἴσου ἡ παραμόρφωση τῆς ἐπιστημονικῆς θεωρίας τοῦ προλεταριάτου ἀπὸ τὰ κόμματα πού ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ ἀντιπροσωπεύουν, εἶναι ἓνας τρόπος προδοσίας τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς τῆς ἐργατικῆς τάξης, τῶν ἐλπίδων της, τῶν τελικῶν της σκοπιῶν.

Ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου εἶναι τὸ ὀρθολογισμένο καὶ ἐπιστημονικὸ μέσο, μέσω τοῦ ὁποίου τὸ προλεταριάτο ἐγκαθιδρύει τὸ ταξικὸ του καθεστῶς, χάρι στὸ ὁποῖο ἡ κοινωνία περνᾷ ἀπὸ τὸν καπιταλιστικὸ τρόπο παραγωγῆς στὸν κατώτερο κομμουνισμό κι ἀπὸ κεῖ στὸν ὀλοκληρωτικὸ κομμουνισμό.

Ὁλος ὁ σύγχρονος κρατικὸς μηχανισμὸς δρᾷ πρὸς μιὰ ἀντεπανστατική κατεύθυνση ἰδιαίτερα ὅταν ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ὁ προστάτης τῶν ἐργαζόμενων τάξεων καὶ ἀκόμα περισσότερο ὅταν παίρνει τὴ μορφή ἐνός "ἀνθρώπινου", "δημοκρατικοῦ" σοσιαλισμοῦ πού ἀνήκει σ' ὅλες τὶς τάξεις.

Τὸ κεντρικὸ ζήτημα γιὰ τὸ μαρξισμὸ, εἶναι βασικά τὸ ζήτημα τοῦ Κράτους. Εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ Κράτους πού, σάν διαχωριστική γραμμή, ἐπιτρέπει νὰ γυρνᾷ κανεὶς ποιὸς εἶναι γιὰ τὸ σοσιαλισμὸ καὶ ποιὸς δέν εἶναι. Ὅταν ἡ κομμουνιστική Ἀριστερά τῆς Ἰταλίας ἔδινε τὴ μάχη, στὴν ἐποχὴ τῆς 3ης Διεθνούς, ἐναντία στὸ ἐνιαῖο πολιτικὸ μέτωπο, ἐναντία στὴ δῆθεν ἐργατικὴ καὶ ἀγροτικὴ κυβέρνηση, ὅταν ἀντιδροῦσε στὰ ἐπίμονα λάθη, ἀπὸ πλευρᾶς κομμουνιστικῆς θεωρίας καὶ δράσης στὸ δύσκολο πεδίο τῆς ταχτικῆς, ἤξερε καλά ὅτι λάθη στὸ ζήτημα τοῦ Κράτους μπορούσαν νὰ δημιουργήσουν ἀνεπανόρθωτες καταστραφές γιὰ τὴν πρόοδο τῆς ἐπαναστατικῆς πάλης. Πάντοτε εὐχάισθητε στὸ κεντρικὸ πρόβλημα τοῦ Κράτους ἡ Ἀριστερά ὅπως καὶ ὁ Λένιν στὴν ἐποχὴ του δέν σταμάτησε ποτέ νὰ καταπολεμᾷ ὅλους αὐτούς, ὅπως οἱ Τορέζ, Τολιάττι κ.ἄ., πού μέ τὴν πρόφαση τῆς ὑπεράσπισης τῆς δημοκρατίας δικαιολογοῦσαν τὴν ὑπεράσπιση τοῦ ἀστικοῦ Κράτους ἀπὸ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα πού δημιουργήθηκε γιὰ νὰ τὸ καταστρέψει, ὅποια κι ἂν ἦταν ἡ ἐξωτερικὴ του μορφή, "δημοκρατικὴ" ἢ φασιστικὴ. Ἡ προδοσία τῶν πρώην κομμουνιστικῶν - σοσιαλιστικῶν κομμάτων μετατόπισε τὸ προλεταριάτο ἀπὸ τὸ πεδίο τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης στὴν ὑποταγὴ στὸ διεθνὴ ἱμπεριαλισμὸ. Μὲ συνθήματα κοινὰ στοὺς σοσιαλ - δημοκράτες καὶ στοὺς φασίστες ὅπως "ὑπεράσπιση τῆς πατρίδας", "ἐθνικὴ ἀνεξαρ-

τησία", "άνοικοδόμηση τῆς οἰκονομίας". Γιὰ νά δέσει στό τέλος τήν τύχη του μέ τή δράση τῶν "ἀπελευθερωτικῶν" στρατῶν, ὅπως ἀποκαλοῦσαν τότε τούς Ἀγγλο-ἀμερικάνους ἰμπεριαλιστές ἀπό συμμαχική "εὐγένεια", οἱ σταλινικοί σ' ὅλο τόν κόσμο, ὅπως καί τό ΚΚΕ καί τό ΕΑΜ στήν Ἑλλάδα, πού κέρδισαν τόν 2ο παγκόσμιο πόλεμο καί πού ἀσχοῦν σήμερα τόν πιό ἀντεπαναστατικό ἀστυνομικό ρόλο. Ἐτσι ἦρθαν στήν τελειωτική ρήξη μέ τόν Μαρξισμό, πετώντας στά σκουπίδια τίς θέσεις τοῦ Λένιν ὅτι "ὑπεράσπιση τῆς πατρίδας" σημαίνει ὑπεράσπιση τῶν ἀστικῶν συμφερόντων καί δικαιώματα μαζί μέ τούς μπολσεβίκους καί μιά χούφτα ἐπαναστάτες σ' ὅλο τόν κόσμο, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος Ἰταλίας, ὅτι οἱ προλετάριοι σέ περίοδο πολέμου ἔχουν καθήκον νά ἐπαναστατήσουν ἐναντίον τῆς ἀστικῆς τάξεως τῶν "δικῶν τους χωρῶν".

Γιὰ νά μπερδέψουν ἀκόμα περισσότερο τό διεθνές προλεταριάτο, αὐτοί οἱ πράχτορες τοῦ διεθνoῦς καπιταλισμοῦ μέσα στήν ἐργατική τάξη διαφόρων χωρῶν, ἔβαλαν σάν καθήκον νά καταστρέφουν τό ἕνα μετά τό ἄλλο τά γερά θεωρητικά στηρίγματα τοῦ ἐπαναστατικοῦ κομμουνισμοῦ. Ἰδιαίτερα, σκέπασαν τήν ἔννοια τοῦ καπιταλιστικοῦ Κράτους, δηλαδή τοῦ ταξικoῦ Κράτους, μέ αὐτήν τοῦ δημοκρατικοῦ Κράτους, μέ τό νά παρουσιάζουν σάν διακριτικό τό ἕνα ἀπ' τό ἄλλο, δηλαδή ἐνός Κράτους πού θά πρόσφερε σύμφωνα μ' αὐτούς, στό προλεταριάτο εὐνοϊκές συνθήκες γιὰ νά προχωρήσει "σταδιακά" πρὸς τό σοσιαλισμό. Κι αὐτό ἀφοῦ οἱ ἱστορικοί τοῦ 2ου ἰμπεριαλιστικοῦ πολέμου εἶχε ἀ-

Στόν τοῖχο* τῶν "ὁμοσπονδιανῶν", ἀκόμα λερωμένος μέ τό αἷμα τῶν πληβείων καί προλεταρίων, παραμένουν γραμμένα τά λάθη καί οἱ αὐταπάτες τῆς Κομμούνιας τοῦ Παρισιοῦ. Ἀλλά στή διάρκεια τῶν λίγων μηνῶν ταξικῆς διχτατορίας, τό πρῶτο ἐργατικό Κράτος τῆς ἱστορίας ἐξάγγειλε ἕνα πρόγραμμα κοινωνικῶν καί οἰκονομικῶν μεταρρυθμίσεων πού μέσα ἀπ' αὐτές ξεπήδαγε ἡ τόλμη τῆς νέας πορείας πού ἡ ἐπανάσταση ἤθελε νά ἐπιβάλλει στίς σχέσεις παραγωγῆς καί στίς κοινωνικές τάξεις.

Ἀλλά παρ' ὅλες τίς ἐξαγγελίες τους, οἱ σημερινοί βλάκες δέν εἶναι οὔτε κἂν σέ θέση νά πραγματοποιήσουν τίς καπιταλιστικές μεταρρυθμίσεις, ἐπαναστατικές τήν ἐποχή τοῦ ἀγῶνα γιὰ τήν ἐξάλειψη τῆς φεουδαρχίας, πού ἀναφέρονται στό Μανιφέστο τοῦ 1848 ὅπως "ἡ ἀπαλλοτρίωση τῆς ἰδιοκτησίας τῆς γῆς" ἢ "ἡ κατάργηση τοῦ δικαιώματος τῆς κληρονομιάς".

Μόνο ὁ ρώσσιος Ὀκτάβρης προσπάθησε νά

νοίξει ἕναν αἰῶνα ἀπαραίτητης "καλοζωίας" καί "εὐημερίας" γιὰ νά γίνει τό πέρασμα στό σοσιαλισμό ἐφόσον ἡ χαμηλή παραγωγικότητα καί ἡ μιζέρια ἦταν, σύμφωνα μ' αὐτούς ἕνα ἀπόλυτο ἐμπόδιο γιὰ τή γέννηση ἐνός καινούργιου κόσμου. Σήμερα πού ὁ πλανήτης σπαράσσεται ἀπ' τούς τοπικούς πολέμους πού προκαλεῖ ὁ ἰμπεριαλισμός, ξεσηκεπάζεται ὁλόκληρα ἡ μεγάλη αὐτή ἀπάτη. Μ' αὐτόν τόν τρόπο τό κλειδί τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας θάταν οἱ "μεταρρυθμίσεις" κι ὄχι ἡ κατοχή τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὄχι βέβαια ἡ χρησιμοποίηση τῆς κακοσταλτικῆς μηχανῆς τοῦ προλεταριακοῦ Κράτους. Γιὰ νά καταστραφεῖ ὅλο αὐτό τό οἰκοδόμημα τῶν ψευτικῶν ἄρει ἕνα μόνο ἐπιχείρημα: πῶς τό δημοκρατικό Κράτος, πού εἶναι προϊόν καί ἐργαλεῖο τῆς μπουρζουαζίας θά μπορούσε νά ἐξασφαλίσει τό πέρασμα ἀπό τόν καπιταλισμό στό σοσιαλισμό, δηλαδή νά δράσει μέ τρόπο ὥστε νά καταστρέψει τόν ἐαυτό του;

Πρὶν ἐνόμισα αἰῶνα κάτι τέτοιες ὄνειρο-πληθεῖς θά μπορούσαν νά χαρακτηριστοῦν οὐτοπικές σήμερα ὅμως δέν μπορούν παρά νά χαρακτηριστοῦν σάν ἀνοιχτή προδοσία.

ἀπὸ τὴν κομμούνια τοῦ παρισιοῦ μέχρι σήμερα

ἀκολοθηθεῖ ἕναν καινούργιο δρόμο. Δέν μπορούσε νά τό κάνει παρά μέ τή μοναδική προϋπόθεση τῆς ἐγκαθίδρυσης τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου. Ἐὰν οἱ σημερινοὶ Ρώσοι μποροῦν νά ὑπερηφανεύονται γιὰ τή "ἐθνικοποίηση τῆς γῆς", τό χρωστᾶνε στήν προλεταριακή ἐξουσία τοῦ 1917. Ἐὰν καί στή συνέχεια δέν χάθηκε καμμιά εὐκαιρία γιὰ νά καταστραφεῖ ἕνα ἐπαναστατικό μέτρο πού κατάντησε νά μὴν εἶναι καθόλου ἀποτελεσματικό ἀπὸ τήν ἀδυσώπητη πορεία τῆς σταλινικῆς ἀντεπανάστασης.

Ἀπὸ τότε, ἡ παραγωγική καί κοινωνική ἀνάπτυξη ἀκολούθησε τίς γραμμές πού ἀναφέρονται στίς ἀναλύσεις τοῦ Μάρξ: ἐπιπληθική αὔξηση τῶν μέσων παραγωγῆς καί ἀνταλλαγῆς καί συγκέντρωση καί συγκεντρωποίηση τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων πρῶγμα πού εἶχε ἐξ ἄλλου σάν ἀποτέλεσμα καί τήν συγκεντρωποίηση τῆς πολιτικῆς τους διεύθυνσης ἐξ αἰτίας τῆς γιγαντιαίας ἀνάπτυξης τῆς κρατικῆς δύναμης.

* Ὁ τοῖχος τοῦ παρισιοῦ νικητοφάνερος ἠρό-λοσέζ, ὅπου στίς 28/3/1871 τουφεκίστηκαν οἱ τελευταῖοι ὑπερασπιστές τῆς Κομμούνιας.

Νά λοιπόν ποιά είναι ή ποσοτική βάση του ποιοτικού άλματος που προ-

βλέπεται από τον μαρξιστικό κομμουνισμό στή μεταβατική περίοδο τής ταξικής διχτατορίας.

Βασικά καθήκοντα της προλεταριακής διχτατορίας στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα

Θάταν λάθος νά νομιστεί ότι αυτό που διαχωροποιεί τό σοσιαλισμό από τον καπιταλισμό είναι μιá ψηλότερη παραγωγική ικανότητα. 'Ο Στάλιν ισχυριζόταν ότι ή ράσικη οίκονομία ήταν σοσιαλιστική γιατί ή παραγωγή αύξανόταν μέ ρυθμούς πιό ψηλούς από τίς χάρες του παλιού βιομηχανικού καπιταλισμού. Ξέρουμε ότι σήμερα αυτοί οι ρυθμοί πέφτουν, σύμφωνα μέ τούς νόμους τής οίκονομίας του κέρδους και εύθυγραμμίζονται μέ τούς ρυθμούς των δυτικών οίκονομιών. 'Η ράσικη βιομηχανία σήμερα και ιδιαίτερα ή γεωργία, συναγωνίζονται τίς μεγάλες βιομηχανικές χάρες στήν άνικανότητα προγραμματισμού τής παραγωγής μ' αύστηρό τρόπο (έτήσιες κρίσεις τής παραγωγής σιτηρών, άδυναμία κάλυψης των προκαθορισμένων έπιπέδων από τά 15ετή πλάνα).

'Ο σοσιαλισμός διαφέρει από τον καπιταλισμό στο ότι είναι μιá μορφή παραγωγής και διανομής του κοινωνικού προϊόντος έντελώς διαφορετική και μάλιστα αντίθετική απ' τον καπιταλισμό. 'Η μεταβατική περίοδος συνεπώς, δέν θά τείνει στήν αύξηση τής παραγωγής γενικά αλλά στήν αύξηση τής παραγωγής πάνω στή βάση κριτηρίων ενός καθεστώτος που προσανατολίζεται σε μιá κατεύθυνση αντίθετική του καπιταλισμού. Γι αυτό τά καθήκοντα τής διχτατορίας του προλεταριάτου δέν άφορούν μόνο τήν παραγωγή, αλλά επίσης τον πολιτικό, οίκονομικό, κοινωνικό και στρατιωτικό τομέα πούνα πιό πολύπλοκοι και πλατεϊς.

Δέν μπορούμε λοιπόν νά λύσουμε τά διάφορα προβλήματα μέ άφηρημένον τρόπο. Είναι άπαραίτητο νά συνδέονται μέ τήν πραγματική και σφαιρική διαδικασία τής καπιταλιστικής εξέλιξης που τό προλεταριακό καθεστώς θά κληρονομήσει και που δέν θάσαι μόνο οι οίκονομικές δομές αλλά και οι κοινωνικές και ιδεολογικές δηλαδή οι πολιτικές, θεωρητικές, καλλιτεχνικές, θρησκευτικές κ.ά.

Στή Ρωσία του 1917, π.χ., τό ζήτημα αντιμετώπιστηκε από τήν προλεταριακή έξουσία μ' ένα τρόπο που δέν μπορούσε νά μή λάβει υπ' όψη του τό προ-καπιταλιστικό στάδιο τής οίκονομίας. Μέ τον ίδιο τρόπο, τό ζήτημα δέν

θά μπορούσε νά αντιμετωπιστεί στή Γερμανία ή στήν Άγγλία χωρίς νά ληφθεί υπ' όψη ή διαφορετική οίκονομική όργάνωση του άναπτυγμένου καπιταλισμού σ' αυτές τίς χάρες. Άλλά τό κοινό σημείο παντού, άνεξάρτητα από τό βαθμό ανάπτυξης των παραγωγικών και κοινωνικών δυνάμεων δίνεται από τήν αντικαπιταλιστική πολιτική κατεύθυνση του Κράτους.

Οι τάξεις δέν σβήνουν μέ κυβερνητικά διατάγματα. Άν αυτό ήταν δυνατό, θάταν σχετικά εύκολο στό Λένιν νά βγάξει σε δύο γραμμές ένα έπαναστατικό διάταγμα άπλής κατάργησης των τάξεων. Οι κοινωνικές τάξεις όμως βασίζονται σ' ένα δίκτυο ιδιωτικών συμφερόντων. Κατάργηση των τάξεων, σημαίνει κατάργηση αυτών των συμφερόντων, σημαίνει τομή μέσα στο οίκονομικό ύπέδαφος όπου έχουν βάση αυτά τά συμφέροντα. Μ' αυτή τήν έννοια ή περίοδος μετάβασης ή ή έργατική διχτατορία χαρακτηρίζεται από π ρ α γ μ α τ ι κ ές μεταρρυθμίσεις που διέπονται από μιá έπιταχτική άνάγκη: τ ό ξ ε ρ ί ζ ω μ α τ ώ ν κ α π ι τ α λ ι σ τ ι κ ώ ν μ ο ρ φ ώ ν.

Πρέπει νά υπενθυμίσουμε πράγματι ότι σοσιαλισμός δέν σημαίνει τόσο τή δημιουργία καινούργιων σχέσεων έκάσον δέν έγκαθιδρύονται νέες ταξικές σχέσεις, αλλά καταστροφή των παλαιών μορχών έκάσον γίνεται προσπάθεια για τήν καταστροφή ό π ο ι α σ δ ή π ο τ ε ταξικής σχέσης.

'Η άνιση ανάπτυξη του καπιταλισμού, στο έσωτερικό μιās χάρας ή ενός έργοστασίου είναι τέτοια που έχει σαν άποτέλεσμα τήν δημιουργία πολλών στραμάτων στήν ίδια τήν έργατική τάξη, έννοούμενη μέ τή στατιστική έννοια. Οι έργάτες μιās μεγάλης έπιχείρησης υποβάλλονται σε μιá μεγαλύτερη παραγωγική πειθαρχία κι άρα και σε μιá κοινωνική πειθαρχία, παρά οι έργάτες μιās μέσης ή μικρής έπιχείρησης. 'Ο κατακερματισμός τής έργατικής τάξης έξ αίτίας του διαχωρισμού τής έργασίας είναι πολύ πιό άνεπτυγμένος σε ένα μεγάλο βιομηχανικό συγκρότημα παρά σ' έ-

να άλλο μετρίων διαστάσεων. Ο τεχνικός διαχωρισμός της εργασίας όμως συνοδεύεται από τον κοινωνικό διαχωρισμό. Το στρώμα της εργατικής "αριστοκρατίας" είναι πιά πλατύ στις μεγάλες επιχειρήσεις όπου άνθει μία μεγάλη στρατιά εργαζόμενων που δέν άπασχολείται μέ τήν υ λ ι κ ή παραγωγή - διοικητικοί, οικονομικοί υπάλληλοι, τεχνικοί, κλπ. - δίπλα σ' ένα άλλο στρώμα εργαζόμενων που άπασχολείται άμεσα στήν παραγωγή-είδικευμένοι εργάτες, τεχνίτες κ.λ.π. -...

Οι λεγόμενες τριτογενείς λειτουργίες, κινητοποιούν σέ κοινωνική κλίμακα μία στρατιά ακόμα πιά σημαντική για μία εργασία που θά είναι στό μεγαλύτερο μέτρο της άχρηστη και ένοχλητική σέ μία κοινωνία οργανωμένη όρθολογικά. Τα άτομα που άπασχολούνται σ' αυτόν τόν τομέα δέν υποβάλλονται στή σκληρή παραγωγική όργάνωση και θεωρούν τήν ίδια τους τή δραστηριότητα "άνώτερη" από αυτή τών άπλών μισθωτών τής βιομηχανίας.

Η δουλειά ένσωμάτωσης αυτής τής μή παραγωγικής στρατιάς στήν παραγωγή και στις κοινωνικά χρήσιμες δραστηριότητες είναι δύσκολη και πολύπλοκη και δέν θά μπορεί ν' άναπτυχτεί μέ ταχύτητα και άπαρσιςτικότητα παρά όταν νέες γενιές θάχουν μεγαλώσει στό προλεταριακό καθεστώς. "Αν έπρεπε νά περιμένουμε νάρθει ή συνείδηση από μόνη της στόν καθένα πρίν άναλάβουμε αυτήν τή γιγαντιαία κοινωνική άναδιοργάνωση, δέν άπομένει πιά παρά νά περιμένουμε τήν ήττα.

Η δικτατορία χρησιμεύει επίσης για νά ξεριζωθούν από τήν εργατική τάξη και τούς εργαζόμενους ή δύναμη τής "συνήθειας", ή άστική "άδράνεια" και νά αντικατασταθεί μέ τή δύναμη του έπαναστατικού μετασχηματισμού.

Ένας τέτοιος οικονομικός μετασχηματισμός προϋποθέτει τήν ά ν ά κ τ η σ η, για τή κοινωνικά χρήσιμη εργασία, τεράστιων ανθρώπινων δυνάμεων που ως τώρα χρησιμοποιούνταν σέ άντικοινωνικές δραστηριότητες ή δέν χρησιμοποιούνται καθόλου. Είναι ή άντικατάσταση τής "υποχρέωσης" στήν εργασία μέ τό "δικαίωμα" στήν εργασία. Μερικά στρώματα εργαζόμενων, άποκτηνωμένα από τή μιζέρια που έχουν πέσει σέ κατάσταση λούμπεν - προλεταριάτου, δημόσιοι υπάλληλοι κάθε είδους και βαθμού, έπαγγελματίες πολιτικάντηδες, τειμπέληδες κάθε είδους, θά άντιδράσουν στήν καινούργια κοινωνική τάξη μπροστά τάροντας τό προλεταριακό καθεστώς. Δέν θά έγκαταλείψουν σέ μία στιγμή τό όνειρο νά ζήσουν σέ βάρος τής κοινωνίας, μέσα στόν καριερισμό και τις μπίζνες. Θά προσπαθήσουν νά όργανώσουν μία άντίσταση που μπορεί νά πάρει ένεργητικές πολιτικές μορφές μέ τή βοήθεια τών καπιτα-

λιστικών καθεστώτων που θά υπάρχουν ακόμα στόν υπόλοιπο κόσμο.

Μέ τή "γενική υποχρέωση τής εργασίας" θά είναι δυνατό τό ξεκίνημα ενός σχεδίου κοινωνικής παραγωγής ο ρ ι α κ ά προσανατολισμένου σύμφωνα μέ τις παρακάτω μεγάλες κατευθύνσεις:

- δραστηκή μείωση τής εργάσιμης ήμέρας, άπορροαίνοντας τήν άνεργία και τις άντικοινωνικές δραστηριότητες
- προσορισμός ενός αύξανόμενου μέρους τών προϊόντων σέ άγαθά κατανάλωσης καθώς και έργαλεία
- πληρωμές π ι ό μεγάλες άμοιβή θά υπάρχει ο μισθός, τό χρήμα και ή άγορά για λι γ ό τ ε ρ η εργασία, μέ τό τίμημα μιας αύξησης του κόστους παραγωγής
- συγκέντρωση τής παραγωγής σέ τομείς κοινωνικά πιά άναγκαίους και άυταρτικός έλεγχος τών καταναλώσεων, καταπολεμώντας τή μόδα τών άχρηστων, έπιζημιων και πολυτελών ειδών.
- έξάλειψη τής σπατάλης όσον άφορά τό άνθρώπινο δυναμικό και τις πρώτες ύλες μέσω ενός όρθολογιστικού προγραμματισμού τής παραγωγής και τής διανομής
- Στοιχείο του χρισίματος σπιτιών όπως και χώρων εργασίας γύρω από τις μεγάλες και μικρές πόλεις σάν πρώτο βήμα για τή διανομή του πληθυσμού στήν ύπαιθρο.

Είναι σαφές ότι αυτή ή κατεύθυνση και ή προσπάθεια πραγματοποίησής της μπορεί π ρ ο σ ω ρ ι ν ά νά προσκρούσει στις άπαιτήσεις του έμφύλιου πολέμου και τής άνάπτυξης τής προλεταριακής έπανάστασης σέ παγκόσμια κλίμακα. Κι αν αυτό έπιβάλλεται, για ένα χρονικό διάστημα θά παράγονται περισσότερα όπλα και λιγώτερο ψωμί και βούτυρο και θά δουλεύουμε 10 ώρες τήν ήμέρα αντί για τις 4 που θά είναι τεχνικά δυνατό, όπως έγινε στήν έπαναστατική Ρωσία, όταν παιζόταν ή ίδια ή ύπαρξη του καθεστώτος, ή άσφάλεια του προλεταριακού Κράτους που δεχόταν τήν επίθεση τών στρατιωτικών δυνάμεων του Κεφαλαίου.

Οι εργάτες θά ξέσουν ότι ή θυσία είναι για χάρη του δικού τ ο υ ς Κράτους, τής δ ι κ ι α ς τους κοινωνίας. Ο σοσιαλισμός δέν θά έμμανιστεί σάν ένα όνειρο ή σάν ένας σκοπός "κάπου" στό μέλλον αλλά σάν μία άναπότρεπτη διαδικασία, αν και ταραγμένη και πολύπλοκη, κατάκτησης τών ά ν θ ρ ω π ι ν ω ν καταστάσεων μέσω τής συστηματικής καταστροφής τών προ-ανθρώπινων καταστάσεων.

Τό οικονομικό καί κοινωνικό πλαίσιο πού θά κληρονομήσει ή προλεταριακή διχτατορία δέν είναι τό 'ίδιο σ' όλες τίς χώρες, άκόμα καί μεταξύ τών πιό βιομηχανοποιημένων χωρών όπως οί ΕΠΑ καί ή Δυτική Γερμανία.

Ή μικρή έμπορευματική παραγωγή άνθεϊ πάντοτε καί παντού γύρω άπό τή μεγάλη παραγωγή. Ή ζωή τών μικρών έπιχειρήσεων έξαρτάται άπό τή ζωή τών μεγάλων καί τήν τεχνική κατανομή τής εργασίας. Οί μικρές έπιχειρήσεις χρησιμοποιούνται άπό τίς μεγάλες σαν πειραματικά εργαστήρια τής κατανομής τής εργασίας καί 'υποβαστάζουν τό ψηλό κόστος τής έρευνας καινούργιων τεχνικών μέσων παραγωγής.

Στόν τομέα τής ύκάντουργίας π.χ., οί μεγάλες βιομηχανικές έπιχειρήσεις λειτουργούν συχνά μέ αλύσιδες παραγωγής πού κάθε μέρος της παράγεται άπό μιά μυριάδα άνεξάρτητων εργαζόμενων ή μικρών εργολάβων. Μέ τόν 'ίδιο τρόπο στόν τομέα παραγωγής αυτοκινήτων, τά άνταλλακτικά δέν προέρχονται άπό τίς φίρμες πού παράγουν αυτοκίνητα αλλά άπό ειδικευμένους οργανισμούς πού πολύ συχνά παραγγέλλουν τήν παραγωγή τους σ' ένα δίκτυο μικρών δορυφόρων - εργοστασίων.

Είναι βέβαια αυτόνόητο ότι τό σύνολο μικρή καί μεγάλη παραγωγή κυριαρχείται άπό τό μεγάλο καπιταλισμό. Είναι επίσης φανερό ότι οί μικρές έπιχειρήσεις είναι ή ρεζέρβα συμπληρωματικών εργατικών δυνάμεων πού σέ περιόδους κρίσης, θέ μεγαλώσουν τίς στρατιές τών άνέργων καί θά συντείνουν στή μείωση τής τιμής τής εργασίας γενικά.

Τό μετεπαναστατικό καθεστώς θά αναλάβει αυτόν τόν τομέα τής μη κοινωνικοποιημένης μικρής παραγωγής ή κοινωνικοποιημένης μόνο μερικά, όπου κυριαρχούν ή ιδιοτυπία κι ό άτομισμός πού χαρακτηρίζουν τή μικροαστική τάξη ώστε νά τόν ένσωματώσει προοδευτικά στή μεγάλη κοινωνική παραγωγή.

Ή κατάσταση είναι ή 'ίδια στόν τομέα τής διανομής. Τά άμέτρητα μικρά έμπορικά καταστήματα πού συνεχίζουν νά ξαπλώνονται καί πού είναι ή πηγή τής έμπορικής μικροαστικής τάξης άποτελούν έναν κόσμο πού θά προβάλλει δυσκολίες στήν άπορρόφησή του, στήν μεγάλη κοινωνική όργάνωση διανομής τών προϊόντων.

Γιά νά είκονογραφήσουμε αυτό πού λέμε παραθέτουμε μερικά στατιστικά δεδομένα τριών χωρών πού διαλέχτηκαν έξ αίτίας τών οικονομικο-κοινωνικών χαρακτηριστικών: οί ΕΠΑ ή πιό άναπτυγμένη χώρα τού κόσμου, ή Ίταλία, χώρα πού βαδίζει πρός μιά μοντέρνα καπιταλιστική άνάπτυξη αλλά μέ δυνάμεις ποσοτικά μέτριες καί τέλος ή Ίαπωνία, χώρα πραγματικά ικανή, μαζί μέ τή Γερμανία, νά συναγωνιστεί τόν άμερικανικό κολοσσό.

επιμονή τής μικρής παραγωγής καί διανομή

Χώρα	Έτος	Συνολικός ενεργός πληθυσμός	Ενεργός πληθυσμός μεϊον εργατες καί υπάλληλοι (σέ εκατομμύρια)				
			Σύνολο	Γεωργία	Αλιεία, Δάση	Εμπ. Τραπ. Ασχ. Επιχ.	Υπηρεσίες
Ε.Π.Α	1969	—	15,3	2,8	2	2,5	16
Ίταλία	1969	19	10	2,2	1,4	0,5	3
Ίαπωνία	1965	60	23,1	14	4,5	1,9	12

Οί στατιστικές αυτές δέν δείχνουν τόν αριθμό τών "γραφειοκρατών", ούτε τούς δημοσίους υπάλληλους. Είναι προφανές ότι άν προσθέσουμε αυτές τίς κατηγορίες, ή ποσότητα τών εργατικών δυνάμεων πού άσχολούνται έξω άπό τήν παραγωγή είναι πολύ μεγαλύτερες άπό αυτή πού φαίνεται στόν πίνακα.

Γιά νά υπογραμμίσουμε τό ρόλο τής μικρής έπιχείρησης, παραθέτουμε τά παρακάτω δεδομένα τής γλλικής έπιθεώρησης "Endreprise", ΝΟ 1, Μάης 1969, σχετικά μέ τή χειρωνακτική βιομηχανία πέντε βιομηχανοποιημένων κρατών.

Κατανομή τών εργαζομένων στά εργοστάσια(%)				
Χώρα	Έτος	Έργοστάσια		
		1-4 έργ.	1-49 έργ.	1-99 έργ.
Ίταλία	1961	20,9	46,9	57
Δ.Γερμανία	1961	7,6	27,1	35,8
Γαλλία	1962	4,0	27,4	37,2
Ε.Π.Α	1963	1,3	23,8	34,1
Ίαπωνία	1963	7,1	42,6	53,9

αΓΡΟΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Τό πρώτο μετεπαναστατικό μέτρο δέν θάταλ βέβαια ή αναδιοργάνωση τής διαχείρισης τής αγροτικής παραγωγής, αλλά ή έθνικοποίηση τής γής. Αύτή ή έθνικοποίηση θά συνοδευτεί, προφανώς, μέ τήν έθνικοποίηση τών μεγάλων αγροτικών έπιχειρήσεων πού είναι οργανωμένες όπως οι μεγάλες βιομηχανικές έπιχειρήσεις καί πού λειτουργούν σαν κι αυτές.

Άλλά σ' αυτόν τόν τομέα, τό προλεταριακό καθεστώς δέ θά μπορέσει νά μή λάβει ύπ' όψη του ότι ή μικρή αγροτική έπιχείρηση έπιζει, άλλοι λιγώτερο άλλοι περισσότερο, άκόμα καί στίς πιό αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες. Ο πρώτος πίνακας έδειχνε ότι, άν τό 1969 στίς ΕΠΑ, οι άνεξάρτητοι εργαζόμενοι πού κατανέμονται στή γεωργία - άλιεία - δάση δέν ήταν παρά 2,8 εκατομ., στήν Ιταλία ήταν 2,2 εκατομ. καί στήν Ιαπωνία 14 εκατομμύρια. Σ' αυτούς θά μπορούσαν νά προστεθούν καί οι έπιχειρήσεις πού χρησιμοποιούν ένα μικρό άριθμό μισθωτών.

Τό πρόβλημα δέν είναι μόνο ή άπαλλοτρίωση τής γής καί ή διαχείριση τής έπιχείρησης θά πρέπει νά ληφθεί ύπ' όψη κι ό καθοριστικός ρόλος - κλειδί πού παίζει ή ύπαιθρος στήν προμήθεια τροφίμων στήν πόλη, δηλαδή στό αστικό προλεταριάτο. Είναι ένα πρόβλημα άκόμα πιό πολύπλοκο γιατί ή προλεταριακή έξουσία κινδυνεύει νά τό αντιμετώπισει σέ περιόδο έπαναστατικού έμφυλίου πολέμου.

Η επανάσταση θά ανακουφίσει τήν τύχη ένός μεγάλου μέρους τών μικρών καί μεσαίων αγροτών έλευθερώνοντας τους άπό τά βάρη του νοικιού τής γής, τών φόρων, τών τόκων, τών υποθηκών, σύγχρονα όμως τό νέο καθεστώς θά ύ-

ποχρεώσει τή μικρή αγροτική μπουρζουαζία νά άπαρνηθεί τήν ιδιοκτησία, δηλαδή τήν έλεύθερη διάθεση του προϊόντος. Καί δέν θά πρέπει νά παραγνωριστεί ή αντίσταση πού θά προβάλλει, λαμβάνοντας ύπ' όψη τό τεράστιο βάρος τής παράδοσης, τών προκαταλήψεων, τής δύναμης τής άδράνειας πού είναι τυπικά στόν αγροτικό κόσμο.

Στόν τομέα τής ιδιοκτησίας τών σπιτιών-διαμερισμάτων κατοικίας, ή επανάσταση θά επέμβει άκόμα πιό άυταρχικά, ώστε νά καταργηθούν τά έμμεσα συμφέροντα μιας μεγάλης μερίδας ιδιοκτητών, άκόμα καί ένός διαμερισματος. Πράγματι στό μετεπαναστατικό καθεστώς τά έξοδα συντήρησης τών σπιτιών θάναί πολύ μεγαλύτερα άπό τά σημερινά έξοδα τών νοικιών. Σήμερα ένα μεγάλο μέρος τών νοικιών είναι πράγματι έγκαταλελειμμένο γιατί τό ποσό του μελλοντικού εισοδήματος δέν καλύπτει τά έξοδα για τήν ανακαίνισή τους.

Η διανομή τών κατοικιών θάναί επίσης ένα λεπτό πρόβλημα πού δέν θά μπορέσει νά λυθεί μέ μία σειρά διαταγμάτων, αλλά αντίθετα μέ τήν έφαρμογή κριτηρίων διανομής άνοιχτά αντίθετων στήν καταραμένη "δύναμη τής συνήθειας", στή μικροαστική ψυχολογία, πού μολύνει άκόμα καί ένα μέρος του προλεταριάτου καί πού τροφοδοτεί τήν αντιδραστική δημαγωγία τής δημοκρατίας. Κι αύτή ή μικροαστική ψυχολογία θεωρεί τό σίτι ή ιδιόκτητο ή νοικιασμένο σαν τό βασικό πράγμα πού διατηρεί τήν ένότητα τής οίκογένειας καί τής "άξιας" της. Κάνει έτσι τόν χώρο της κατοικίας ένα είδος ναού τής ανθρώπινης προσωπικότητας.

σπαστικές!), στήν αυτόνομη όργάνωση έν άυτεσκοπό, δηλ. ή "ρήξη" περιορίζεται στίς μορφές όργάνωσης καί πάλης. Άπενοντίας τούς είναι έντελώς άδιάφορο πάνω σέ ποιά πολιτική θέση γίνεται τό σπάσιμο μέ τούς ρεφορμιστές. "Τό κίνημα λοιπόν είναι τό πόν, ό σκοπός δέν είναι τίποτα": αύτό ή φράση του άπκορτουμιστή Βερνατάϊν τους χαρακτηρίζει καί τους καθοδηγεί. Κό πού φτάνει ή ύπόκλιση μπροστά στό άυθόρητο:

ύποταγή στίς επιδιώξεις μικροαστικών στρεμάτων καί αντίληψεων. Γιατί όμως δέν παίρνει ύπ' όψη τή ρύση τών κριτητών (έντελως άναρσιογενείς) καί τίς επιδιώξεις πού προσδιορίζουν τό φοιτητικό κίνημα στό ΑΕΙ (κίνημα έξόλλου τής άπερόκτασης τών κριτητών πού ξεκίνησε καί ... πορεύτηκε στό ΑΕΙ) δηλ. ο) τόν προσδιορό τών στρεμάτων αυτών (στέλεχη για τήν επάνορθση

τα διεθνή καθήκοντα της διχτατορίας του προλεταριάτου

Τά καθήκοντα πούχει νά επίπληρώσει τό προλεταριακό καθεστώς στή φάση μετά τήν εξέγερση είναι δύο είδών: έσωτερικά κι έξω-τερικά. Τά έσωτερικά καθήκοντα, δηλαδή ότι άφορούν τήν περιοχή όπου έγκαθιδρύθηκε ή προλεταριακή έξουσία, δέν μπορούν ξεχωριστούν άπό τά έξωτερικά καθήκοντα. Δηλαδή άπό τίς σχέσεις πού θά υπάρχουν άπό τή μιά μεριά μεταξύ τής γεωγραφικής περιοχής όπου έγκαθιδρύθηκε ή έπαναστατική έξουσία του προλεταριάτου και τήν περιοχή όπου κυριαρχεί άκόμα ή μπουρζουαζία και άπό τήν άλλη μεταξύ του εργατικού Κράτους και του προλεταριάτου των καπιταλιστικών χωρών.

Ο σοσιαλισμός δέν είναι ένα έθνικό πρόβλημα, ούτε περιορίζεται σε μερικές χώρες πού ευνόηθηκαν άπό τήν ιστορία. Ο σοσιαλισμός σαν ένας καινούργιος τρόπος παραγωγής και κοινωνικής ζωής δέν μπορεί νά επιβιώσει παρά μονάχα όταν επικρατήσει σε παγκόσμια κλίμακα. Όμως αυτό τό ξάπλωμα είναι μιά διαδικασία σχετικά μακρόχρονη κι άν ή διχτατορία του προλεταριάτου μπορεί νά τή συντομεύσει και νά τή κάνει πιο εύκολη, δέν μπορεί όμως νά τήν έμμηδενίσει.

Οι σχέσεις μεταξύ του προλεταριακού Κράτους και του διεθνούς προλεταριάτου εξάρ-τώνται άπό τή διεύθυνση του παγκόσμιου κομμουνιστικού κόμματος πού άσκει τόν έλεγχο του πάνω στο σύνολο του κινήματος. Η Ίταλική κομμουνιστική Άριστερά παρατηρούσε πάντοτε ότι ή έλλειψη έλέγχου άπό τή μεριά τής 3ης Διεθνούς πάνω στην πολιτική του εργατικού Κράτους στην Ρωσία ήταν ένα άπό τά πιο δραματικά γνωρίσματα τής κατάστασης πού δημιουργήθηκε μετά τά 1920. Και κατάγγειλε πάντα τό γεγονός ότι ή πολιτική του ράσικου κόμματος, άρα και ή πολιτική του εργατικού Κράτους, έτειναν όλο και περισσότερο νά ξεφύγουν, κάτω άπό τήν πίεση των υλικών δυνάμεων του έσωτερικού και οικονομικού κοινωνικού υπεδάφους, άπό τόν έλεγχο τής 3ης Διεθνούς. Ένα άπό τά πιο δραματικά παραδείγματα τής κατάστασης πού δημιουργήθηκε μετά τό 1923 ήταν ή άγροτική και γεωργική πολιτική, οι σχέσεις με τά καπιταλιστικά κράτη άπ' τή μιά μεριά κι άπ' τήν άλλη σχέσεις με τά κομμουνιστικά κινήματα ή πιο γενικά, έπαναστατικά άν κι όχι κομμουνιστικά όπως στην Κίνα. Είναι ένας κανόνας του μαρξισμού νά θεωρεί ότι ή νίκη τής επανάστασης σε μιά ή περισσότερες χώρες δέν εί-

ναι "ίδιωτική" και άποκλειστική υπόθεση του άμεσα ενδιαφερόμενου προλεταριάτου, αλλά ένα έπεισόδιο τής επαναστατικής πάλης του διεθνούς προλεταριάτου κι ότι ή φύλαξη αυτής τής νίκης υποτάσσεται στην τελική και ολοκληρωτική νίκη τής επανάστασης σ' όλο τόν κόσμο. Είναι συνεπώς τό παγκόσμιο κόμμα πού θά πρέπει νά έλέγχει τήν τοπική προλεταριακή διχτατορία.

Τό προλεταριακό Κράτος είναι ένα ισχυρό και άναντικατάστατο όπλο στα χέρια του κόμματος, δηλαδή του παγκόσμιου όργανου τής εργατικής τάξης, ιδίως έπειδή πρέπει νά καταπολεμηθεί ο διεθνής καπιταλισμός μ' όλο τό βάρος των ταξικών δυνάμεων, οργανωμένων στρατιωτικά.

Τό προλεταριακό Κράτος διεκδικεί άνοιχτά τήν κεντρική όργάνωση τής βίας πού τό δημοκρατικό Κράτος προσπαθεί νά κρύψει. Η προδοσία πού περιέχεται στην έγγληματική διατύπωση του "σοσιαλισμού σε μιά μόνο χώρα" ή άκόμα χειρότερα του "κομμουνισμού σε μιά μόνο χώρα" ή σε ομάδα χωρών, πράγμα πούναι τό ίδιο, φαίνεται άκόμα περισσότερο άν αντί νά περιοριστούμε στα έσωτερικά καθήκοντα, θεωρήσουμε τά διεθνή καθήκοντα του προλεταριακού Κράτους.

Τελικά, τό προλεταριακό των καπιταλιστικών χωρών, είτε παλεύει για διεκδικητικά αίτήματα, είτε προετοιμάζεται για μιά επαναστατική επίθεση μπορεί νά υπολογίζει στο στρατό του προλεταριακού Κράτους, στον ένθουσιασμό αυτού του μέρους τής εργατικής τάξης πού έλευθερώθηκε άπό τό πολιτικό καθεστώς των άστών και στην άγωνιστική έμπειρία του. Με τή σειρά του τό εργατικό Κράτος μπορεί νά υπολογίζει στην προλεταριακή πάλη των χωρών πού δέν έχουν άκόμα άποτινάξει τόν καπιταλιστικό ζυγό, μιά πάλη πού θά τείνει νά εξασθενίσει και, στην κατάλληλη στιγμή, νά σαμποτάρει τίς επιθέσεις των καπιταλιστικών Κρατών, ευνώνοντας έτσι τό δυνάμωμα και τό ξάπλωμα του πολιτικού, στρατιωτικού και ήθικου κύρους τής προλεταριακής διχτατορίας, όχι μόνο πάνω στην διεθνή εργατική τάξη, αλλά άκόμα κι επάνω στις μεσαίες τάξεις και τά άμφιταλαντευόμενα στρώματα του πληθυσμού.

Στην εκτέλεση των διεθνών καθήκόντων της ή προλεταριακή διχτατορία δέν θά άγνοήσει τά έσωτερικά κοινωνικά και οικονομικά προβλή-

ματα, αλλά όμως η ανάπτυξη της παραγωγής, η
όργάνωση της οικονομίας και η όργάνωση για
έργασία στις χώρες με προλεταριακό καθεστώς
θάναι αναγκαστικά π ρ ο σ α ν α τ ο λ ι -
σ μ έ ν ε ς σέ σχέση με τό στρατιωτικό ά-

γώνα έναντια στό άστικό καθεστώς σ' όλο τόν
κόσμο, καθήκον στό όποίο πρέπει νά ύποταγοϋν
όλες οι ένέργειες του έπαναστατικού προλε-
ταριάτου.

μεταβατικός χαρακτήρας της δικτατορίας του προλεταριάτου

Τό καπιταλιστικό Κράτος, ξεκινώντας με
μιά φιλελεύθερη και δημοκρατική μορφή για νά
καταλήξει στην ολοκληρωτική μορφή διαγράφει
μιά άνοιϋσα τροχιά. Αντίθετα τό προλετα-
ριακό Κράτος διαγράφει μιά κατιϋσα. Στην
άρχή άπόλυτη και άποκλειστική έξουσία πού
φθίνει, έξασθενίζει προοδευτικά για νά έξα-
φανιστεί τελικά. Γι' αυτό άκριβώς ό Μάρξ ό-
ριζε τό έργατικό Κράτος σαν μιά "άνοιχτή"
μορφή κι εκείνο της μπουρζουαζίας σαν μιά
"κλειστή" μορφή. Συνεπώς η δικτατορία του
προλεταριάτου είναι παροδική και μεταβατική,
και συνδέεται με τό βασικό καθήκον: τήν κα-
ταστροφή του καπιταλιστικού τρόπου παραγω-
γής. Η ταχύτητα με τήν όποία τό ταξικό Κρά-
τος θά βαδίσει προς αυτή τή βασική κατεύθυν-
ση έξαρτάται άπό τήν αντίσταση πού θά συ-
ναντήσει.

Η δικτατορία χαρακτηρισμένη άπό τήν ά-
νοιχτή μορφή της, πού θά γίνεται όλο και πιο
άνοιχτή όσο η κοινωνική και τεχνική διαίρε-
ση της έργασίας τείνει νά έξαφανιστεί, θά
άποκλείσει τόν κίνδυνο της άπολιθοποίησης
ένός στρώματος γραφειοκρατών και τεχνοκρα-
τών. Τό γνωστό μέτρο πού πάρθηκε πρώτα άπό
τήν Κομμούνα και μετά άπό τούς μπολσεβίκους
και πού ίσχύει πάντοτε, στηριζόταν στό νά δί-
νεται στους δημόσιους λειτουργούς ένας μι-
σθός όχι μεγαλύτερος άπό εκείνον ενός είδι-
κευμένου έργάτη. Αυτό τό μέτρο σήμερα και
κατά μεγαλύτερο λόγο άύριο θά εφαρμοστεί σέ
πιο εύνοϊκές γενικές καταστάσεις άφού ένα
μέρος αυτών των λειτουργημάτων θά έξασκοϋν-
ται πιο εύκολα χάρη στην οικονομική ανάπτυ-
ξη και στην άπασχόληση ενός όλο και μεγαλύ-
τερου άριθμού πολιτών στα "γενικά ζητήματα"
του Κράτους. Αυτό θάναι συνέπεια της δρα-
στηνης μείωσης του χρόνου έργασίας πού θά-

ναι κοινωνικά αναγκαίος και πού θά έκφράζε-
ται σέ ώρες καθημερινής έργασίας.

Η συνδρομή της προλεταριακής νεολαίας,
της πρώτης γενιάς πού θά μπορεί νάχει έμπι-
στοσύνη στό μέλλον, θά έξασφαλίσει τήν έκ-
τέλεση λειτουργημάτων πού θέλουν πάθος πνεϋ-
μα αυτοθυσίας, πειθαρχία, ταξική πρωτοβου-
λία, όπως π.χ. καθήκοντα πού θά άφοροϋν τήν
ανάδιοργάνωση του σχολείου, τή διανοητική
και φυσική μόρφωση.

Τό ζήτημα των σχέσεων μεταξύ των μελών
της κοινωνίας και τά κρατικά λειτουργήματα
είναι πλατύ και πολύπλοκο, αλλά είναι σίγου-
ρο ότι μετά τήν έπαναστατική νίκη, όλοι αυ-
τοί πού, μαζί με τό ταξικό Κόμμα, θά κατα-
λάβουν τό πέραςμα στην άρχική φάση του σο-
σιαλισμοϋ δηλαδή τό ξεπέραςμα της δικτατο-
ριακής φάσης του προλεταριακοϋ καθεστώτος
σαν μιά ζωτική ανάγκη, θά θεωρήσουν τήν έ-
κτέλεση αυτών των λειτουργημάτων όχι μόνο σαν
ένα "καθήκον" / μ^ο σαν μιά έπιτακτική ανάγκη
πού δέν μπορεί νά άποφευχθεί χωρίς νά εύνο-
ηθεί τό ξαναγύρισμα στον καπιταλισμό, μιά έ-
πάνοδο των ταξικών προνομίων έναντια στα
όποια η Έπανάσταση άκριβώς έναντιώθηκε.

Όπως ό Ναπολέοντας έδωσε τούς άγρότες
στην τύχη του άστικού Κράτους παραχωρώντας
τους τή γή, έτσι και η κομμουνιστική έπανά-
σταση θά δέσει τις εργαζόμενες μάζες στις
τύχες της προλεταριακής δικτατορίας κατατρέ-
ροντας θανατηφόρα χτυπήματα σ' όλες τις μορ-
φές πού ως σήμερα έμπόδισαν τήν έλεύθερη ά-
νάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, ξεδιαρ-
θρώνοντας κάθε οικονομική άνωτερότητα άτό-
μου ή τάξης, έξασφαλίζοντας τήν ασφάλεια του
καθενός έγκαθιδρύοντας τήν ασφάλεια όλων.

οι εχθροί της δικτατορίας του προλεταριάτου

Έξετάζοντας τά κυριότερα καθήκοντα του
έργατικοϋ Κράτους, συναντήσαμε κοινωνικά
στρώματα όπως η μεγάλη και μεσαία άστική τά-
ξη πού γι' αυτούς δικτατορία σημαίνει ριζι-
κή κατάργηση των προνομίων τους. Σ' άλλα πά-

λι όπως η μικροαστική τάξη και τό μισό-προ-
λεταριάτο θά φέρει μιά χειραφέτηση άν και η
καταπίεση πού άσκει πάνω τους ό καπιταλισμός
δέν είναι του ίδιου τύπου μ' αυτήν πού ά-
σκει στό προλεταριάτο. Άλλά άν η ήττα της

μπουρζουαζίας και η ούδετεροποίηση των μεσαιών τάξεων γίνεται συγκεκριμένη με τη νίκη της επανάστασης, αυτή η νίκη προετοιμάζεται άρκετά πριν. Μ' αυτό θέλουμε να πούμε ότι το ταξικό κόμμα δεν μπορεί να όνειροπωλεί με τη θανατηφόρα αταπιάτη ότι είναι δυνατό να άφρεθεί για α υ ρ ι ο ή χαλιναγώγηση αυτών των τάξεων με την προλεταριακή διχτατορία και την κόκκινη τρομοκρατία, και περιμένοντας, δηλαδή σ ή μ ε ρ α, στο άστικό καθεστώς να φλερτάρει μαζί τους να τους κάνει χαμόγελα κι άρα να εκτίθεται ύπερασπίζοντας τα είδικά ταξικά συμφέροντά τους συνδεδεμένα με την ιδιοκτησία και τα κοινωνικά προνόμια.

Σχετικά λοιπόν μ' αυτό τό σημείο είναι ξεκάθαρο ότι τό κόμμα προετοιμάζεται για την ταξική διχτατορία και δεν περιμένει διόλου να έγκαθιδρυθεί έκεινη πρώτα και να δράσει μετά, εφαρμόζοντας με συνεπή τρόπο τό πρόγραμμά του! Μάταια ό όππορτουρισμός προσπαθεί να κάνει πιστευτό ότι δεν άπαρνήθηκε καθόλου τό έργατικό Κράτος ένω, για να μή φοβίσει τίς μεσαιές τάξεις, ούτε καν άναφέρει τή λέξη διχτατορία του προλεταριάτου, δυναμώνοντας έτσι τό άντεπαναστατικό μέτωπο.

Στήν πραγματικότητα, αυτή η δήθεν "τακτική" συνεπάγεται τή θεωρητική έγκατάλειψη της διχτατορίας, της πάλης ενάντια στον καπιταλισμό κι άρα άπάρνηση αυτού του ίδιου του σοσιαλισμού.

Οι έχθροί της διχτατορίας του προλεταριάτου άναγκάζονται πολύ πριν έγκαθιδρυθεί. Είναι οι άρχηγοί των άντι-προλεταριακών τάξεων που προσπαθούν να βάλουν μέσα στο σώμα του προλεταριάτου τα μιάσματα της άστικής ήθιλης. Είναι οι ύποστηρικτές της συμφιλίωσης με τίς λαϊκές μάζες. Είναι τά "προοδευτικά" και "πρωτοπόρα" κόμματα για τά όποια πρόοδος και βήματα προς τό σοσιαλισμό σημαίνει έγκατάλειψη της επανάστασης.

Τό αντίδοτο ενάντια στους έχθρούς του σοσιαλισμού, είναι άκριβώς η μετεπαναστατική διχτατορία. Ό Λένιν έλεγε ότι αυτό που ξεχωρίζει τους κομμουνιστές είναι ότι διεκδικούν χωρίς συμβιβασμό τή επαναστατική διχτατορία του προλεταριάτου. Έκεινος που παίρνει θέση ύπέρ της βρίσκεται με τή μεριά της επανάστασης, του σοσιαλισμού. Έκεινος που τήν άρνιέται βρίσκεται από τήν άλλη μεριά του όδοφράγματος, με τή μπουρζουαζία.

Οι χτεσινοί σοσιαλ-δημοκράτες και οι σημερινοί ψευτο-σοσιαλ-κομμουνιστές ύποστηρίζουν με λαθεμένους συλλογισμούς ότι, έφόσον έχουν σαν καθήκον τήν κατάργηση της βίας και του καταναγκασμού με τόν έρχομό μιας καινούργιας κοινωνίας και πολιτισμού, ό σοσια-

λισμός πρέπει να άποικλείει από σήμερα αυτήν τή βία και αυτόν τόν καταναγκασμό των κοινωνικών σχέσεων και να τά άντικαταστήσει με μία σταδιακή είρημιστική και δημοκρατική κατάχτηση της έξουσίας.

Δύο ίμπεριαλιστικοί πόλεμοι, τρωμερά αιματηροί και έκατοντάδες τοπικοί πόλεμοι σήμερα, να τί κόστισαν και κοστίζουν συγκεκριμένα στήν άνθρωπότητα αυτές οι λαθεμένες θέσεις.

Ό όππορτουρισμός και η μπουρζουαζία προπαγανδιστές της είρήνης μεταξύ των τάξεων είναι πάντοτε οι πιο παθιασμένοι ύποστηρικτές του πολέμου μεταξύ Κρατών. Άρνητές της κοινωνικής βίας, είναι οι θερμοί ύποστηρικτές της βίας που άσκειται από τό Έθνος, τήν Πατρίδα, δηλαδή από τόν καπιταλισμό με τή μεταμφιεσμένη μορφή του.

συμπέρασμα

Άπ' ότι είπώθηκε μέχρις εδώ, συμπεραίνεται ότι τό διχτατορικό Κράτος του προλεταριάτου χαρακτηρίζει μία μεταβατική περίοδο που άρχίζει με τή βίαιη κατάχτηση της έξουσίας από τήν έργατική τάξη, χάρη στο όργανό της που είναι τό μοναδικό και παγίοςμιο κομμουνιστικό κόμμα, και που τελειώνει με τήν τελική και παγίοςμια ήττα του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής. Η άναγκαιότητα του έργατικού Κράτους δεν προέρχεται από καμιά προκατάληψη μερικών όρθόδοξων θεωρητικών, αλλά από τό γεγονός ότι η επανάσταση πρέπει να καταστρέψει τήν οικονομική, κοινωνική και πολιτική κατάσταση που κληρονόμησε. Είναι ό σκοπός που έπιβάλλει τήν έκλογή των μέσων, πάνω στή βάση της ιστορικής έμπειρίας της πάλης των τάξεων. Η σύνθεση αυτής της έμπειρίας που λέγονται άρχές μας οδηγεί να διακηρύξουμε ότι η άρνηση της διχτατορίας του προλεταριάτου που είναι ένα μέσο ίσοδυναμεί με τήν άρνηση του σκοπού, τό σοσιαλισμό. Γι' αυτό τό προλεταριακό Κράτος είναι άρρηκτα δεμένο με τους σκοπούς της επανάστασης.

Ξεκινώντας από τήν άρηρημένη ιδέα της βίας, της άυταρχικότητας, του Κράτους, οι άναρχικοί διατυπώνουν γενικές ιδέες όπως "καταστροφή του Κράτους", "άρνηση της πολιτικής άυταρχικότητας" κ.λ.π., που οι μαρξιστές συμμερίζονται. Άλλά αυτό που οι κομμουνιστές έπικρίνουν στους άναρχικούς και σ' όλους τους "ιδεαλιστές" είναι ότι η έξαφάνιση του πολιτικού Κράτους δεν είναι δυνατή από τήν άρχή, αλλά μονάχα στο τέλος της

επαναστατικής διαδικασίας. Το ξεπέραςμα του άπολυταρχικού Κράτους πραγματοποιήθηκε διαμέσου του άστικού δημοκρατικού Κράτους, δηλαδή με τή διχτατορία του κεφάλαιου πού είναι προορισμένη με τή σειρά της νά ξεπεραστεί με τή διχτατορία τής έργασίας, με τό προλεταριακό Κράτος.

Τό προλεταριακό Κράτος τείνει νά χάσει τό περιοχόμενό του νά έξαλειφτεί, όχι βέβαια έπειδή τό έπιβάλλει κάποιος ήθικός κανόνας, αλλά γιατί είναι βασισμένο σέ μιά κοινωνική δύναμη, τήν έργασία, πού άφου άπελευθερωθεί έντελώς άπό τίς ταξικές μορφές, θά ξεφορτωθεί συνάμα άπό τήν πολιτική ύπερδομή, άπό τό πολιτικό Κράτος. Άλλά αυτό δέν μπορεί νά τό κάνει παρά μέσα άπό μιά διαδικασία πού συνεπάγεται καταναγκασμό, βία, άυταρχικότητα πού μειώνονται προσδευτικά όσο προχωράει και συμπληρώνεται τό έργο καταστραφής του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής.

Αυτή ή κριτική ισχύει, άνόμα περισσότερο, για τά κόμματα πού ισχυρίζονται ότι ξεκινάνε άπό τούς ίδιους θεωρητικούς συλλογισμούς και ότι τείνουν στους ίδιους σκοπούς μ' έμάς, αλλά πού προσανατολίζονται στην πραγματικότητα σέ μιά κατεύθυνση έντελώς αντίθετη με τή δικιά μας, διαστρεβλώνοντας τή θεωρία πού ισχυρίζονται ψεύτικα ότι άποδέχονται και προδίδοντας τά ιστορικά συμπερόντα του προλεταριάτου.

Η πολιτική ήγεσία των ψευτο - έργατιών κομμάτων, πού οι διεκδικήσεις τους δυναμώνουν παρά άδυνατίζουν και κάνουν νά καταρρέει τό δημοκρατικό Κράτος, άρνεϊται τήν προλεταριακή έξουσία και τό σοσιαλισμό. Υποτάσσεται δουλικά στις διχτατορικές άπορά-

σεις τής μπουρζουαζίας, πού θά ήθελε νά άρνηθεί νά αναγνωρίσει τό ιστορικό "δικαίωμα" - πού αυτή ή ίδια πήρε ένάντια στό φεουδαρχισμό - νά χτίσει μιά μηχανή, Κρατική, ιακή νά υπερασπίσει τά γενικά συμφέροντά της.

Ο Μάρξ χαιρέτησε τήν κατάρρευση του φεουδαρχικού Κράτους κάτω άπό τά χτυπήματα των επαναστατών και δημοκρατιών "σαν - κυλότ" (ξεβρόκωτων) και έδειξε στους προλετάριους ότι έπρεπε νά κρατήσουν στή μνήμη τους αυτό τό μάθημα, ώστε νά μπορέσουν νά τό κάνουν αυτοί οι ίδιοι πράξη μιά μέρα.

Ο Μάρξ άναίáλυσε στην Κομμούνα του Παρισιού τή μορφή τής προλεταριακής κυριαρχίας πού ήταν προορισμένη νά διαδεχτεί τήν καπιταλιστική κυριαρχία και παρότρυνε τήν μελλοντική έργατική τάξη νά έκμεταλλευτεί τό παράδειγμά της, νά τό γενικεύσει και νά μόν ξανακάνει τά λάθη, τίς άδυναμίες και τίς άναποκрасιστικότητες των Κομμουνάριων.

Ο Λένιν χρησιμοποίησε αυτά τά μαθήματα και ξόδεψε όλη του τήν δραστηριότητα ώστε τό προλεταριάτο νά μόν πραγματοποιήσει μιά διχτατορία εύθραυστη, τρεμουλιαστή, πού ντρέπεται για τόν έαυτό της ή όπως έλεγε ο ίδιος, "μιά διχτατορία άπό ζελατίνα".

Μέ τήν ταξική διχτατορία θά άρχίσει μιά καινούργια ιστορική περίοδος στην όποία, τήν καπιταλιστική άναρχία τής οίκονομίας και τής κοινωνίας θά διαδεχτεί μιά καινούργια τάξη, πού μόνη αυτή μπορεί νά χρησιμοποιεί όρθολογιστικά όλες τίς φυσικές και ανθρώπινες πηγές.

Σ' αυτό τό τιτάνιο έργο ή προλεταριακή διχτατορία δέν άντιπροσωπεύει παρά τό πρώτο στάδιο, πού ή βίαη επανάσταση είναι τό κλειδί.

■ ■ ■

της καπιταλιστικής παραγωγής όπως οι μηχανικοί ή στελέχη άναπαραγωγής της άστικής ιδεολογίας όπως οι δικηγόροι, δάσκαλοι κá β) τό στόχο τους (για ένα καλλίτερο Πανεπιστήμιο, για καλλίτερες σπουδές, για παράγωγή Έλληνικής Τεχνολογίας κτ'όχι "εϊσαγωγή Ξενοφερτης"), πού έντάσσονται στην καλλιτέρευση άναπαραγωγής της υπεραξίας αύριο. Πάνω σ' αυτή τή βάση οι κομμουνιστές δέν έχουν νά κάνουν τίποτε εκεί μέσα. Τά μόνα συμφέροντα πού μπορούν νά υπερασπίσουν είναι εκείνα των μελλοντικών μισθωτών (κι όχι βέβαια των μελλοντικών Διευθυντάδων, υπεύθυνων, προϊστάμένων, αλλά των προλεταριοποιημένων μισθωτών όπως δηλαδή των Καθηγητών, Λογιστών, κ.λ.π.). Γι' αυτό άπευθύνονται στους αύριανούς μισθωτούς (και όχι στους αύριανούς έλεύθερους έπαγγελματίες

έργοδότες κ.λ.π.) καλώντας τους α) νά προωθήσουν διεκδικήσεις πού τους άνακουφίζουν άπό τήν πολιτική πίεση του Κράτους, άπό τό βάρος του έντεινόμενου άνταγωνισμού και τής Άνεργίας, συνδέοντας τήν πάλη με τους έργαζόμενους, β) νά άπαλλαγούν άπό τίς άυταπάτες για Κόκκινα Πανεπιστήμια, για Παιδεία στην ύπηρεσία του Λαού σήμερα, επιμένοντας ότι μονάχα με τήν καταστροφή του άστικού Κράτους και τόν Κομμουνισμό θά καταργηθεί ή διάκριση χειρονακτικής - διανοητικής έργασίας. Όσο για τους φοιτητές γενικά πού μέσα άπό διάφορες καταστάσεις έχουν πολιτικοποιηθεί και "ψάχχουν" έξω άπό τό στενή φοιτητικό πλαίσιο, οι κομμουνιστές

Η 4^η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΙ Η ΑΠΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΧΤΑΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ

Τή στιγμή πού τά εύρωκομμουνιστικά κόμματα απαλλάσσονται, όπως μπορούν καλύτερα, από τίς τελευταίες αναφορές τους στή διχτατορία του προλεταριάτου, πού έχει καταντήσει έδώ καί δεκαετίες μιά άπλή φράση, οι δυνάμεις τής άμρας άριστεράς σηκώθηκαν γιά νά τήν υπερασπίσουν ... μέ τόν τρόπο τους. "Έτσι ή Ένωπιημένη Γραμματεία τής 4ης Διεθνούς (Έπαναστατικός Κομμουνιστικός Σύσδεσμος στή Γαλλία, LCR), πού τμήμα της στήν Ελλάδα είναι ή ΟΚΔΕ, παρουσιάζει γιά τό προσεχές συνέδριό της μιά άπόφαση όπου ισχυρίζεται ότι διεκδικεί, ένάντια στό σταλινισμό, τήν παράδοση τής Κομμουνιστικής Διεθνούς. Μιά άπλή ανάγνωση αύτής τής άπόφασης ("Ιμπρεκόρ" Νο 10, 7 Ιουλίου 1977), άρκει γιά νά πιστεΐ κανείς ότι ή διχτατορία του προλεταριάτου κατάντησε καί πάλι μιά διατύπωση βιτρίνας πού τό πραγματικό περιεχόμενό της είναι ό άντιμαρξιστικός δημοκρατισμός.

Η 3η Διεθνής είχε έπιμείνει όνομάζοντας τίς θέσεις του 1919: "Άστική δημοκρατία καί διχτατορία του προλεταριάτου". Ήταν ένας τρόπος νά διεκδικηθεί περιήκονα τό διχτατορικό, αύταρχικό περιεχόμενο τής προλεταριακής έξουσίας πού δέν χρειάζεται νά ντυθεί μέ ύποκριτικούς μανδύες σαν αύτούς πού ή άστική τάξη χρησιμοποιεί γιά νά κρύψει τήν πραγματικότητα τής ταξικής κυριαρχίας της. Η άπόφαση τής τροτσικιστικής Διεθνούς όνομάζεται "Σοσιαλιστική δημοκρατία καί διχτατορία του προλεταριάτου", πού είναι διπλά κενός στό περιεχόμενο σαν τίτλος. Από θεωρητική σκοπιά πράγματι, εκεί όπου ύπάρχει σοσιαλισμός δέν ύπάρχει Κράτος, άρα ούτε δημοκρατίς. Από ιστορικής πλευράς, ή λέξη "δημοκρατία" μπορούσε ακόμα νά χρησιμοποιηθεί γιά νά κατονομάσει τήν κατάκτηση τής έξουσίας μέ τά όπλα τό 1848, όταν μιά διπλή έπανάσταση ήταν σε εξέλιξη, ή στά 1917-1919 όταν ό Λένιν άντιπαράθετε πολεμικά στήν τοπική άστική δημοκρατία, μάσκα τής διχτατορίας μιάς μικρής μειαψηφίας, τήν προλεταριακή δημοκρατία, πού σήμαινε στήν πραγματικότητα τήν ταξική διχτατορία άντιπροσωπεύοντας τά ιστορικά συμφέροντα τής μεγάλης πλειαψηφίας

τής κοινωνίας. Σήμερα όμως ή λέξη δημοκρατία δέν σημαίνει παρά τό σεβασμό του τυπικού μηχανισμού του άστικού κοινοβουλευτισμού.

Ο μαρξισμός πάντοτε διακήρυξε ότι ή πάλη των τάξεων, αντί νά σβήνεται, άπεναντίας φτάνει τόν άπόγειό της μετά τήν κατάκτηση τής έξουσίας. Γιατί πρώτα - πρώτα ή μπουρζουαζία δέν μπορεί νά απαλλοτριωθεί μ' ένα χτύπημα, αλλά διατηρεί γιά αρκετά όνόματά προνόμια πού τής έχουν δίσει μιά μακριά έμπειρία έξουσίας, ό πλούτος, ή κουλτούρα καί έπειτα γιατί, ίδίως, ή έπανάσταση δέν μπορεί νά θριαμβεύσει ταυτόχρονα παντού. Η νικημένη μπουρζουαζία παραμένει ισχυρή έξ αίτίας των διεθνών σχέσεων της καί όνόμα πίο ισχυρή έπειδή συντονίζει όλες τίς ένέργειές της γιά νά μή πεθάνει μετά τό πρώτο χτύπημα.

Είναι ή αναγκαιότητα νά νικηθεί τελειωτικά ένας ταξικός έχθρός, πού γίνεται όλο καί πίο λυσοαλέος έπειδή αισθάνεται ότι άπειλείται, πού κάνει άπαραίτητη τή διχτατορία του προλεταριάτου, μιά έξουσία πού τό προλεταριάτο "δέν μοιράζεται με κανέναν", έξουσία "πού κατ'αχτήθη καί διατηρήθη με τή βία, πού τό προλεταριάτο άσκει πάνω στή μπουρζουαζία", καί πού "δέν δεσμεύεται από κανένα νόμο". (Λένιν "Η προλεταριακή έπανάσταση κι ό άποστάτης της Κάουτσκι"). Επίσης αύτό πού κάνει άπαραίτητη τήν κόκκινη τρομοκρατία είναι νά έμφοβιστεί καί νά παραλύσει ό αντίπαλος. Η διχτατορία του προλεταριάτου δέν μπορεί νά είναι παρά ένας άδυσώπητος πόλεμος, όπου τό προλεταριάτο πρέπει νά έπιδείξει τή μεγαλύτερη δύναμη καί άποφασιστικότητα γιά νά μπορέσει νά έπικρατήσει πάνω σ' έναν αντίπαλο πού διαθέτει μεγαλύτερη ύλική δύναμη από αύτό. Γι' αύτό έχει ανάγκη από τή διεύθυνση του ταξικού κόμματος, όπλισμένου μέ μιά καθαρή συνείδηση του έπαναστατικού σκοπού, των μέσων, γιά νά τόν φτάσει καί μιάς όργάνωσης, πειθαρχημένης, στρατιωτικά όργανωμένης πού δίνει στό προλεταριάτο τήν ένότητα δράσης

καί διεύθυνσής του έναντι στην ένιαία και συγκεντρωτική δύναμη της μπουρζουαζίας. Αύτά είναι τα ξεινάδα μαθήματα των περασμένων επαναστάσεων, θριαμβευτικών ή νικημένων, από την Κομμούνια του Παρισιού ως την επανάσταση του Οκτώβρη.

Αυτά είναι τα μαθήματα που ο Λένιν κι ο Τρότσκι, που παρά τα λάθη και τις όπισθοχωρήσεις του, θα ένοιωθε απογοητευμένος για τους σημερινούς επίγονους του, δεν σταμάτησαν να υπερασπίζονται με πείσμα έναντι στους υπέρμαχους της "καθαρής δημοκρατίας" και που η Κομμουνιστική Διεθνής έγραψε με φωτιά σ' όλες τις θέσεις της όταν ιδρύθηκε.

"Ένα παντοτινό χαρακτηριστικό του κεντρισμού είναι ότι σβήνει την όξυτητα των ταξικών συγκρούσεων για να ανοικοδομήσει την εικόνα μιας επανάστασης καθώς πρέπει, όπου οί συγκρούσεις καταπάνω πραχτικά σέ συζήτηση γνωμών όπου η δημοκρατία είναι βασίλισσα. Η απόραση της Ένωπιημένης Γραμματείας άρνού προσδιόρισε στά γρήγορα ότι η διχτατορία του προλεταριάτου είναι ένας "μηχανισμός για να άφοπλιστεί και να άπαλλοτριωθεί ή άστική τάξη και για να έπιτρέψει την έξάσκηση της Κρατικής έξουσίας από την έργατική τάξη" (. . .) ένας μηχανισμός για να έμποδίσει κάθε παλινό ρωθωση της ίδιοχτησίας των μέσων παραγωγής και κάθε επανεισαγωγή της έκμετάλλευσης των μισθωτών έργαζόμενων από τους καπιταλιστές" άποφεύγει καλά να έξηγήσει πάνω σέ τί θά στηρίζεται αυτός ο μηχανισμός (πρόκειται στην πραγματικότητα για τή βία, την κόκκινη τρομοκρατία και την κήρυξη έκτός νόμου της άστικής τάξης σάν τάξη !), αλλά προτιμά να άφιερώνει πολλές σελίδες στην περιγραφή της "σοσιαλιστικής δημοκρατίας". Ο έμφύλιος πόλεμος δέν έμφανίζεται παρά την τελευταία στιγμή ή σέ μία παράγραφο, σάν πιθανότητα. Άπεναντίας, η άπόραση προσδιόριζει μια σειρά από "νόμους" που είναι άλλα τόσα όρια για τή διχτατορία. Μέ δύο λόγια, αντί να έπιμένει στή φύση του Κράτους που είναι ένα όργανο καταστατοληής, ή ΕΟΡ έπιμένει στό φορμαλισμό που πρέπει να περιστοιχίζει αυτό τό όργανο καταστολής. Για τόν "Ενγκελς "όσο τό προλεταριάτο έχει άνάγκη από τό Κράτος δέν είναι καθόλου για τήν έλευθερία, αλλά για να καταστείλει τούς άντιπά-

λους του. Καί τή μέρα που θά είναι δυνατό να γίνει λόγος για έλευθερία τό Κράτος θά παύει να ύπάρχει σάν τέτοιο". (Ο "Ενγκελς στό Μπεμπέλ, 18 Μάρτη 1875, στό Μαρξ-Ενγκελς, "Κριτική των προγραμμάτων Γκότα και Έκφούρτης"). Για τήν 4η Διεθνή, άπεναντίας, η άνάγκη έλευθερίας γενικά άπαιτεί να περιοριστεί ο ρόλος του Κράτους. Μέ τί λοιπόν; Μέ τί άλλο, μέ ένα σύνταγμα!

Πρῶτος νόμος: Άπαγόρευση για τό ταξικό κόμμα να ίσχυρίζεται ότι άντιπροσωπεύει τήν έργατική τάξη και να δρᾷ "στό όνομά της" ή ακόμα "μέ την ύποστήριξή της". Όλα τά κόμματα πρέπει να έχουν παντελή κι όλόπλευρη έλευθερία ύπαρξης, προπαγάνδας, άγκιτάσινας, άκόμα και τά πιο άντιδραστικά, γιατί κάθε άπαγόρευση σ' αυτήν τήν κατεύθυνση θά περιορίζει τήν "έργατική δημοκρατία". Τό προλεταριάτο πρέπει πράγματι να μπορεί να κάνει τήν "έκλογή" του άνάμεσα στις διαφορετικές "ίδέες", και μετά άρνού θᾷχει άρκετά "συζητήσει", να δώσει τό βραβείο της νίκης στόν έναν ή στόν άλλον πολιτικό προσαντιολισμό.

Έδω βρισκόμαστε σέ πλέρια κοινοβουλευτική ήλιθιότητα. Οί πραγματικές προϋποθέσεις της διχτατορίας που δέν μπορεί παρά να έγκαθιδρυθεί μ' έναν έμφύλιο πόλεμο, άντικαταστάινονται από τις φανταστικές προϋποθέσεις ενός πολέμου δαντελών όπου βασιλεύει ο Λόγος, ή Συζητησούλα. Η έδρα αυτού του Λόγου, είναι πρώτα τά Σοβιέτ, όπου τά διαφορετικά κόμματα τσακώνονται για τήν ήγεμονία όπως σ' ένα πρόστυχο κοινοβούλιο. Αυτό βέβαια ίσχύει για τόν τύπο, τήν τηλεόραση κ.λ.π., όπου όλοι πρέπει να έχουν τό έλεύθερο.

"Όλα τά κόμματα πρέπει να έχουν δικαίωμα ύπαρξης: "Η έλευθερία όργάνωσης των διαφόρων όμάδων, τάσεων και κομμάτων, χωρίς ίδεολογικό περιορισμό, άποτελεεί μια προϋπόθεση για τήν έξάσκηση της πολιτικής έξουσίας από τήν έργατική τάξη. Χωρίς αυτήν τήν έλευθερία, δέν μπορούν να ύπάρξουν συμβούλια έργατών πραγματικά και δημοκρατικά έλεγμένα, ούτε μια πραγματική έξάσκηση της έξουσίας από τά έργατικά συμβούλια. Κοινωνικά, αυτή η έλευθερία άποτελεεί μια προϋπόθεση ώστε η έργατι-

κή τάξη να μπορέσει να φτάσει συλλογικά, σαν τάξη, σε μιιά κοινή γνώμη, ή τουλάχιστο πλειοψηφούσα, στα άναρίθμητα προβλήματα ταχτικής, στρατηγικής κι άκόμα και θεωρίας (προγράμματος) πού συνεπάγεται τό γιγαντιαίο καθήκον οίκοδόμησης μιās κοινωνίας χωρίς τάξεις, κάτω από τή διεύθυνση τών παραδοσιακά καταπιεσμένων, έκμεταλλευμένων και συντριμμένων μαζών".

"Ετσι ή 4η Διεθνής ιδεαλίζει τήν έννοια τής τάξης ή μάλλον τής πλειαψηφίας της, δηλαδή τελικά τήν έννοια του άτόμου, δίνοντας της τό προνόμιο να κατακτήσει μέσω τής συζήτησης μιιά συνείδηση πού τήν άρνεϊται στό κόμμα. Έξάλλου προσθέτει ότι: τό μαρξιστικό πρόγραμμα δέν είναι ποτέ ένα πρόγραμμα τελειωτικά ολοκληρωμένο. Δέν ύπάρχει καινούργια κατάσταση πού να μπορεί να είναι έντελώς άναλυμένη σε σχέση μέ ιστορικά προηγούμενα". Κι έδω άκόμα, μόνο ή έλεύθερη συζήτηση θά μπορούσε να επιτρέψει να βρεθεί αυτό πού τό Κόμμα δέν μπορούσε να "προβλέπει": "τό πολύ-πολύ, μπορεί να ύπεραπιστεϊ ή θέση σύμφωνα μέ τήν όποια τό επαναστατικό κόμμα αντιπροσωπεύει μόνο, στόν προγραμματικό τομέα, τά μικροπροθέσματα ιστορικά συμφέροντα του προλεταριάτου". Κι έδω πάλι, για να μειωθούν οι "κίνδυνοι λάθους", πρέπει να χει πρώτα κατακτήσει τήν πλειαψηφία τής εργατικής τάξης. Στίς μάζες, λοιπόν, τό καθήκον να διορθώνουν τό κόμμα.

Η μοναδικότητα και ή λειτουργία του ταξικού κόμματος άπαρνιούνται στό όνομα τής "έτερογένειας" τής εργατικής τάξης. Η Ένωποιημένη Γραμματεία Ξεχνά έντελώς τί έλεγε ο ίδιος Τρότσκι στά 1920, ότι είναι άκριβώς ή έτερογένεια τής εργατικής τάξης πού επιβάλλει τήν άνάγκη τής έξάσκησης τής προλεταριακής διχτατορίας άπό τό Κόμμα! Ξαναφρεσκάρουμε τή μνήμη αυτών τών κυρίων μέ τό έργο του "Τρομοκρατία και Κομμουνισμός", πού ήταν άποδεδικτό άπ' τό μπολσεβίκικο κόμμα, : "Ο έξαιρετικός ρόλος πού παίζει τό κομμουνιστικό κόμμα στή διχτατορία του προλεταριάτου είναι κατανοητός. Πρόκειται για τή διχτατορία μιās τάξης. Η τάξη άποτελείται άπό διακριτικά

στρώματα, οι γνώμες και τά αίσθήματα δέν είναι όμόφυνα, τά επίπεδα άνάπτυξης διαφέρουν. Άρα, ή διχτατορία προϋποθέτει ένότητα θέλησης, ένότητα προσανατολισμού, ένότητα δράσης. Μέ ποιόν άλλο δρόμο θά μπορούσε να πραγματοποιηθεϊ; Η επαναστατική κυριαρχία του προλεταριάτου ύποθέτει όμόμα μέσα στό προλεταριάτο τήν κυριαρχία ενός κόμματος πού έχει ένα πρόγραμμα δράσης έντελώς προσδιορισμένο και ικανό να επιβάλλει μιιά έσωτερική πειθαρχία άσυζητητί (...). Μας κατηγόρησαν περισσότερο άπό μιιά φορά ότι αντικαταστήσαμε τή διχτατορία τών σοβιέτ μ' αυτή του κόμματος. Παρ' όλ' αυτά μπορούμε να διαβεβαιώσουμε, χωρίς να λαθάρουμε, ότι ή διχτατορία τών Σοβιέτ δέν ήταν δυνατή παρά χάρη στή διχτατορία του Κόμματος: μέ τή σαφήνεια τών θεωρητικών ιδεών του, μέ τή δυνατή επαναστατική όργάνωση, τό κόμμα έξασράλισε στα σοβιέτ τή δυνατότητα να μετατραπούν άπό άμορφα εργατικά κοινοβούλια πού ήταν σ' ένα όργανο κυριαρχίας τής εργασίας (...). Οι κομμουνιστές έκφράζουν τά βασικά συμφέροντα τής εργατικής τάξης. Είναι έντελώς φυσικό σε μιιά έποχή όπου ή ιστορία βάζει στήν ήμερήσια διάταξη τή συζήτηση τών συμφερόντων της σ' όλη τους τήν έκταση, οι κομμουνιστές να γίνονται οι πιο άφροσιωμένοι αντιπρόσωποι τής εργατικής τάξης στήν όλότητά της". Τρότσκι, "Τρομοκρατία και Κομμουνισμός".

Υπάρχει όμως κι άλλο έπιχείρημα τής 4ης Διεθνούς για να άπαγορεύσει στή διχτατορία του προλεταριάτου ... να άπαγορεύσει:

"Αν πούμε ότι μόνο τά κόμματα και όργανίσεις πού δέν έχουν άστική ιδεολογία (και ή μικροαστική;) ή πού δέν είναι "στρατευμένα στήν άντισοσιαλιστική ή άντισοβιετική προπαγάνδα ή/ και άγκιτάτσια" μπορούν να νομιμοποιηθούν, πού θά τραβήξουμε τή γραμμή διαχωρισμού; Κόμματα πού έχουν μιιά πλειαψηφία μελών μέ καταγωγή άπό τήν εργατική τάξη άλλα πού έχουν ταυτόχρονα μιιά άστική ιδεολογία θά άπαγορευτούν; Πώς μπορούμε να συμκλιώσουμε μιιά τέτοια τοποθέτηση μέ τήν αντίληψη τής έλεύθερης έκλογής τών συμβουλίων τών εργαζόμενων; Ποιά είναι ή γραμμή διαχωρισμού μεταξύ "άστικού προγράμματος" και "ρεφορμιστικής ιδεολογίας"; Πρέπει άπό κει και πέρα να άπαγορευτούν έξίσου και τά ρεφορμιστικά κόμματα; Θά καταργηθεϊ ή σοσιαλ-δημοκρατία;".

Αυτό είναι ένα έπιχείρημα τυπικά καουτοκιστικής γελοιότητας. Ο Κάουτοκι ρωτούσε πού θά μπορούσε κανείς να χαράξει τή γραμμή διαχωρισμού μεταξύ άστών και προλεταρίων έχοντας ύπ' όψη τίς άμέτρητες ένδιάμεσες βαθμίδες πού ύπάρχουν άνάμεσά τους και παραπνοιόταν πού έβγαιναν έκτός νόμου κόμματος πού

ήταν "παραλλαγές" του εργατικού κινήματος, χωρίς να καταλαβαίνει ότι η γραμμή διαχωρισμού χαράζεται μέσα στο νάγωνα. Στά 1918, στη Ρωσία, ο άντεπαναστατικός στρατός του Κολτσάι είχε σχηματιστεί από τους επαναστάτες - σοσιαλιστές και υποστηριζόταν από τους μενσεβίκους. Στά 1919, στη Γερμανία, αυτοί που κατακρούρησαν τη Ρόζα Λούξεμπουργι, τον Κάρλ Λίμπνεχτ, το Λέο Γιόγγισης και την άφροίρεμα της επαναστατικής γερμανικής πρωτοπορείας, ήταν τά όργανα της γερμανικής σοσιαλ-δημοκρατίας. Τί λοιπόν δείχνει αυτό, άν όχι ότι η ταυτότητα μεταξύ "άστικου προγράμματος" και "ρεφορμιστικής ιδεολογίας" δέν άνταναιλά παρά την άντικειμενική εύθυγράμμιση της σοσιαλδημοκρατίας στό μέτωπο της άντεπανάστασης μέσα στη φωτιά της ταξικής πάλης; Ό όππορτουνισμός δέν είναι ούτε ένα ήθιμό γεγονός, ούτε ένα γεγονός καθαρά ιδεολογικό. Είναι ένα κοινωτικό γεγονός. Η έρώτηση άν θά πρέπει "νά καταργηθεί ή σοσιαλδημοκρατία" δέν είναι μονάχα μία κοινή άφάση έφρόσον δέν πρόκειται παρά νά κηρυχτεί παράνομη. Η "κατάργηση" της θά γίνει μόνο μέ την έξακρίση των ιστορικών ριζών της. Αυτό μās κάνει πράγματι νά αναρωτηθούμε άν πρέπει νά καταργηθεί ή άστική τάξη, πού ο ρεφορμισμός είναι ο πράρχτορας της μέσα στις προλεταριακές μάζες στις "κανονικές" περιόδους, κι ο άμεσος έτελεστής ενάντια στό προλεταριάτο σε περιόδους άναταραχής. Αυτό σημαίνει άγνοια των πραγματικών συνθηκών του πολέμου μεταξύ των τάξεων και του ρόλου πού παίζει εκεί μέσα ο όππορτουνισμός.

Ό Κάουτσκι μιλούσε επίσης για "έλευθερη άντιπαράθεση" των ιδεών και ιδιαίτερα χάρη της έλευθερίας του τύπου, πού χωρίς αυτήν τό προλεταριάτο, τό κοιόμοιρο, δέν θά ήξερε ποιόν άλήθεια νά πιστέψει. Πάνω σ' αυτό ο Τρότσκι άπαντούσε ότι ο σκοπός μας δέν είναι νά μετράμε τίς γυνάμες αλλά νά κάνουμε έτσι, ώστε νά θριαμβεύσει ή δικιά μας. Μετά δέ θά έχουμε άριετά κριτήρια για νά έπαληθεύσουμε τό βάσιμο "άλλων παρά την έκδοση των μενσεβίκικων, έφημερίδων".

Η Ένωποιημένη Γραμματεία άγνοεί, άπ' ότι φαίνεται, ότι μία άντεπανάσταση προετοιμάζεται και ότι χρησησιμοποιεί όλα αυτά τά όπλα πού είναι ο τύπος, ή προπαγάνδα κ.λ.π.. Όπως έλεγε άκόμα μία φορά ο Τρότσκι "ο τύπος δέν είναι τό όπλο μιάς άρηρημένης κοινωνίας, αλλά δύο άσυμφιλίωτων στρατοπέδων, πού πολεμούν μέ τά όπλα. Θα καταργήσουμε τον τύπο της άντεπανάστασης όπως καταστρέφουμε τά όχυρά της, τίς άποθήκες της, τίς έπικοινωνίες της, τά κατασκοπευτικά δίκτυά της" Τρότσκι, "Τρομοκρατία και Κομμουνισμός". Η 4η Διεθνής πέφτει άνειβώς μέσα στην παγίδα της άστικής προπαγάνδας όταν διακηρύσσει ότι θά

πρέπει νά υπάρχουν τά πιο πλατιά δικαιώματα τύπου συγκέντρωσης, διαδήλωσης, άπεργίας κλπ. άκόμα και για τούς εργαζόμενους πού "δέν είναι σύμφωνοι μέ την κυβέρνηση". Η έλευθερη άντιπαράθεση όπως υποστηρίζει έχει τό ρόλο νά κάνει πιο δύσκολη μία στρατιωτική Ίμπεριαλιστική επίθεση πού μπορεί νά έκδηλωθεί μέ άφορμή την υπεράσπιση των έλευθεριών. Δές και μία ίμπεριαλιστική επίθεση άποφασίζεται στό επίπεδο των άφορμών. Δές κι ο 1ος ίμπεριαλιστικός πόλεμος δέν έγινε μεταξύ "έλευθερων" δημοκρατικών κρατών για την προάσπιση ... της έλευθερίας.

Η διακήρυξη ότι τό Σύνταγμα και ο Ποινικός Κώδικας θά τιμωρούν "τίς ένέργειες έννοπλης έξέγερσης" και μονάχα τίς "άποδεδειγμένες ένέργειες", όχι τη γενική προπαγάνδα, την εύνοική στην παλινόρθωση της άστικής έξουσίας, εύνοουχίζει απλά τό προλεταριάτο. Δές κι αυτή ή προπαγάνδα δέν είναι ήδη μία πολεμική ένέργεια! Τό προλεταριάτο οδηγείται έτσι έγγληματικά σε μία διαρκή άμυνα.

Η άρχή πού προωθείται από την 4η Διεθνή είναι λοιπόν ή γέρικη δημοκρατική άρχή: "Νά τί άποτελεεί τον κανόνα προγράμματος κι άρχής: άπεριορίστη πολιτική έλευθερία για όλα τά άτομα, ομάδες, τάσεις και κόμματα πού, μέσα στα γεγονότα, θά σέβονται τη συλλογική ιδιοκτησία και τό σύνταγμα του εργατικού κράτους". Η φιλοδοξία της 4ης είναι λοιπόν "νά άποσπάσει από τούς ρεφορμιστές τη λειτουργία της άντιπροσωπευσης των δημοκρατικών προσδοκιών των μαζών". Θα λέγαμε μάλλον ότι πρόκειται για άνταγωνισμό μέ τούς ρεφορμιστές, πάνω στό ποιός θά σπείρει τίς περισσότερες δημοκρατικές άυταπατες μέσα στις μάζες! Η δημοκρατία για όλους δέν μπορεί νά είναι διεκδίκηση της εργατικής τάξης.

Δέν μπορεί νά είναι παρά μία ψευτιά άντιγραμμένη από την άστική δημοκρατία και τοποθετημένη στους άντίποδες αυτού πού ο Λένιν όνόμαζε μία διαπλάτυση χωρίς προηγούμενο της δημοκρατίας για την εργατική τάξη, πού σημαίνει μία έντατική συμετοχή στην πολιτική ζωή και στην άμεση διαχείρηση της έξουσίας μέσα από τά σοβιέτ οδηγούμενα από τό Κόμμα, αλλά πού βασιζόταν επίσης στον άποκλεισμό της δημοκρατίας για τη μπουρζουαζία και τούς διαφόρους πράρχτορες της.

Σάν συμπέρασμα νά τί γράψαμε σ' ένα από
σύγγραμα σελ. 50

ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ '44 :

ἡ τραγική κατάληξη τῆς σταλινικῆς ἀντεπανάστασης

Τριανταπέντε χρόνια μετά τό δολοφονικό ὄργιο τῶν Ἑγγλέζων ἱμπεριαλιστῶν ἐνάντια στούς σταλινικούς πρώην συμμάχους τους καί τίς ἀοπλες μάζες τῆς Ἀθήνας, σύσσωμη ἡ δημοκρατική ἀντιπολίτευση μέ πρώτο καί καλύτερο τό ΚΚΕ, ἀπαιτεῖ ἀπ' τήν ἀστική τάξη τήν ἀναγνώριση τῆς ἐθνικῆς ἀντίστασης. Καταλαβαίνουμε ἀπόλυτα τή φλογερή ἐπιθυμία τοῦ ΚΚΕ. Γιατί ποτέ δέν ὑπῆρξε κόμμα τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης, ἀλλά ἓνα μικροαστικό κόμμα, πού προσπαθοῦσε νά κερδίσει μιά "καλύτερη θέση στόν ἥλιο" τῆς ἀστικῆς δημοκρατίας. Ὁ σκοπός αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου εἶναι ἀκριβῶς ν' ἀποδείξει ὅτι ὁ ματωμένος Δεκέμβρης τοῦ '44, ἦταν τό φυσικό ἐπακόλουθο τῆς ὀππορτουμιστικῆς πολιτικῆς πού ἀκολούθησε ἀπ' τήν ἵδρυσή του τό 1918. Κι ὅτι αὐτό δέν ἀφειλόταν ὅπως θέλουν οἱ σημερινοί Σταλινικοί-Μαοῖκοί, ἀπλῶς καί μόνο στήν ἀμαρτωλή διάδα τῆς τότε ἡγεσίας Σιάντο-Ἰωαννίδη, ἀλλά στήν ὀλοκληρωτική εὐθυγράμμισή του στίς ντιρεχτίβες τοῦ Σταλινικοῦ Κρεμλίνου, πού προσθώντας θεωρητικά καί πρακτικά τήν ἀντεπαναστατική ταχτική τῶν Λαϊκῶν Μετώπων καί τοῦ ἀντιφασιστικοῦ ἀγῶνα, ἔδωσε τά χέρια τῶν προλεταριῶν, ρίχνοντάς τους ν' ἀλληλοσαφαγοῦν μέσα στή φρίκη τοῦ 2ου ἱμπεριαλιστικοῦ πολέμου γιά τήν ὑπεράσπιση τῆς ἀστικῆς πατρίδας.

Στό ἄρθρο δέν τηρεῖται αὐστηρά ἡ χρονολογική σειρά τῶν διαφόρων γεγονότων, γιατί τό κύριο βάρος δίνεται στήν ἀντιπαράθεση τῶν θέσεων τοῦ ΚΚΕ μέ τίς μαρξιστικές ἐπαναστατικές θέσεις.

ΑΠ' ΤΟ ΜΙΚΡΟΑΣΤΙΚΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΜΕΧΡΙ ΤΑ ΥΠΕΡΤΑΞΙΚΑ ΛΑΪΚΑ ΜΕΤΩΠΑ

Τό Νοέμβριο τοῦ 1918 συνῆλθε τό συνέδριο διαφόρων σοσιαλιστικῶν ὀργανώσεων κι ἐφημερίδων μέ σκοπό τήν ἵδρυση ἐνιαίου Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος. Οἱ προσπάθειες γιά τήν ἐνοποίηση τῶν σοσιαλιστῶν εἶχαν ἀρχίσει ἀπ' τόν Ἀπρίλη 1915 (1η Πανελ. Συνδιάσκεψη τῶν Σοσιαλιστῶν). Οἱ περισσότερες ἀπό τίς ὀργανώσεις αὐτές εἶχαν πάρει θέσεις σοσιαλπατριωτικές στόν 1ο ἱμπεριαλιστικό πόλεμο. Στίς θέσεις τοῦ Ἰουλίου 1917 "εὐχόνται ὀλοφύχως ὑπέρ τῆς πλήρους ἤττας τοῦ πρωσικοῦ μιλιταρισμοῦ". Ἡ φεντερασιόν ἡ πλειοψηφοῦσα ὀργάνωση τοῦ συνεδρίου εἶχε ταχθεῖ ὑπέρ τῆς οὐδετερότητας στόν πό-

λεμο καί εἶχε ἔρθει σέ ἐπιλογική σύμπραξη τό 1915 μέ τό κόμμα τῶν Βασιλοφρόνων ἐπειδή αὐτό σάν Γερμανόφιλο κόμμα εἶχε ρίξει τό σύνθημα τῆς οὐδετερότητας. Στίς ἐπιλογές αὐτές ἔβγαλε δύο βουλευτές, καί τό Φλεβάρη 1918 δέχτηκε, μετά ἀπό πρόταση τῆς ἀστικῆς κυβέρνησης Βενιζέλου, νά τοὺς στείλει σάν ἀντιπροσώπους, στή Σοσ. Συνδιάσκεψη τοῦ Λονδίνου πού εἶχε συγκληθεῖ ἀπ' τήν Ἀντάντ γιά νά προωθήσει τίς ἱμπεριαλιστικές ὀρέξεις τῶν Ἀγγλογάλλων. Ἡ φεντερασιόν ἦταν ἐπίσημο τμήμα τῆς Β' Διεθνούς πού εἶχε κυλίσει στό βούρνο τοῦ σοσιαλπατριωτισμοῦ καί εἶχε καταγγελεῖ ἀπό τοὺς κομμουνιστές ὅτι πρόδωσε τίς ἀρχές τοῦ προλεταριακοῦ διεθνισμοῦ καί τό πρόγραμμα χειραφέτησης τοῦ προλεταριάτου. Μέ τέτοιους συνέδρους (πού συμμετεῖχαν καί οἱ δύο "φιλομοναρχικοί" βουλευτές τῆς φεντερασιόν), τό ἱδρυτικό συνέδριο ἦταν ἐπόμενο νά ψηφίσει ἓνα πρόγραμμα ἀστικῶν μεταρρυθμίσεων καί σοσιαλπροδοτικῶν θέσεων ὅπως "τήν ἐγκαθίδρυσιν τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας (...). Ἀναγνώρισις τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης κατόπιν ἀποφάσεων τῆς διαιτητικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν". Ποιά ἦταν ὅμως ἡ θέση τῶν κομμουνιστῶν γιά τή Β' Διεθνή, τήν ἐθνική ἀμυνα καί τήν Κ.Τ.Ε. ὅπως ἐπικυρώθηκε στό ἱδρυτικό συνέδριο τῆς 3ης Κομ. Διεθνούς; "Ἀπό τήν πρώτη κανονιά πού ἔπεσε στά πεδία τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ παραγείου, τά κύρια κόμματα τῆς 2ης Διεθνούς πρόδωσαν τήν ἐργατική τάξη καί πέρασαν, κάτω ἀπ' τό κάλλυμα τῆς "ἐθνικῆς ἀμυνας", καθένα μέ τό μέρος τῆς μπουρζουαζίας "του" (...) αὐτήν ἀκριβῶς τήν στιγμή χρεωκόπησε ὀριστικά ἡ 2η Διεθνή (...). Ἡ κοινωνία τῆς ἐθνῶν ... μόνο ρόλο ἱερῆς συμμαχίας τῶν καπιταλιστῶν γιά τήν κατάπνιξη τῆς ἐργατικῆς ἐπανάστασης θά παίξει" "Ὅσο γιά τή λαϊκή δημοκρατία "ὡς μεταβατικῆς περιόδου διά τήν πραγματοποίησιν τῆς σοσιαλιστικῆς πολιτείας (οἱ ὅροι διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου καί κομμουνισμός δέν εἶχαν ἀνακαλυφθεῖ ἀπ' τοὺς συνέδρους Σ. Σ.)", ἡ 3η Διεθνή συνομιλίζοντας τά διδάγματα τοῦ Μάρξ τόνιζε πᾶς "δέν ὑπάρχει μέσος ὁδός ἀνάμεσα στή διχτατορία τῆς μπουρζουαζίας καί τή διχτατορία τοῦ προλεταριάτου. Κάθε ὄνειρο γιά μιά ἐνδιάμεση λύση (ὅπως ἡ λαϊκή δημοκρατία Σ.Σ.) εἶναι μόνο

μιά αντιδραστική κλίση των μικροαστών" (1ο συνέδριο 1919).

"Ετσι ιδρύθηκε τό Σοσ. Έργατικό Κόμμα Έλλάδος (ΣΕΚΕ), πάνω σέ βάσεις άστινές πού τό σημάδεψαν σ' όλη τήν κατοπινή πορεία του. Χαρακτηριστικό του γνώρισμα οί έσωνοματικές διαμάχες, πού στό μεγαλύτερο μέρος τους καί κύρια μετά τό καταστάλαγμα του σάν σταλινικό κόμμα, ήταν συγκρούσεις χωρίς θεωρητικό υπόβαθρο καί άρχές, γιά τήν άρχηγία του κόμματος. Τό ΣΕΚΕ μετά άπό μία σειρά ταλαντεύσεων μεταξύ τής Β' καί Γ' Διεθνούς καί κάτω άπ' τήν αΐγλη τής Όχτωβριανής έπανάστασης προσχωρεί στή Γ' Διεθνή (Άπρίλης 1920). Σέ ΚΚΕ μετονομάζεται τό 1924, δηλαδή τέσσερα χρόνια μετά τήν προσχώρησή του, παραβαίνοντας τόν όρο γιά άμεση άλλαγή του όνόματος κάθε κόμματος μέλους τής Διεθνούς.

'Αλλά ή προσχώρηση στή Γ' Διεθνή δέν άλλαξε τήν όππορτουμιστική γραμμή του, όπου δύο χρόνια μετά ξεπουλά τήν έπαναστατική κατάσταση πού δημιουργήθηκε στό 1922 μέ τόν καταχτητικό πόλεμο ένάντια στήν Τουρκία καί τή Μικρασιατική καταστροφή, διακηρύσσοντας ότι τό κόμμα "έχει ανάγκη μακρής νομίμου ύπάρξεως" καί ότι " ή πολιτική του κατά του πολέμου πρέπει νά άποδεικνύεται πάντοτε διά τής έκθέσεως των συμφερών καί τής καταστροφής ή όποία προσγίνεται είς τά συμφέροντα τής χώρας καί του λαού...". (Συνδιάσκεψη Φλεβάρη '22, Κείμενα τ. I, σ. 211-225). "Διά τής έκθέσεως των συμφερών" καί ξεμπλέξαμε λοιπόν! Οί κομμουνιστές όμως πάνε ... λίγο ποραπέρα, όχι άπλως καί μόνο τό ξεσιμέπασμα των άστικών πολέμων επιβάλλεται, άλλά ή προετοιμασία τής προλεταριακής έπανάστασης, μέ τή συνάδέλφωση των προλεταρίων των αντίπαλων στρατοπέδων καί τήν άνατροπή τής "δικής" τους άστικής τάξης.

'Αναπόφευκτα λοιπόν γίνεται εύκολη λεία τής Σταλινικής άντεπανάστασης καί άνολου θεϊ βήμα πρός βήμα τόν έκφυλισμό τής 3ης Διεθνούς μετά τό θάνατο του Λένιν καί τήν άποτυχία μετάδοσης τής έπαναστατικής φωτιάς στήν Εύρώπη.

'Απ' τό 1924 μέ τό άνέβασμα των πρώτων σταλινικών στήν ήγεσία καί τό πέταγμα έξω άπ' τίς γραμμές του κάθε αντιπολιτευόμενου (Τροτσκιστών, Αρχαιομαρξιστών κ.ά.), έφευρίσκει διάφορα ένδιάμεσα άστικά στάδια τής προλεταριακής έπανάστασης, όπως τήν "άριστερή ή πραγματική δημοκρατία" τό 1926 σάν ένδιάμεσο στάδιο γιά τήν "έργατοαγροτική κυβέρνηση". Παράλληλα στήν περίοδο, όπου μετά τήν Μικρασιατική καταστροφή έκδηλώνονται διάφορα στρατιωτικά κινήματα ά

ντιμαχόμενων μερίδων τής άστικής τάξης, έρχεται σέ μικροσυμμαχίες μέ όποιονδήποτε άστό στρατιωτικό φορέα τή μάσηνα του "λαοκράτη". Όπως τόν Όχτώβρη του 1923 όταν έκδηλώθηκε τό φιλομοναρχικό κίνημα Λεοναρδόπουλου-Γαργαλίδη-Μεταξά κατά του Πλαστήρα καί "τό ΚΚΕ θά καλοῦσε τά μέλη του παλαιούς πολεμιστές νά καταχτούν στόν κυβερνητικό στρατό (!!!) καί νά χτυπήσουν άλύπητα τούς μοναρχικούς" (Γ. Κορδάτου, 'Ιστορία τής Ν. Έλλάδος, τ. VII, σ. 627-8) Τί είδωλλιακή συμμαχία στρατοκρατών "κομμουνιστών".

Μέ τήν χωρίς μάχη κατάρρευση του ΚΚ Γερμανίας στό 1933 καί τό πέραςμα στό Λαϊνά Μέτωπα στό 34-35 τά Κ.Κ. έργάζονται πιά γιά τή σωτηρία του παγινόσμιου καπιταλισμού καί τήν ύποταγή του παγινόσμιου προλεταριάτου, σ' αυτόν. Τήν ίδια έποχή μέ τήν 6η όλομέλεια του 1934, τό ΚΚΕ κατασταλάζει σάν μικροαστικό άντεπανάστατικό κόμμα κι άνοίγει τό δρόμο γιά τά υπερταξικά Λαϊνά Μέτωπα, τήν ύποταγή στήν κοινοβουλευτική άστική νομιμότητα καί τή συνεργασία μέ τήν άστική τάξη. "Ετσι ή Έλλάδα χαρακτηρίζεται "άστικοτσιφλιμάδινη" πού πρέπει νά περάσει άπ' τό στάδιο τής "άστικοδημοκρατικής έπανάστασης" πραγματοποιώντας "τήν έπαναστατική δημοκρατική διχτατορία τής έργατικής τάξης καί τής άγροτιάς". Όμως ή άστική έπανάσταση είχε έπιμρατήσει στήν Έλλάδα άπ' τό 1909 (κίνημα στό Γουδί).

Είναι χαρακτηριστικό ότι άπ' τό 1929 κιόλας ή έγχάρια βιομηχανία κάλυπτε τό 75% των βιομηχανικών άναγκών, ένώ μετάξύ 20 - 26 ή άγροτική παραγωγή μεγάλωσε μόνο κατά 10%, ένώ ή βιομηχανική κατά 125% (στοιχειά άπ' τόν Π. Πουλιόπουλο, "Δημοκρατική ή σοσιαλιστική έπανάσταση στήν Έλλάδα;". Η ύπαρξη λίγων τσιφλιμαίων πού δέν είχαν άπαλλοτριωθεί δέν άποτελούν βάση γιά τό χαρακτηρισμό τής Έλλάδας σάν "άστικοτσιφλιμάδινη", άφού σημαντικά ύπολλείματα τέτοιου είδους ύπήρχαν τήν ίδια έποχή καί σέ χώρες πού βρίσκονταν στήν ίμπεριαλιστική φάση όπως ή Γερμανία κι ή Άγγλία. Τό βασικό είναι ότι ή άστική τάξη κρατούσε τήν οίονομική καί πολιτική δύναμη στό χέ ρια της μ' όλη τή σχετική της καθυστέρηση.

"Όμως μ' αυτή τήν παραποίηση άνοίγει ή προοπτική τής ταξικής συνεργασίας άφού θεωρούν ότι "κινήτριες δυνάμεις τής έπανάστασης είναι ή έργατική τάξη καί οί φτωχομεσαίες μάζες τής άγροτιάς" (κείμενα, τ. IV, σ. 18-26). Ο Λένιν είχε χαρακτηρίσει τούς μεσαίους άγρότες (πού συχνά παίρνουν κι έργάτες στή δούλειψή τους), σάν τό άλφα-βήτα του καπιταλισμού (8ο συν. του Ρωσ. Κόμ) καί στό 2ο Συνέδριο τής Διεθνούς εί-

χε καθοριστεί η θέση: "Γιὰ τό πολύ προσε-
χές μέλλον του καί ἕλη τήν πρώτη διάρκεια
τῆς διχτατορίας του τό ἐπαναστατικό προ-
λεταριάτο δέν μπορεῖ ν' ἀναλάβει σάν ἔργο
του τήν πολιτική κατάχτηση αὐτῆς τῆς τά-
ξης τῶν ἀγροτῶν". (Ἡ ὑπογράμμιση δική μας)

Στή συνέχεια τό κατρακύλισμα ἔρχεται δια-
λεχτικά! Μέ τά πρώτα σύννεφα τοῦ φασισμού
πού ἐμφανίζονται καί στήν Ἑλλάδα τό ΚΚΕ
ζητάει "τήν κίνητοποίησιν ... τοῦ θεσμοῦ
τῆς ΚΤΕ κατά τῆς φασιστικῆς ἐπιβουλῆς"
(κείμενα, τ. IV, σ. 101-3). Εἶναι ἡ ἐποχή
πού ὁ Στάλιν εἶχε μπεῖ στήν ἱμπεριαλιστι-
κή ΚΤΕ. Τό 36 ὑπογράφει συμφωνητικό μέ τό
ἀστικό κόμμα τῶν φιλελευθέρων, ὅπου δέχε-
ται "νά παράσχει ψῆφον ἀνοχῆς" στή Βουλή,
μέ τή δέσμευση τῶν ἀστῶν νά κάνουν μερι-
κές μεταρρυθμίσεις. Τό ΚΚΕ ἔχει μπεῖ στό
δρόμο τῆς κοινοβουλευτικῆς σύμπραξης μέ
τούς ἀστούς καί τῶν κοινοβουλευτικῶν ἀγώ-
νων γιά ἀστικές μεταρρυθμίσεις. "Ὁμως "Σή-
μερα, τό κοινοβούλιο γιά τούς κομμουνιστές
σέ καμμιά περίπτωση δέν μπορεῖ νά εἶναι
θέατρο ἑνός ἀγῶνα γιά τίς μεταρρυθμίσεις.
(...) Ὁ κομμουνισμός λοιπόν ἀρνιέται κάθε
μέλλον στόν κοινοβουλευτισμό (...)" ἔχει
σάν σκοπό τήν κατάργηση τοῦ κοινοβου-
λισμοῦ". (2ο Συνέδριο τῆς Κομ. Διεθνούς).
Τό ΚΚΕ ὅμως δέν παύει νά δηλώνει ὅτι "δέν
εἶναι οἱ κομμουνιστές ὑπέρ τῆς ἀναρχίας
καί τοῦ ἀλληλοσπαραγμοῦ" (Ριζοσπάστης, 3
Ἰούνη '36), μένοντας πιστό στήν ἀστική
νομιμότητα.

Ὁ Σταλινισμός μέ τά Λαϊνά Μέτωπα, κάτω ἀ-
πό τό πρόσχημα τοῦ "ἀγῶνα ἐνάντια στό φα-
σισμό", ὅπου ἔσβησε τίς φλόγες τῆς ταξικῆς
πάλης πού ξαναγεννιόταν στή Γαλλία καί ἰ-
δίως στήν Ἰσπανία, σ' ὄνομα τῆς υπεράσπι-
σης τῆς δημοκρατίας καί μέ τό μέσο τῆς κυ-
βερνητικῆς σύμπραξης μέ τά ἀστικά καί ὀπ-
πορτουμιστικά κόμματα, ἦταν υπεύθυνος γιά
τόν πολιτικό καί ὀργανωτικό ἀφοπλισμό τοῦ
προλεταριάτου ἀπέναντι στή ναζιστική καί
φασιστική ἐπίθεση. Στήν Ἑλλάδα τό Λ.Μ.
δέν ἐφαρμόστηκε ποτέ στήν πράξη, ἀλλά ἡ
ἐκφραση καί οἱ σκοποὶ του ὑπάρχουν στό
συμφωνητικό τοῦ ΚΚΕ μέ τό "Ἐνιαῖο Ἀγροτι-
κό Κόμμα" τό 1936: "Τό Λαϊκόν Μέτωπον θά
ἐπιδιώξη νά ἔλθῃ εἰς τήν ἐξουσίαν διά τῆς
διαφωτίσεως καί τοῦ προσεταιρισμοῦ τῆς
πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ πρός τάς ἀρχάς καί
τό πρόγραμμά του". Μέσα στίς ἐπιδιώξεις
του περιλαμβάνεται ἡ "Καθιέρωσις τῆς ἀνα-
λογικῆς ὡς μονίμου ἐκλογικοῦ συστήματος"
καί "ναλεῖ ὅλα τά ἀντιφασιστικά δημοκρατι-
κά κόμματα καί δυνάμεις εἰς τόν κοινόν ἀ-
γῶνα διά τήν προάσπισιν τῶν λαϊκῶν ἐλευ-
θεριῶν καί τήν ἐπικράτησιν τῆς λαϊκῆς δη-
μοκρατίας" (Ριζοσπάστης, 26 Ἰούλη 1936).
Αὕτη εἶναι ἡ προοπτική τῶν λαϊκῶν μετώπων.

Ἡ υπεράσπιση τῆς ἀστικῆς δημοκρατίας, ἐξου-
σία μέσα ἀπ' τό κοινοβούλιο, λαϊκή δημοκρα-
τία σέ συνεργασία μέ κάθε δημοκράτη ἀστό.

Ο ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ, ΝΕ-
ΚΡΟΘΑΠΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΛΗΣ

Ἡ θεωρία τοῦ Σταλινισμοῦ ὅτι τά Λαϊνά Μέ-
τωπα θά ἀποτρέψουν τόν φασισμό καί τόν πό-
λεμο κατάρρευσε στήν πράξη. Ἡ ἀνεξάρτητη
πάλη τοῦ προλεταριάτου ἐξαφανίστηκε μέσ' ἀ-
πό τήν συνύπαρξη μέ τούς δημοκράτες. Στήν
Ἑλλάδα ὁ φασισμός ἐπιβλήθηκε στίς 4 Αὐ-
γούστου '36. Ἀλλά οἱ ἀδιόρητοι δεσμοί
τῆς ντόπιας ἀστικῆς τάξης μέ τόν Ἑγγλέζι-
κο ἱμπεριαλισμό ἔφεραν τήν Ἑλλάδα στόν
πόλεμο στό πλευρό τῶν Ἀγγλοαμερικάνων.
Στή διάρκεια τοῦ φασισμού ἡ πολιτική τοῦ
ΚΚΕ ὑπαγορεύτηκε ἀπ' τά παρακάτω:

1. Γιά τή στάση τῆς Ἑλλάδας ἀπέναντι στίς ἱμπεριαλιστικές δυνάμεις.

Ἐπάρχει μιὰ ταχτική υπεράσπιση πότε γιά
τό ἕνα καί πότε γιά τό ἄλλο ἱμπεριαλιστι-
κό μπλόν. Τόν Αὐγούστο 1937 ἡ 4ῆ Ὀλομέ-
λεια τῆς Κ.Ε. διακηρύσσει ὅτι: "ἡ θέση τῆς
Ἑλλάδας μέσα στίς ἀξανάμενες διεθνεῖς
σχέσεις πρέπει νά εἶναι στό πλευρό τῶν
δημοκρατικῶν χωρῶν". "Ἐτσι σκόπιμα "ἀγνο-
εῖται" ὁ ρόλος τῶν Ἑγγλέζων πού μέσω τοῦ
Βασιλιᾶ στηρίζουν ἀποφασιστικά τό φασισμό.
Στίς 10 Ἀπρίλη 1940, μέ τήν εὐκαιρία τῆς
γερμανικῆς ἐπίθεσης στό δυτικό μέτωπο, θε-
ρεῖ σάν υπεύθυνους τοῦ πολέμου "τούς Ἀγ-
γλοάλλους ἱμπεριαλιστές" τονίζοντας ὅτι
"ἡ διχτατορία μας σπρώχνει συνειδητά στόν
ἱμπεριαλιστικό πόλεμο" (Ριζοσπάστης, 2-5-
40). Ὁκτώ μῆνες πρὶν εἶχε ὑπογραφεῖ τό
σύμφωνο Στάλιν-Χίτλερ. Αὕτη ἡ θέση δόθηκε
ἀπ' τήν "Παλαιά Κεντρική Ἐπιτροπή" πού δέν
ἦταν ἐκλεγμένη ἀπό συνέδριο καί τήν συγ-
κροτοῦσαν μεσαῖα στελέχη, ἐπειδή μέχρι τό
τέλος τοῦ '39, εἶχαν συλληθεῖ ὅλα τά ἀνώ-
τερα στελέχη καί σχεδόν τό σύνολο τοῦ πα-
ράνομου μηχανισμοῦ τοῦ ΚΚΕ εἶχε ἐξαρθρω-
θεῖ. Τό πέρασμα ἀργότερα τοῦ ΚΚΕ στό πλευ-
ρό τῶν Ἀγγλοαμερικάνων, ὑπαγορεύτηκε ἀπό
τή συμμαχία τοῦ Σταλινισμοῦ μ' αὐτούς. Ὡς
τότε ὅμως σάν πιστός ὑπῆκοος στά διπλωμα-
τικά παιχνίδια τῆς Μόσχας, χαμογελοῦσε πό-
τε στόν ἕνα καί πότε στόν ἄλλο ἱμπεριαλι-
στή.

2. Γιά τή στάση ἀπέναντι στό φασισμό.

Ἀπό κομματικό κείμενο: "Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν
κοινοβουλευτικῶν κομμάτων πρέπει νά φα-
νοῦν ἀντάξειοι τῶν προσφορικῶν τῶν ὀπαδῶν
τους (...). Γι' αὐτό πρέπει νά ἰδρυθεῖ τό
μέτωπο ὅλων τῶν λαϊκῶν δυνάμεων γιά τή λα-
ϊκή σωτηρία (...). Νά διωχθεῖ ἡ κυβέρνη-
ση τῶν δικτατόρων σφετεριστῶν τῆς ἐξουσί-
ας (...). Νά προκηρυχθοῦν ἐκλογές γιά συν-
ταχτική ἐθνοσυνέλευση μέ ἀναλογική" (κεί-

μενα, τ.ΙV, σ. 406-407). Κι απ' τήν απόφαση τής 3ης 'Ολομέλειας: "Γιά νά διατηρησει τήν τυραννία της ή φασιστική διχτατορία κατάστρεψε τίς δημοκρατικές ἐλευθερίες του λαού, κατάργησε τόν κοινοβουλευτισμό καί τό καθολικό ἐπιλογικό δικαίωμα" (κείμενα τ.ΙV, σ. 415-17). Πρώτη παρατήρηση εἶναι ὅτι ἡ ἀναφορά στό προλεταριάτο δέν ὑπάρχει πούθενά, ἐνῶ προβάλλεται ἡ ἐνότητα μέ τούς ἀστούς δημοκράτες. Ἡ προοπτική παραπέρα εἶναι ξεκάθαρη, κατηγορεῖται ὁ φασισμός ἐπειδή κατάργησε τόν κοινοβουλευτισμό. Γιά τούς κομμουνιστές ὅμως "ἡ ἀληθινή οὐσία τοῦ ἀστικού κοινοβουλευτισμοῦ ὄχι μόνο στίς κοινοβουλευτικές-συνταγματικές μοναρχίες, ἀλλά καί στίς πιό δημοκρατικές δημοκρατίες", εἶναι "Ν' ἀποφασίζεις μιά φορά σέ κάμποσα χρόνια ποιό μέλος τής κυρίαρχης τάξης θά καταπιέζει θά καταπνίγει τό λαό στή Βουλή" (Λένιν, Κράτος καί ἐπανάσταση). "Ὅσο γιά τό καθολικό ἐπιλογικό δικαίωμα, ὁ "Ενγκελς μέ τή μεγαλύτερη κατηγορηματικότητα ὀνομάζει τό καθολικό ἐπιλογικό δικαίωμα ὄργανο κυριαρχίας τής ἀστικής τάξης" (Στό ἴδιο).

"Ετοι ὁ Σταλινισμός προσιύνησε τήν κοινοβουλευτική δημοκρατία ἐναντία στό φασισμό. Ὁ φασισμός ὅμως δέν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρά τό ἀληθινό πρόσωπο τής κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας, ὅταν ὁ κοινοβουλευτισμός δέν ἐξυπηρετεῖ τούς σκοπούς της. Τά φασιστικά καθεστώτα ὅπως ἀπέδειξε ἡ ἱστορία στηρίχτηκαν ἀπ' τήν ἴδια μπουρζουαζία πού πρῖν στήριζε τήν ἀστική δημοκρατία. "Ἡ διχτατορία τοῦ κεφάλαιου" ὅπως ὀνόμαζε ὁ Μάρξ τήν κοινοβουλευτική δημοκρατία, ἀπλῶς δείχνει τό ἀληθινό της πρόσωπο μέ τό φασισμό. Τό παράδειγμα τῶν Δευκεμβριανῶν ὅπου ἡ φιλελεύθερη Ἀγγλία συναγωνίστηκε τήν ναζιστική Γερμανία στό ὄργιο τῶν σαγῶν, ἐπιβεβαιώνει τραγικά τή θέση μας ὅτι δέν ὑπάρχει δημοκρατικός ἀντιφασιστικός ἀγῶνας γιά τούς κομμουνιστές. Ὁ ἀγῶνας ἐναντία στό φασισμό εἶναι ἀποκλειστικά καί μόνο ἀγῶνας τοῦ προλεταριάτου ἐναντία στό κεφάλαιο.

ΤΟ ΚΚΕ ΥΠΕΡΜΑΧΟΣ ΤΟΥ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΑΚΕΔΕΙΟΥ

Στίς 28 Ὀκτώβρη 1940 ἡ φασιστική Ἰταλία ἐπιτίθεται στή φασιστική Ἑλλάδα. Ἡ θέση τοῦ ΚΚΕ ἐκφράζεται ἀπ' τό "ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ. Πρός τό λαό τής Ἑλλάδας" τοῦ γεν. γραμματέα Ν. Ζαχαριάδη στίς 31 Ὀκτώβρη 40. "... Ὁ λαός τής Ἑλλάδας διεξάγει σήμερα ἕνα πόλεμο ἐθνικοαπελευθερωτικό ἐναντία στό φασισμό τοῦ Μουσολίνι. Δίπλα στό κύριο μέτωπο καί ὁ ΚΑΘΕ ΒΡΑΧΟΣ, Ἡ ΚΑΘΕ ΡΕΜΑΤΙΑ, ΤΟ ΚΑΘΕ ΧΩΡΙΟ, ΚΑΛΥΒΑ ΜΕ ΚΑΛΥΒΑ, Ἡ ΚΑΘΕ ΠΟΛΗ, ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΣΠΙΤΙ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ

ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ. Κάθε πράχτορας τοῦ φασισμού πρέπει νά ἐξοντωθεῖ ἀλύπτητα. Στόν πόλεμο πού τόν διευθύνει ἡ κυβέρνηση Μεταξά, ὅλοι μας πρέπει νά δώσουμε ὅλες μας τίς δυνάμεις χωρίς ἐπιφύλαξη". Γράφτηκε στήν ἐξορία καί δημοσιεύτηκε μέ τήν ἄδεια τής κυβέρνησης! Ἡ θέση αὐτή ὑπαγορεύτηκε μετά ἀπό ἐντολή τής Σταλινικής Διεθνούς τό 1939: "Τό πρῶτο καθήκον τοῦ ΚΚΕ εἶναι ἡ υπεράσπιση τής ἀνεξαρτησίας τής χώρας σας. Ἐφ' ὅσον ἡ κυβέρνηση Μεταξά παλεύει καί αὐτή κατά τοῦ ἴδιου κινδύνου δέν ὑπάρχει λόγος νά ἐπιδιώκετε πρῶτα ἀπ' ὅλα τήν ἀνατροπή της" (Πρωτοδημοσιεύτηκε στήν ΚΟΜΕΠ, τ.10, 1943).

Κάθε πράχτορας τής φασιστικής Ἰταλίας λοιπόν πρέπει νά ἐξοντωθεῖ. Ἡ "κυβέρνηση Μεταξά" ὅμως; Πῶς τό ἐξέχασαν πῶς ἦταν καί αὐτή φασιστική; Ἀλλά πῶς νά τό θυμηθοῦν ἀφοῦ δηλώνουν τήν ἀνεπιφύλακτη ὑποστήριξή τους σ' αὐτήν; Νά ὅμως ἡ θέση τοῦ Λένιν γιά τόν ἱμπεριαλιστικό πόλεμο: "Ὁ Γάλλος, ὁ Γερμανός ἢ ὁ Ἰταλός πού λέει: ὁ σοσιαλισμός εἶναι ἐναντία στή χρήση βίας πάνω στά ἔθνη, γι' αὐτό υπερασπίζω τόν ἑαυτόν μου ὅταν ὁ ἐχθρός εἰσβάλλει στή χώρα, προδίνει τό σοσιαλισμό καί τό διεθνισμό γιὰτί ὁ ἄνθρωπος αὐτός βλέπει μονάχα τή "χώρα" του, βάζει πάνω ἀπ' ὅλα τή "διηγή του" ... "ἀστική τάξη", χωρίς νά σιέφτεται τούς διεθνεῖς δεσμούς πού κάνουν τόν πόλεμο ἱμπεριαλιστικό, πού κάνουν τή διηγή του ἀστική τάξη κρῖνο στήν ἀλυσίδα τής ἱμπεριαλιστικής ληστείας (...). Ὁ σοσιαλιστής, ὁ ἐπαναστάτης προλετάριος, ὁ διεθνιστής σιέφτεται διαφορετικά: ὁ χαρακτήρας ἑνός πολέμου (ἂν εἶναι ἀντιφασιστικός ἢ ἐπαναστατικός) δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τό ποιός ἔχει ἐπιτεθεῖ καί σέ ποιά χώρα βρῖσκεται ὁ "ἐχθρός", μά ἀπό τό ποιά τάξη κάνει τόν πόλεμο, ποιά πολιτική συνεχίζει αὐτός ὁ πόλεμος, ἂν ὁ πόλεμος αὐτός εἶναι ἀντιφασιστικός - ἱμπεριαλιστικός πόλεμος, δηλαδή ἂν γίνεται ἀνάμεσα σέ δύο παγκόσμιες ὁμάδες τής ἱμπεριαλιστικής, καταπιεστικής, ληστρικής, ἀντιφασιστικής ἀστικής τάξης, τότε κάθε ἀστική τάξη (ἀνόμα καί μιάς μικρῆς χώρας) (παράδειγμα ἡ Ἑλλάδα ΣΣ) μετατρέπεται σέ συμμετοχο τής ληστείας καί τό καθήκον μου, τό καθήκον τοῦ ἐμπροσώπου τοῦ ἐπαναστατικοῦ προλεταριάτου εἶναι νά προετοιμάσω τήν παγκόσμια προλεταριακή ἐπανάσταση, μοναδική σωτηρία ἀπό τίς φρίκες τοῦ παγκόσμιου πολέμου" (Ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση καί ὁ ἀποστάτης Κάουτσκι). Εἵκοσι χρόνια πρῖν τό 2ο ἱμπεριαλιστικό μακελλεῖό τά λόγια αὐτά ἦταν στό στόμα κάθε ἐπαναστάτη κομμουνιστή. Εἵκοσι χρόνια μετά θάφτηκαν σ' ὄνομα τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα.

Ο Ιταλο-ελληνικός πόλεμος δέν ήταν τίποτε άλλο παρά μία προέκταση του 2ου Ιμπεριαλιστικού πολέμου. Τό καθήκον τών κομμουνιστών, ήταν νά ξεσηπάσουν τόν Ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα του πολέμου, ν' αγωνιστούν γιά τή συναδέλφωση τών Ελλήνων καί τών Ιταλών φαντάρων, καί όταν ή επαναστατική άνοδος τών μαζών θά έχει φτάσει στό ψηλότερο σημείο της καί θά τό επιτρέψουν οι διεθνείς συνθήκες, νά επαναστατήσουν κάτω άπ' τήν καθοδήγηση του Κ.Κ., γιά τήν έγκαθίδρυση της δικτατορίας του προλεταριάτου.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΝΕΡΟΚΟΥΒΑΛΗΤΗΣ ΤΟΥ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ.

Μέσα στό πλαίσιο του έθνικοαπελευθερωτικού καί αντιφασιστικού άγώνα παίχτηκε τό δράμα του 2ου Ιμπερ. πολέμου. Η παραβίαση του συμφώνου Ρωσίας-Γερμανίας, άνάγκασε τό Σταλινισμό γιά νά υπερασπίσει τά στενά κρατικά του συμφέροντα, νά ρίξει τό παγκόσμιο προλεταριάτο στην έλληλοσφαγή στό πλευρό τών νέων συμμάχων του "Αγγλων-Γάλλων-Αμερικάνων. Τά σταλινικά Κ.Κ. τών κατεχόμενων χωρών, πνίγοντας τίς διακηρύξεις τών κομμουνιστών στον 1ο πόλεμο - όπου σέ καμμιά κατεχόμενη χώρα δέν είχαν βάλει θέμα έθνικής αντίστασης - έδωσαν άδελφικά τό χέρι στους Δυτικούς Ιμπεριαλιστές. Οι διακηρύξεις της 3ης Διεθνούς γιά ξεσηπάσμα του ληστρικού χαρακτήρα του πολέμου, προετοιμασία της προλεταριακής επανάστασης καί συναδέλφωση τών προλεταρίων τών αντίπαλων στρατοπέδων, πήγαν περίπατο. Τό ΚΚΕ όργάνωσε μέ τό ΕΑΜ (Έθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο) καί τόν ΕΛΑΣ (Έλληνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός) τόν ένοπλο άγώνα, σέ συνεργασία μέ τούς Έγγλέζους Ιμπερ., τούς ντόπιους άστους, τόν βασιλιά, τό συνοθύλλευμα άπό δημοκράτες & φασίστες της κυβέρνησης Καΐρου καί γενικά όποιονδήποτε δεχόταν τή αβινιστική, πατριωτική γραμμή του.

Μέ τήν είσοδο τών Γερμανών στον Έλληνοϊταλικό πόλεμο, έσπασε τό μέτωπο καί ή κατάρτιση της Ελλάδας ολοκληρώνεται στά μέσα του 1941. Ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ καταφεύγει στό Κάιρο καί μέ τήν προστασία τών "Αγγλων ίδρύει κυβέρνηση μέ πρωθυπουργό τόν φιλελεύθερο Τσουδερό καί βασιλιά στελέχη της τούς φασίστες της "4ης Αυγούστου" όπως τόν Κ. Μανιαδάκη ύφυπουργό Ασφαλείας, τόν Θ. Νικολούδη ύφυπουργό Τύπου καί πληροφοριών, τόν Σακελλαρίου κ.ά.

Μέ τήν κατάρρευση του μετώπου δραπετεύουν άπ' τίς φυλακές καί τούς τόπους έξορίας πολλά στελέχη του ΚΚΕ καί τήν 1η Ιούλη 41 καταφέρνουν νά καλέσουν τήν 6η Όλομέ-

λεια της Κ.Ε. Από δω καί πέρα αρχίζει τό κάλεσμα γιά τήν έθνική ένότητα: "Τό Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας καλεϊ τόν έλληνο λαό, όλα τά κόμματα καί τίς οργανώσεις του, σ' ένα έθνικό μέτωπο της απελευθέρωσης", πού μέσα στις επιδιώξεις του είναι "... τό διώξιμο της γερμανοϊταλικής κατοχής άπό τήν Ελλάδα.". Καί έτοιμο γιά τήν " μεταπελευθερωτική" άναστήλωση της άστικής δημοκρατίας δίνει σάν τελική επιδίωξη: "... τό σχηματισμό προσωρινής κυβέρνησης άπό όλα τά κόμματα, πού θά άποικαταστήσει τίς δημοκρατικές έλευθερίες του λαού, θά του εξασφαλίσει ψαμί καί δουλειά θά συγκαλέσει συνταχτική έθνοσυνέλευση καί θά υπερασπίσει τήν άνεραϊότητα καί τήν άνεξαρτησία της Ελλάδας άπό κάθε ξενική Ιμπεριαλιστική δύναμη". "Όσο γιά τόν πόλεμο χαρακτηρίζεται άπό άπό άπό "Ιμπεριαλιστικός" (κείμενα, τ. V, σ. 60-64).

Μέ τήν παραβίαση όμως του σοβιετογερμανικού συμφώνου, αλλάζει καί γιά τούς σταλινικούς ο χαρακτήρας του πολέμου: "Η αϊφνιδιαστική παρ' όλο τό σύμφωνο μή επίθεσης χιτλερική επιδρομή κατά της φιλερηνικής Σοβιετικής Ένωσης άλλαξε τό χαρακτήρα του πολέμου κι έκανε φανερό ότι ο γερμανικός Ιμπεριαλισμός είναι στη συγκυριμένη στιγμή ο κυριώτερος έχθρος της άνθρωπότητας, πράγμα πού πρέπει νά ξεσηκώσει όλους τούς λαούς έναντίον του" (8η όλομέλεια, Γενάρης 42, κείμενα τ. V, σ. 92-99). "Όταν λοιπόν ο γερμανικός Ιμπεριαλισμός, έσφαξε άδιόφοιτα σ' όλη τήν Ευρώπη δέν ήταν ο κυριώτερος έχθρος της άνθρωπότητας, παρά μόνο όταν επιτέθηκε στη Ρωσία.!. Από δω καί πέρα τό δυτικό Ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο γίνεται ο καλύτερος σύμμαχος καί τό ΚΚΕ θά χωθεί όλοκληρο στό βούρκο της Ιμπεριαλιστικής πολιτικής. Νά ένα μικρό δείγμα άπό άλλεπάλληλα "ζήτω" πού μόνο τόν έμετό μπορούν νά προκαλέσουν "ζήτω ή Σοβιετική Ένωση καί ο υπέροχος Κόκκινος Στρατός, έλπίδα καί σωτηρία της άνθρωπότητας! Ζήτω ο μεγάλος αρχηγός τους ο αρχηγός τών εργαζομένων όλου του κόσμου σ. Στάλιν! Ζήτω ή άγγλοσοβιετοαμερικανική συμμαχία" (II Πανελλ/ική Συνδιάση. Δεκέμβρης 42, κείμενα τ. V, σ. 132-133). "Άλλοτε πάλι τούς όνομάζει "μεγάλους συμμάχους". Μετά άπ' αυτά δέν είναι δύσκολο νά καταλάβει κανείς γιατί: "τό ΚΚΕ καλεϊ τά κόμματα & τίς αυτοελεγχόμενες έθνικές οργανώσεις (...) Καλεϊ ιδιαίτερα τούς άξιωματικούς καί κυρίως τούς άξιωματικούς καί όπλίτες της άστυνομίας καί χωροφυλακής καί τών άλλων ένόπλων σωμάτων (...) νά χαρίσουν τίς εύθυνες τους άπό τούς σφαγείς του λαού (...) Ζήτω ή έθνική ένότητα στον άγώνα γιά ζωή

καί λεφτεριά" (21 Δεκέμβρη 43, κείμενα τ. 5, σ. 174-8). (Οί υπογραμμίσεις δικές μας) Μέσα απ'τό κατραιούλισμα της συνεργασίας με κάθε όργανο της άστικης έξουσίας, φθάνει στο σημείο ν'άποδέχεται σάν συμμάχους τό βασιλιά καί τούς 4Αύγουστιανούς: "Τό κόμμα μας καί ὁ ἑλληνικός λαός δέν ξεχνοῦν τήν ἀντιλαϊκή διτατορική δράση καί τή βαριά εὐθύνη τοῦ Γλύξμπουργκ καί τῆς 4ης Αὐγούστου (...) ὁμως τό γεγονός αὐτό στήν συγκεκριμένη στιγμή δέν πρέπει ν'ἀποτελέσει ἐμπόδιο στήν συγκέντρωση ὄλων τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων στόν ἀγώνα γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας ἀπό τόν ξενικό ζυγό". (Γενάρης 42, κείμενα τ. V, σ. 92-99).

Οἱ σιοποῖ τοῦ ΚΚΕ μέσα στόν ἔνοπλο ἀγώνα, φαίνονται στήν πράξη καί μέσα ἀπ'τή δράση καί τίς διακηρύξεις τοῦ ΕΑΜ καί τοῦ ΕΛΑΣ: 1. Στό ἰδρυτικό τοῦ ΕΑΜ ἀναφέρεται σάνσιο πός του "ὁ σχηματισμός προσωρινῆς κυβέρνησης τοῦ ΕΑΜ ἀμέσως μετά τήν ἐκδίωξιν τῶν ξένων κατακτητῶν (...). Ἡ προκήρυξις ἐκλογῶν διά συντακτικὴν ἔθνοσυνέλευσιν..." (28-9-41, κείμ. τ. V, σ. 83-85).

2. Τά ἰδρυτικά κόμματα τοῦ ΕΑΜ ἐκτός ἀπό τό ΚΚΕ ἦταν τά μικροαστικά καί ἀδύναμα ἀπό κάθε ἀποψη, Σοσιαλιστικό Κόμ. Ἑλ., Ἐνωσ. Λαϊκῆς Δημοκρατ., Ἀγροτικό Κόμ. Ἑλ. Τά μεγάλα ἀστικά κόμματα δέν δέχτηκαν νά συμμετάσχουν παρ'ὅτι τοὺς προτάθηκε ἀπό τό ΚΚΕ. Αὐτό πάντως πού δέν ἀμφισβητήθηκε ἀπό κανένα εἶναι ἡ ἀπόλυτη κυριαρχία τοῦ ΚΚΕ μέσα στό ΕΑΜ καί τόν ΕΛΑΣ. Παρ'ὅλα αὐτά ὁ στρατιωτικός ἀρχηγός τοῦ ΕΛΑΣ, Σ. Σαράφης, ἦταν ἀστός δημοκράτης ἀξίωματικός. "Ἐτσι παρεχόταν ἡ ἀπόδειξη τῆς ἀστικῆς πολιτικῆς τοῦ ΚΚΕ.

3. Ἡ βάση τοῦ ΕΛΑΣ ἦταν στήν τεράστια πλειοψηφία τῆς ἀγροτικῆς. Τό προλεταριάτο βρισκόταν στήν ἐφεδρεῖα, ἀφοῦ ὁ ΕΛΑΣ ἦταν ἐφεδρικός. Ἡ δύναμη τοῦ ΕΛΑΣ τόν Ὀχτώβρη 44 ἦταν 77.535. Μαζί μέ τόν ἐφεδρικό ΕΛΑΣ καί τήν Ἐθνική Πολιτοφυλακή ἔφθανε τίς 133.535. Δύναμη φοβερή γιά τήν ἐποχὴ ἐκείνη. (Στοιχεῖα ἀπ'τό βιβλίον "Στ'ἄρματα, στ'ἄρματα").

4. Στίς 5 Ἰούλι 43 ὁ ΕΛΑΣ ὑπάγεται στή Βρεταννική Στρατιωτικὴ Ἀποστολή, καί ἐνῶ βρισκόταν στό ζενίθ τῆς δυνάμεις του, ἔχοντας τή μεγάλη πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μέ τό μέρος του. Ἀργότερα (20 Μάρτ 44) υπογράφεται ἡ Συμφωνία τοῦ Λιβάνου ὅπου ὀρίζει "ὅτι πρέπει νά βαδίσωμεν τό ταχύτερον πρὸς τήν δημιουργίαν τοῦ Ἐθνικοῦ μας Στρατοῦ" (κείμ., τ. V, σ. 207-211), δηλαδή ἡ ὑπαγωγή τοῦ ΕΛΑΣ στόν μελλοντικό ἀστικό στρατό. Στή διάσκεψη μετεῖχαν καί μέλη τῆς φασιστικῆς ὀργάνωσης Χ (Οἱ γνωστοί Χίτες) πού ἐξοπλίζονταν ἀπ'τούς Γερμανούς. Τέλος στίς

26 Σεπτέμβρη 44 υπογράφεται ἡ συμφωνία τῆς Καζέρτας ὅπου: "1. Ὅλαι αἱ ἀνταρτικαὶ ὀμάδες ἐρῶσαι ἐν Ἑλλάδι τίθενται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς κυβερνήσεως Ἐθνικῆς Ἐνότητος. 2) Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις θέτει τὰς δυνάμεις ταύτας ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ Σκόμπυ,..." (ΕΑΜ, Λευκὴ Βίβλος, σ. 10).

5. Στίς 10 Μάρτ 44 ἰδρύεται ἡ ΠΕΕΑ (Πολιτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐθνικῆς Ἀπελευθερώσεως) Στήν ἀνακοίνωση τοῦ σχηματισμοῦ τῆς "ἡ ἐπιτροπὴ ἀποβλέπει πρωτίστως εἰς τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως Γενικῆς Ἐθνικῆς Ἐνότητος" (κείμενα, τ. V, σ. 561). Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐκλέχτηκαν μέ μυστικὴ ψηφοφορία στίς περιοχὰς πού εἶχαν διωχθεῖ οἱ Γερμανοὶ καί σέ ὅσες κατεχόμενες ἔγινε δυνατό. Ἐτσι τό ΚΚΕ ἔδωσε ἓνα πρῶτο δεῖγμα προώθησις τῆς ἀστικῆς κοινοβουλευτικῆς νομιμότητος. Ὅσο γιά τὴ σύνθεση τῆς κυβέρνησης πού δημιούργησε, τό κόμμα "τοῦ προλεταριάτου", θαυμάστε: 2 μητροπολίτες, 2 παπάδες, 5 καθηγητὲς Πανεπιστημίου, 8 στρατηγοὶ τοῦ ταχτικοῦ στρατοῦ, 15 γιατροὶ, 25 δικηγόροι, 20 δημόσιοι ὑπάλληλοι, 9 παιδαγωγοί, 10 ἐπιστήμονες, 10 δικαστὲς, 23 ἀγρότες, 22 ἐργάτες, 5 ἐργοστασιάρχες.

Ἐτσι ἀναπτύχθηκε ὁ σοσιαλασβινισμὸς τοῦ ΚΚΕ πού τελικὰ τό μόνο ἐπαναστατικὸ πού τοῦ ἔμεινε ἦταν τ'ὄνομά του. Ἐνῶ διακηρύσσει ξεδιάντροπα ὅτι "εἴμαστε Ἕλληνες καί ἐφαρμόζουμε καθαρὰ ἑλληνικὴ ἔθνική πολιτικὴ" (10η ὀλομ.) κἀνοντας τὰ ἀθάνατα λόγια τοῦ Μανιφέστου, "Οἱ προλετάριοι δέν ἔχουν πατρίδα" νά γίνουν ἓνας μακρινὸς ἀπόηχος, παρ'ἀλλῆλα ἀνάβει τό πράσινο φῶς τῆς ὀλοκλήρωσης του σέ κόμμα τῆς μικροαστικῆς δημοκρατίας: "Παραμένοντας ἄς πρὸς τὸν τελικὸ του σιοπό-τό σοσιαλισμὸ-τό κόμμα τοῦ προλεταριάτου, τό ΚΚΕ παλεύοντας σήμερα γιά τήν ἔθνική ἀπελευθέρωση καί μεταπολεμικά γιά τὴ λαϊκὴ δημοκρατία, ὀφείλει νά μετατραπεῖ σέ πλατὺ μαζικό κόμμα τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ, κόμμα μυριάδων μελῶν, τό Κόμμα τῆς ἑλληνικῆς λαοκρατίας. α) Συνεχίζοντας στήν πρώτη γραμμὴ τῆς στρατολογίας ἐργατῶν, ὀφείλει πιὸ θαρρετὰ ν'ἀνοίξει τίς πόρτες του σέ ὅ,τι καλύτερο διαθέτουν ἡ ὄγροτιὰ, τὰ λαϊκὰ στρώματα τῆς πόλης-βιοτέχνες, ἐπαγγελματίες, ὑπάλληλοι, ἰδιωτικοὶ, καί δημόσιοι, διανοούμενοι, στρατιωτικοὶ κ.ἄ. β) νά ἐνεργήσει, χωρὶς χρονοτριβὴ γιά τήν πολιτικὴ συνέωση τῶν ἐργατικῶν κομμάτων σ' ἓνα ἐνιαῖο κόμμα" (2 Ἰούλι 43, κείμ. τ. V, σ. 144-150). Καί νά ἡ θέση τοῦ 2ου συν. τῆς Διεθνοῦς πάνω στό θεμελιωδὸ αὐτό θέμα: "Μέχρι πού νά καταλάβει τήν ἐξουσία καί στήν διάρκειά τῆς μεταβατικῆς περιόδου, τό Κομ

μουνιστικό Κόμμα, χάρη σέ εύνοϊκές περι-
στάσεις, μπορεί νά άσει μιά άναντήρητη ί-
δεολογιή και πολιτιή έπιρροή πάνω σ' όλα
τά προλεταριακά και μεσοπρολεταριακά στρώ-
ματα του πληθυσμού, αλλά δέν μπορεί νά τά
συγιεντρώσει και νά τά οργανώσει στις
γραμμές του! Έννοείται πώς ούτε καν άνα-
φέρεται για μπάσιμο στις γραμμές του τών
μεσαίων στραμάτων. Στο βωμό της άποπρολε-
ταριοποίησης του ΚΚΕ θυσιάζεται και η νεο-
λαία του κόμματος η ΟΚΝΕ, για νά ιδρυθεί
η Ένιαία Πανελ. Όργαν. Νέων (ΕΠΟΝ) τό
43, μιά οργανωση όχι βέβαια έπαναστατιή,
άλλά "έθνιοαπελευθερωτιή, άντιφασιστιή,
προοδευτιή, άντιπολεμιή, φιλειρηνιή!!!
...". (Άπ' τό καταστατιό της). Ο σταλινι-
κός Γ. Κατσούλης άναφέρει (Ιστορία του
ΚΚΕ) πώς στό τέλος της κατοχής τό κόμμα
είχε 400.000 μέλη, στρατολογημένα βέβαια,
"μέ τις καμπάνες". Σ' ένα πληθυσμό 7,345 έ-
κατομ. (στοιχεϊά του 1940, Π. Γουλιέλμου,
-Νεοελληνιή Πραγματιότητα) μέ άστιό
πληθυσμό 32%, ο άριθμός αυτός είναι τερά-
στιος. Ένα μεγάλο κόμμα, όπως έλεγε ο Λέ-
νιν, δέν είναι έπαναστατιό αλλά σοσιαλε-
μοκρατιό...

Μέσα άπ' τό κεντρικισμύ του στό σοσιαλε-
βινισμό τό ΚΚΕ, καταγγέλει άλύπητα οποια-
δήποτε ένέργεια στρέφεται ένάντια στους
"Άγγλους, έστω κι άν αυτή γίνεται για την
υπεράσπισή του. "Ετσι έγινε στή Μ. Άνατο-
λή. Μέ την άναγγελία της ίδρυσης της ΠΕΕΑ
άξιωματιό της Ξηράς και του ναυτιό,
φαντάροι και ναύτες τάσσονται άνεπιφύλα-
κτα στό πλευρό της. Η έπιτροπή Ένότητας
Έλλην. Ένόπλων Δυνάμεων Μ. Άνατολής έ-
πισκέφτηκε τόν πρωθυπουργό Τσουδερό στις
31 Μάρτη 44 και ζήτησε άποδοχή τών προτά-
σεων της ΠΕΕΑ για τή δημιουργία κυβέρνη-
σης έθνιής ένότητας. Τό ίδιο γίνεται και
στό ναυτιό. "Ετσι οι "Άγγλοι παρά τις
προηγούμενες ένιαθαρίσεις, είδαν ότι δέν
μπορούν νά έλπίζουν σ' αυτούς σαν πραιτω-
ριανούς μετά τόν πόλεμο. Δέν έχουμε πολλές
πληροφορίες για τά συνθήματα που έπιράτη-
σαν στην έξέγερση. Τά γεγονότα έχουν πνι-
γει στή ταρόπλανα του Σταλινισμού. Διαφω-
νούντες Σταλινιό και Τροτσκιστές άναφέ-
ρουν ότι έγιναν καταλήψεις πλοίων, του έλ-
ληνιό φρουραρχίου και άλλων στρατιωτι-
κών γραφείων. Ο τροτσκιστής Καστρίτης ά-
ναφέρει ότι ρίχτηκε τό σύνθημα "κάτω ο πό-
λεμος". Πάντως η άβλιότητα του πολέμου, οι
άπαίσεις συνθήκες ζωής κτλ. σίγουρα ήταν
συνθήκες κατάλληλες για έξέγερση. Κι οι
"Άγγλοι χτύπησαν άγρια. Μετά από 16 μέρες
πολιορίας της Ιης ταξιαρχίας, όπου τούς
είχαν κόψει τόν έφοδιασμό, καταστέλλουν
τήν έξέγερση. Τό ίδιο γίνεται και στα κα-

ράβια., 15 χιλ, μεταφέρονται σε στρατόπε-
δα συγιέντρωσης, που δέν διέφεραν από τά
χιτλεριακά. Κι η κάλυψη του ΚΚΕ στους έξε-
γεμένους; "Όλοι έμείναμε σύμφωνοι ότι η
στάσις της Μέσης Άνατολής άποτελεσε έγ-
κλημα ένάντιον της Πατρίδος". (Άπ' τή συμ-
φωνία του Λιβάνου). Ο σοσιαλεβινισμός
σημαίνει άντεπανάσταση. Τά γεγονότα της
Μ. Άνατολής τ' άπέδειξαν.

"Όσο για τόν έγγλέζικο ιμπεριαλισμό, τόν
ιμπεριαλισμό της άστιής δημοκρατίας, η
άγρια καταστολή και τά στρατόπεδα συγιέ-
ντρωσης που δέν είχαν τίποτα νά ζηλέψουν
άπό τά φασιστιά, έπιβεβαιώνουν τραγιά
τή θέση μας, ότι η διχτατορία της άστιής
τάξης, είτε κοινοβουλευτιή είτε φασιστι-
κή, είναι ίδια. Και η μόνη έναλλαχτιή λύ-
ση είναι η διχτατορία του προλεταριάτου.
"Η "πρόβα τζενεράλε" της Μ. Άνατολής μέ
τήν ύπογραφή και της Σταλινιής άντεπανά-
στασης, θά φέρει καλπάζοντας τά Δεικμοβρια
νά. Μόνο που αυτή τή φορά τό θυμα θά εί-
ναι και τό ίδιο τό ΚΚΕ. Πού στό μεταξύ εί-
χε μπει στήν άστιή κυβέρνηση (3 Σεπτέμ-
βρη 44), του Γ. Παπανδρέου, λαίκε του Τσώρ
τσιλ, μέ δύο στελέχη του (Ζέβγος, Πορφυρο-
γένης). "Είναι ολοφάνερο ότι πρόδυσαν τόν
σοσιαλισμό εκείνοι, που ψήφισαν τις πολε-
μιές πιστώσεις, που μπήκαν στις κυβερνή-
σεις και υπεράσπισαν την ιδέα της άμυνας
της πατρίδας στα 1914-1915" (Λένιν, ο δι-
πορτουνισμός και η χρεωκοπία της ΙΙ Διε-
θνοϋς). Κι η ιστορία επαναλήφθηκε στό 2ο
πόλεμο μέ τις εύλογίες του "μεγάλου άρχη-
γού".

Οι Έλληνες προλετάριοι δέν είχαν τίποτα
νά προσφέρουν στό άντεπαναστατιό μετόχι Ε
ΑΜ-Άγγλων. Μόνο η συναδέλφωση μέ τούς φα-
ντάρους του Γερμανιό ιμπεριαλισμού, για
τήν ήττα τών ιμπεριαλιστών και τών δύο
στρατοπέδων, και την προώθηση της παγιό-
σμιας επανάστασης, θά ήταν η μόνη σωτηρία
άπ' τή φρίκη του πολέμου.

**Ο ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ ΗΤΑΝ ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΜΟΝΟ ΑΠ' ΤΟ ΑΙΜΑ
ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ**

Παραθέτουμε ένα σύντομο χρονιό τών έξελί-
ξεων μετά την άποχώρηση τών Γερμανών.

Στις 12 Οχτώβρη 44 οι Γερμανοί έγνατα
λείπουν την Άθήνα και μέχρι τις 3 Νοέμ-
βρη έχουν ένικενώσει όλη την Ελλάδα. Είχε
προηγηθεί συμφωνία μεταξύ Άγγλων-Γερμα-
νών και Έλλήνων άντιδραστικών για την ά-
νωίμακτη άποχώρησή τους. Η συμφωνία τη-
ρήθηκε όπόλυτα. Αιόμα μιά φορά δημοκρα-
τία και φασισμός δάσσαν αδελφιικά τά χέρια.
Μόνο ο ΕΛΑΣ χτύπησε τούς Γερμανούς. Άλλά
παρ' ότι κυρίαρχος της χώρας κράτησε τις

δυνάμεις του έξω απ' την Αθήνα.

Στις 18 Οχτάβρη έφτασε στην Αθήνα η κυβέρνηση Παπανδρέου με τους Έγγλέζους καθοδηγητές του. Ο λαός της Αθήνας, με πρωτοστάτη τό ΚΚΕ - ΕΑΜ τόν ζητωκραυγάζει

Στις 8 Νοέμβρη τό ΚΚΕ μέ τό στόμα του Σιάντου, γραμματέα της Κ.Ε. δίνει τήν "μεταπελευθερωτική" πολιτική του: "Άμεσες έπιδιώξεις του ΚΚΕ είναι η όμαλή εξέλιξη της πολιτικής ζωής και η λαοκρατική άναγέννηση της χώρας (...). Άποβλέπουμε ιδιαίτερα στή φιλία των τριών μεγάλων Συμμάχων, Άγγλίας, Σοβιετικής Ένωσης και Άμερικής, στή βοήθεια των οποίων ύπολογίζουμε πολύ για τήν άνασυγκρότηση της καταστραμμένης χώρας" (Ριζοσπάστης 8-11-44).

Άπό 27-29 Νοέμβρη γίνονται μιά σειρά παζαρέμματα μεταξύ ΕΛΑΣ-Παπανδρέου για τή δημιουργία έθνικου στρατού και τήν άναλογία της συμμετοχής του ΕΛΑΣ σ' αυτόν.

Στις 1 Δεκέμβρη ό Σκόμπυ διατάζει τήν άμεση διάλυση του ΕΛΑΣ και της Έθνικής πολιτοφυλακής.

Στις 2 Δεκέμβρη παραιτούνται οι ύπουργοί του ΕΑΜ και ΚΚΕ.

Στις 3 Δεκέμβρη όργανώνεται συλλαλητήριο έντελως φιλειρηνικό. Η άστυνομία χτυπάει στό ψαχνό. Οι Άγγλοι παραμένουν άπό μα άμέτοχοι. Η μέρα αυτή έμεινε γνωστή σαν "ματωμένη Κυριακή".

Στις 4 Δεκ. κηρύσσεται γενική άπεργία. Στην κηδεία των θυμάτων η άστυνομία ξαναχτυπά. Έκατοντάδες νεκροί και τραυματίες. Τό πλήθος έξαγριωμένο φωνάζει "ένδύηση". Ο Παπανδρέου τρομοκρατημένος παραιτείται τό ΚΚΕ μετά τίς έπιθέσεις .... άρχίζει συζητήσεις για τήν άνάληψη πρωθυπουργίας άπό τόν Σοφούλη. Ο Τσάρτσιλ όμως πείθει τόν Παπανδρέου να παραμείνει.

Στις 5 Δεκέμβρη ό Τσάρτσιλ διατάζει τό Σκόμπυ να επέμβει δυναμικά.

Στις 6 Δεκ. ό Σκόμπυ χτυπά τόν ΕΛΑΣ. Ο λαός της Αθήνας γεμάτος απ' τίς άυταπάτες που τόν είχαν ποτίσει οι σοσιαλαβινιστές βλέπει ένπληκτος τίς βόμβες των "Συμμάχων" να σκορπίζουν τό θάνατο.

Στις 8 Δεκ. τό ΚΚΕ κάνει συμβιβαστικές προτάσεις που άπορρίπτονται.

Στις 9 Δεκ. ό ΕΛΑΣ άποφασίζει πια να χτυπήσει τους Άγγλους, αλλά όχι κατά μέτωπο, κάνοντας άτλως έπίδειξη δυνάμεως.

Στις 11 Δεκ. σε σύσκεψη καπεταναίων του ΕΛΑΣ στή Λαμία, έκφράζεται η άνησυχία τους για τή τροπή που παίρνουν τά πράγματα. Η ηγεσία άποδοκιμάζει και στέλνει τόν "Άρη" .... στην "Ηπειρο να χτυπήσει τόν ΕΛΑΣ (δύναμη 12.000) όπου πετυχαίνει να τόν διαλύσει.

Στά μέσα Δεκέμβρη τό "Κράτος" των Βρετανών είναι μόνο 3 τετρ. χιλιόμετρα γύρω

απ' τό Ξενοδοχείο Μεγ. Βρεταννία. Ο Τσάρτσιλ άγωνιά: "Διατρέχουμε τόν κίνδυνο να παρασταθούμε σε μιά μαζική παράδοση των βρεταννικών στρατευμάτων που είναι κλειδαμαρωμένα στην πόλη της Αθήνας...".

Άπ' τίς 17-20 Δεκ. οι βρεταννικές δυνάμεις ένισχύονται με 2 πλήρεις μεραρχίες πεζικου και 60 τεθωρακισμένα. Τήν ίδια έποχή 2 επίλεχτες μεραρχίες του ΕΛΑΣ, περιμένουν στα περίχωρα διαταγή ένκίνησης... που δεν έφτασε ποτέ.

Στις 27 Δεκ. ό Σκόμπυ περνά σε γενική έπίθεση και στις 5 Γενάρη 45 ό ΕΛΑΣ ένικνώνει τήν Αθήνα. Ο Άρης διαπίστωνε άργότερα για τή μάχη ότι "και ό τελευταίος ύποδεικνέας του έλληνικου στρατού θα τήν διεξεύγε καλύτερα".

Σ' όλο τό διάστημα των γεγονότων, η Μόσχα, δεν άντέδρασε. Η μόνη άναμφισβήτητη γραμμή απ' τό έξωτερικό είναι τό τηλεγράφημα των Κοστάρ (Σπυριδόνωφ) και Δημητράωφ, μέλους της Έκτελ. Έπιτροπής της 3ης Διεθνούς μέχρι τή διάλυσή της τό 43 και απ' τους πιο έμπιστους όπαδούς του Στάλιν. Στο τηλεγράφημα συνιστά ότι οι ηγέτες του ΚΚΕ "δεν πρέπει τραβήξουν σχολινί".

Η ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Ένα μήνα άργότερα τό ΚΚΕ με τή συμφωνία της Βάρκιζας (12-2-45) ύπογράφει τόν άρροπισμό του ΕΛΑΣ. Άκολουθεί ένα όργιο τρομοκρατίας, έντελέσεων, βασανισμών κ.τ.λ., που "τραβάνε απ' τό λαϊκό τό ΚΚΕ" να βγει στον έμφύλιό πόλεμο 46-49, καταδικασμένο απ' τήν άρχή του και στρατιωτικά, αλλά και πολιτικά, άρκου ό Στάλιν ούδέποτε τόν άναγνώρισε.

Χαρακτηριστικό του όππορτουνισμού σ' όλη τή διάφοια της πορείας του ήταν η χαφιεδολογία.. Ο Σιάντος, ό Άρης, ό Μάριος Βαφειάδης, ό Ζαχαριάδης, κ.ά. μετά άπό κάθε ήττα χαρακτηρίζονται απ' τους πρώην συντρόφους τους χαφιέδες, πράχτορες, "τροτσκιστές", τυχοδιώχτες κ.τ.λ. κατά τά γνωστό σταλινικό πρότυπο.

Οι σημερινοί Σταλινικοί-Μαοϊνοί έντοπίζουν τίς κατηγορίες τους στους "κακούς" η γέτες του ΚΚΕ και έπικρίνουν μονάχα τίς προδοτικές συμφωνίες του Λίβανου, Καζέρτας και Βάρκιζας. Μέχρι ένει μπορούν να φτάσουν. Άπ' τήν άλλη πολλοί σημερινοί τροτσκιστές πιστεύουν ότι "τό ΕΑΜ κι ό Λαϊκός στρατός που δημιούργησε άργότερα άντιπροσώπευε τήν έλληνική επανάσταση" (ΕΔΕ Σοσ. Άλλαγή, φ. 157). Τό πόσο γελοίες είναι αυτές οι δικαιρύξεις, φαίνεται καθαρά μέσα απ' αυτό τό άρθρο όπου άποδείχτηκε ό-

τι: Ἡ πορεία τοῦ ΚΚΕ ἦταν ἀδιάσπαστα δε-
μένη μέ τήν πορεία τῆς Σταλινικῆς ἀντεπα-
νάστασης, σάν συνέχεια τῶν μικροαστικῶν
πρώτων βημάτων του, πολύ πρῖν τό Δεκέμβρη
τοῦ 44. Ἦταν ἡ πορεία τῶν ἀντεπαναστατι-
κῶν Λαϊκῶν Μετώπων, τῆς μικροαστικῆς Λαϊ-
κῆς Δημοκρατίας, τοῦ Δημοκρατικοῦ Ἀντιφα-
σιστικοῦ Ἀγῶνα, τῆς Ἐθνικῆς Ἀμυνας στό
πόλεμο καί τῶν ἀντεπαναστατικῶν μπλόκ Ἐ-
θνικῆς Ἀντίστασης. Ἡ πορεία πού καταπό-
ντισε τό προλεταριάτο μέσα στή συνεργασία
μέ τό "λαό", δηλαδή κάθε ἀντιδραστικό μι-
κροαστό δημοκράτη καί κάθε προσδευτικό α-
στό, μέχρι τό βασιλιά, καί τούς ἱμπεριαλι-
στές, τήν ἴδια στιγμή πού οἱ τροτσκιστές
κι ὁποιοσδήποτε ἀντιπολιτευόμενος τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης σκάζονταν ἐν ψυχρῶ ἀπ' τή στα-
λινική ΟΠΛΑ. Ἡ πορεία τῆς σαλατοποίησης
τῶν μελῶν τοῦ κόμματος τοῦ προλεταριάτου
"τῆς μοναδικῆς ἐπαναστατικῆς τάξης" (Μάρξ)
σ' ἓνα συρφετό ὅπου εἶχε θέση κάθε ἀντι-
δραστικός μικροαστός βιοτέχνης, διανοούμε-
νος, ἔμπορος, κ.τ.λ.. Πᾶς λοιπόν μπορούσε
νά εἶναι ἐπαναστατικό ἓνα τέτοιο κόμμα;
"Ἐπειδή καθοδήγησε ἓνα μαζικό κίνημα" λέ-
νε πολλοί. Ὅμως: "τό καθῆγον τοῦ προλετα-
ριακοῦ κόμματος ἦταν νά ἀντιδράσει ἐναντί-
ον τῆς γενικῆς ἐργατικῆς διανοητικότητας
(πόσο μᾶλλον ἐναντίον τῆς μικροαστικῆς πού
ἀποτελοῦσε τήν ἰλειοψηφία τοῦ ΕΑΜ, ΕΛΑΣ,
Σ.Σ.) καί νά ὑπερασπίσει ἐνάντια σέ ὅλους
τά ἱστορικά συμφέροντα τοῦ προλεταριάτου"
(2ο Συν. τῆς Κ.Δ. 1920).

ἀπό σελ. 21

κοῦς δήμους πού τούς ἀπέφερε αὐτή ἡ προπα-
γάνδα. Καί σήμερα ἀπέναντι στήν ἀστική ἐπί-
θεση πού εἶναι ἀδύναμοι νά ἀντικρούσουν οἱ
αἰσχρές θέσεις τους διακηρύσσουν τόν πολιτι-
κό καί ὑλικό ἀφοπλισμό τοῦ προλεταριάτου.
Φτάνουν στό σημεῖο νά ἐκθειάζουν μιά τέτοια
ἡττοπάθεια πού κάθε στρατιωτικό καθεστῶς -
καπιταλιστικό ἢ μὴ εὐαγγελιστικό σοσιαλιστι-
κό - θά δεχόταν ἀνετα νά τήν ἐκτελέσει ἀμέ-
σως.

Ἡ κομμουνιστική μέθοδος ἀπαιτεῖ ἀκόμα
κι ὅταν δέν βρισκόμαστε στό στάδιο τῆς ἐπι-
κείμενης ἐφόδου, νά λέμε στό προλεταριάτο ὅ-
τι θά πρέπει νά γίνεῖ αὐτή ἡ ἐφόδος κι ὅτι
μονάχα μέ τά ὄπλα στά χέρια θά μπορέσουμε
νά τήν κερδίσουμε. Οἱ κομμουνιστές, ὅπως ἀ-
ναγγέλλουν αὐτήν τήν ἀναγκαιότητα καί δη-
μιουργοῦν στίς μάζες τό αἶσθημα ὅτι πρέπει
νά ξέρουν νά τό ἀντιμετωπίσουν, ἀπείλουν νά
ὀργανώσουν τή δύναμη τοῦ προλεταριάτου ἐνά-
ντια στό ἀστικό Κράτος. Καί μονάχα μ' αὐτήν
τήν προϋπόθεση μπορούμε, ὅταν ἡ κατάσταση
τό ἀπαιτεῖ, νά ἀναβάλλουμε τίς παρακινδυνευ-
μένες ἢ ὄχι εὐνοϊκές δράσεις.

Ἡ μόνη ἐπαναστατική προοπτική, γιά τήν
ὁποία τό κόμμα μας ἀγωνίζεται ἐδῶ καί 60
χρόνια, εἶναι ἡ ἀπόρριψη ὅλων τῶν ἀστικῶν
ἐπινοήσεων τῆς Σταλινικῆς ἀντεπανάστασης
καί ὁ ἀγῶνας ἐνάντιά του, γιά τήν ἀνεξάρ-
τητη ταξική πάλη τοῦ παγκόσμιου προλεταρι-
άτου πού θά ἐγκαθιδρύσει, καθοδηγούμενο ἀ-
πό τό ἐπαναστατικό Κ.Κ., τήν ταξική του
διχτατορία, γιά τήν κοινωνία χωρίς τάξεις
τόν Κομμουνισμό!

Ἡ ἀναγκαιότητα τῆς ὑπαρξης τοῦ πραγματι-
κοῦ Κ.Κ. φαίνεται ἀκόμα πιό πολύ σήμερα
πού: Παρά τίς θυσίες χιλιάδων ἡρωϊκῶν με-
λῶν ἀκόμα καί σιελεχῶν τῶν σταλινικῶν κομ-
μάτων -παρά τίς ἐκτελέσεις ἀπ' τή σταλινι-
κή Γιέ-Πέ-Ού χιλιάδων τροτσκιστῶν, παραμέ-
νουν κι οἱ δύο γεμάτοι αὐταπάτες γιά τόν
ρόλο τῆς ὀλοφάνερα καπιταλιστικῆς καί ἱ-
μπεριαλιστικῆς Ρωσίας, καθώς καί τῆς ἀ-
ντεπαναστατικῆς φύσης καί ρόλου τῶν "ἐπί-
σημων" Κ.Κ.

Τό φάντασμα τοῦ κομμουνισμοῦ πού πλανιό-
ταν ἀπ' τήν ἐποχή τοῦ "Μανιφέστου" δυστυ-
χῶς ἐξαφανίστηκε. Τό φάντασμα τῆς ἀντεπα-
νάστασης παρουσιάζεται παντοδύναμο. Ἐμείς
"μικρή, ἀλλά συμπαγῆ ομάδα", παλεύουμε ἀ-
μείωτα ὥστε τό φάντασμα τοῦ Μανιφέστου νά
ἀναβιώσει!!

■ ■ ■

Ἐκεῖνοι πού, τή στιγμή τῶν ἀποκασιστι-
κῶν συγκρούσεων, ὅταν ἡ μπουρζουαζία ρίχνει
τή μάσκα τῆς δημοκρατίας καί τῆς νομιμότη-
τας, νομίζουν, ὅτι κάνουν ἀντιπερισπασμό ἐ-
φαρμόζοντας τήν ἴδια μάσκα πάνω στό πρόσωπο
τοῦ προλεταριάτου, ἐκεῖνοι πού ὑπερασπίζον-
ται τή νομιμότητα τοῦ πολιτισμένου κοινο-
βουλευτικοῦ καθεστῶτος, παρασύροντας τίς μά-
ζες νά ἀπαρνηθοῦν κάθε ἐνοπλη δράση καί νά
ἀφεθοῦν στήν προστασία κάποιων δυνάμεων πού
χωρίς νά χυθεῖ αἷμα θά τούς ἀνοίξουν διά-
πλατα μπροστά τους τό μέλλον, αὐτοί δέν πρό-
κειται νά ξεφύγουν ἀπό τήν παρακάτω ἐναλλα-
κτική λύση: "Ἡ πιστεύουν στό σοσιαλ - δημο-
κρατικό ψέμμα πού ἀποκλείει τήν προλεταρια-
κή βία ἀπό τούς δρόμους τῆς ἱστορίας, ὅποτε
τό καθαρτήριο γιά τούς ἡλίθιους θά νάι μιά
καλή τιμωρία. Ἡ πιστεύουν - ἴσως μέ σύγχι-
ση - στήν ἀναγκαιότητα ἐνός ἐπεισοδίου βί-
αιης πάλης καί τότε - ἰδίως ἂν πρῖν διακη-
ρυσσαν προσωρικά τή βία πέρα ἀπ' ὅτι εἶναι
ἀναγκαία - ἀξίζουν νά ριχτοῦν στήν κόλαση
τῶν προδοτῶν.

■ ■ ■

ἀπὸ σέλ. 35.

καλοῦν νὰ ἐπαρνηθοῦν τὴν τάξην τους (τὴν τωρινὴ ἢ τὴν αὐριανή) καὶ νὰ γίνουν ἐπαναστάτες κάτω ἀπὸ τὴ σημαία καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ προλεταριάτου: ἐπανάσταση, βίαιη καταστροφή τοῦ ἀστικοῦ κράτους καὶ τῶν θεσμῶν του, διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, κομμουνισμός.

Καὶ κάτι ἄλλο πού ἔρᾳ ἐνασταλτικά στή διδασκαλίαν τῆς ἐπαναστατικῆς θεωρίας καὶ τῆ στελέχωση τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος! Εἶναι ἡ δικαιολογημένη ἀπογοήτευση πού κυριεύει τελικά στρατευμένους συντρόφους πού ἔχοντας περάσει ἀπὸ κάμποσες ὀργανώσεις χάνονται "ἀράζοντας" ἢ εἶναι ἐξαιρετικά δύσπιστοι ἀπέναντι σέ μιὰ "καινούργια" ἔργαση καὶ μάλιστα ... "κόμμα". Ἡ "ἀκρα-ἀριστερά" προσπαθεῖ νὰ ἀποσπᾷ τὸν κόσμο ἀπὸ τὴ σταλινική τανάλια. Δέν προσφέρει ὅμως παρὸ ἀνομασημένα καχέκτυπα πάνω στήν ἴδια βάση μέ τούς ἀντιπάλους. Εἶναι ἀπλᾶ καλύτερα λουστρημένα καὶ περιέχουν πολλή ἐπαναστατικὴ φράσεολογία. Ἔτσι καταστρέφουν αὐτὴν τὴν ἀπογκίστρωση. Κι αὐτὴ ἢ καταστροφή εἶναι, ἂν ὄχι περισσότερο, ἐπίσης καταστροφικὴ μ' ἐκείνη τῶν ρεφορμιστῶν.

Επίσης ἡ ἀπομύκρυνση στοιχείων ἀπὸ τὰ σταλινικά κόμματα κι ὀργανώσεις συνοδεύεται μέ τὴν ἀπόρριψη τῆς σταλινικῆς πειθαρχίας, τοῦ σταλινικοῦ κόμματος, κλπ. κι ἔτσι σύντροφοι ὀδηγοῦνται στήν ἀπόρριψη κάθε κόμματος, κάθε προγράμματος, κάθε διχτατορίας κάθε πειθαρχίας κλπ. Κριτικάρουν ὅμως ἔτσι τὸ μαρξισμό ὅπως τὸν ξέρουν ἀπὸ τούς σφαγεῖς του... τὴ σταλινικὴ ἀντεπανάσταση. Γι' αὐτὸ ἡ δουλειά πού βάζουμε μπροστά εἶναι δύσκολη, ἐπίπονη καὶ θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἐπίμονη κι ἰδίως ὀπταγμένη ἀπὸ τὶς αὐταπάτες μιᾶς "γρήγορης πολιτικῆς ἐπιτυχίας" καὶ "μαζέματος κουκιῶν". Εἶναι μιὰ δουλειά ὀργή μὲν ἀλλὰ σταθερή, ὥστε νὰ ζαναβγαῖ μετὰ ἀπὸ 55 χρόνια σταλινικῆς ἀντεπανάστασης, καὶ στήν Ἑλλάδα, ἡ ἐπαναστατικὴ θεωρία στό φῶς καὶ νὰ γίνῃ πράξη.

Γι' αὐτὸ ἀνοίγει ἕνας κύκλος παράθεσης θεωρητικῶν κειμένων (ἢ ἐπόμενη προσοῦρα Ν^ο 4 θ' ὀρχοληθεῖ μέ τὸ Ζήτημα τῶν μεσαίων τάξεων) ὅπου θὰ ἀποδείξουμε τὴν ἀνεπείραστη ἐπιχειρηστικότητα τῆς μαρξιστικῆς θεωρίας. Ἐδῶ πρέπει νὰ πούμε ὅτι - μέ μεγάλη μας χαρά - θὰ δυσκολεύουμε ἐκείνους πού θὰ προσπαθῆσουν νὰ μᾶς κατατάξουν σέ κάποια τάση τοῦ ἀκροαριστεροῦ κινήματος. Γιατί δέν διεκδικούμε τὸ σκῆπτρον τοῦ ἐπαναστάτη πού βλέπει τὰ πράγματα ἀπὸ τὴ "σημερινὴ σκοπιά" καὶ τὶς "καινούργιες ἐξελίξεις".

Πιστεύουμε ὅτι ἡ μαρξιστικὴ θεωρία παραμένει ἀμετάβλητη καὶ δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κα-

νένα νεωτερισμό. Ἡ ἐπανάσταση τοῦ 'Οχτώβρη '17, ἐφάρμοσε κατὰ γράμμα τὴ θεωρία. Γι' αὐτὸ ἀγωνιζόμεστε καὶ μεῖς.

Γιὰ νὰ ἀποκατασταθεῖ ἡ θεωρία πού "διαβά-ζεται καὶ δέν ἐφαρμόζεται", καὶ νὰ μποροῦ οἱ ἐπαναστάτες κομμουνιστές, κρατῶντας αὐτὸ τὸ ἀκαταμάχητο ὄπλο στό χέρι τους, νὰ ἐπεμβαίνουν καὶ νὰ καθοδηγοῦν τούς ἀγῶνες τοῦ προλεταριάτου, προσβλέποντας πάντα στόν τελικὸ σκοπὸ, τὴν κομμουνιστικὴ κοινωνία.

Ἐδῶ θὰ χρειαστεῖ νὰ ξανατονίσουμε ὅτι δέν ἀγωνιζόμεστε γιὰ κάτι "καινούργιο". Ἡ μαρξιστικὴ θεωρία ἐπιβεβαιώνει σήμερα, ἐκατὸ χρόνια ἀφότου ὀλοκληρώθηκε, ὅτι ὁ καπιταλισμός δέν ἔχει ἀλλάξει κοινωνικὲς δομὲς καὶ ὄρα παραμένει ἀμετάβλητο καὶ τὸ ἐπαναστατικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν ἀνατροπὴ του. Ὅπως ὀκριβῶς τὸ δίδαξαν ὁ Μάρξ κι ὁ Ἐνγκελς καὶ τὸ ἐφάρμοσαν στήν πράξη οἱ Μπολσεβίκοι καὶ μιὰ χούφτα ἐπαναστάτες σ' ὄλο τὸν κόσμο. Αὐτὸ τὸ νῆμα κρατᾷμε κι ἀγωνιζόμεστε νὰ τὸ μετατρέψουμε σέ ἔργα. Λεῖτο ἐπαναστατικῆς πάλης γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς μπουρζουαζίας, ἐναντία στό ζεπούλημα τῶν "καθιερωμένων" ΚΚ, τὶς ἀναρχικὲς γελοιοότητες, τὴν ὑπόκλιση μπροστά στό αὐθόρμητο, σταλινομασοϊκὰ λαϊκοδημοκρατικὰ σχήματα καὶ τὶς Τροτσκυστικὲς δημοκρατικὲς σὺταπάτες.

...

Παράλληλα μέ τὸ περιοδικὸ αὐτὸ, ὅπου τὰ ἄρθρα θὰ δίνουν τὸ κύριο βᾶρος στή θεωρία καὶ λιγώτερο σέ εὐκαιριακὰ γεγονότα, ἐπεμβαίνουμε μέ ὀποιονδήποτε τρόπο (προκηρύξεις, ἔντυπα, ἐπεμβάσεις κ.ἄ.) ἐνῶ παράλληλα προσπαθοῦμε νὰ ὀργανωθοῦν τὰ προχωρημένα ὀποσπάσματα τοῦ προλεταριάτου πάνω σέ παξική βάση. Βάζοντας πάντα σά σκοπὸ τὴ σύνδεση μεταξύ θεωρίας καὶ πράξης κι ὄχι παρατάντας τὴ θεωρία πιάωντας τὴν πράξη πού εἶναι πιὸ "ξεκούραστη". Ὅταν θὰ ὑπαρξει δυνατότητα ἐκδοσης ἔφημερίδας θὰ φανεῖ πιὸ καθαρά αὐτὴ ἢ σύνδεση.

Ὅποσδήποτε ἡ μαρξιστικὴ θεωρία εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐκτεθεῖ μέσα ἀπ' αὐτὸν τὸν κύκλο τῶν ἄρθρων. Ἀλλὰ θὰ γίνῃ ἕνα βασικὸ ξεκαθάρισμα στό καθοριστικὸ σημεῖο τῆς μέ κεντρικῆς ἐπίδωξης νὰ βγαῖ ἔξω ὅπως πραγματικὰ εἶναι", μακριὰ ἀπὸ τὶς παραποιήσεις καὶ ἄλλοι-ώσεις πού σκόπιμα ἔχει δεχτεῖ.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς; Ἐ! αὐτὴ θὰ γίνῃ ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς προλεταριακὲς μᾶζες, πού, κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ παγκόσμιου κομμουνιστικοῦ κόμματος, θὰ ὀδηγήσουν τὴν κοινωνία, μέσα ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ καταστροφή τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος καὶ τὴν ἐγκοβίδωση τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου, στόν κομμουνισμό.

ΤΟ ΠΛ. 37

τά βασικά μας κείμενα του 1951 Κόμμα
και εργατική τάξη:

"Τό προλεταριακό Κράτος δέν μπορεί νά εκφράζεται παρά από ένα μόνο Κόμμα κι αυτό δέν θά είχε κανένα νόημα πραγματικό ν' απαληθεύε ώστε αυτό τό κόμμα νά στελεχώνεται μιά στατιστική πλειοψηφία, ή νά υποστηρίζεται από μιά τέτοια πλειοψηφία στίς "λαϊκές συνελεύσεις", παλιά άστική παγίδα. Μεταξύ τών ιστορικών πιθανοτήτων πρέπει νά ληφθεύ ύπ' όψη ή ύπαρξη πολιτικών κομμάτων πού αποτελούνται φαινομενικά από προλετάριους, αλλά πού ύφίστανται τήν έπιρροή τών άντεπαναστατικών παραδόσεων ή τών έξωτερικών καπιταλισμών. Αύτή ή αντίφαση, ή πλιό επικίνδυνη άπ' όλες, δέν μπορεί νά λυθεύ μέ τήν άνάγνωση "τυπικών δικαιωμάτων", ούτε μέ τό νά ζητάει κανείς τή γνώμη τών μαζών

μέσα στά πλαίσια μιάς άφηρημένης "δημοκρατίας στούς κόλπους τής τάξης". "Αν παρουσιαστεύ, πρόκειται τότε γιά μιά κρίση πού θά λυθεύ πάνω στό έπίπεδο του συσχετισμού τών δυνάμεων. Δέν ύπάρχει στατιστικό σύστημα έκανό νά έγγυηθεύ τήν καλή έπαναστατική λύση· αύτή θά έξαρτηθεύ μόνο από τό βαθμό τής σταθερότητας και τής σαφήνειας του έπαναστατικού κινήματος στόν κόσμο".

"Συμπέρασματικά, τό ΚΚ θά κυβερνήσει μόνο και δέν θά έγκαταλείψει ποτέ τήν έξουσία, χωρίς έναν υλικό άγώνα. Αύτή ή θαρραλέα διακήρυξη τής θέλησης νά μήν ύποκύπτουμε στην άπάτη τών άριθμών και νά μή τούς χρησιμοποιούμε; θά βοηθήσει στόν άγώνα έναντιά στόν έμφυλισμό τής έπανάστασης".

• • •

programme communiste No 3

- Pour le parti indépendant de la classe ouvrière
- La seule voie d'émancipation du prolétariat est la voie de l'insurrection, de la destruction de l'Etat bourgeois et de sa dictature (1921).
- Ou dictature de la bourgeoisie ou dictature du prolétariat.
- Le programme immédiat de la dictature du prolétariat.
- La 4ème Internationale et la renonciation à la dictature du prolétariat.
- Décembre 1944: le tragique aboutissement de la contre-révolution stalinienne.

ΠΟΥ ΘΑ ΒΡΕΙΣ ΤΟ

"ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ"

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

- ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗ: Κάνιγγος (καρ. Στουρνάρα)
- ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ: Γ' Σεπτεμβρίου 91 (άπέν. ΟΤΕ)
- ΠΛΕΘΡΟΝ: Τοσίτσα 1Α (πίσω από Πολυτεχν.)
- ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ: Κωλέττη-Θεμιστοκλέους ('Εξάρχ)
- ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ: Σίνα (κοντά στή Νομική)
- ΧΝΑΡΙ: Κιάφας 5 (πάροδος 'Ακαδημίας)

ΠΑΤΡΑ

- ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ-ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ: Πατρέως 47

- Βερανζέρου 3, πλ. Κάνιγγος
- Πατησίων - Τοσίτσα γωνία (Πολυτεχνείο)
- 'Ακαδημίας 71-73 (έκκλησία Ζωοδόχου Πηγής)
- 'Ακαδημίας 91-93 (κοντά πλ. Κάνιγγος)
- Τζώρτζ-Χαλκοκονδύλη γωνία, πλ. Κάνιγγος
- Ι. Κολιόπαπας: Σόλωνος 66 (άπέν. Νομική)

"Όσοι σύντροφοι ή άναγνώστες θέλουν νάρθουν σ' έπαφή μέ τό ΔΚΚ, στην Ελλάδα, άς γράψουν:

- "Il programma" via Binda 3A Milano.
- F. Gambini, rue Jean-Bouton 20 75012 Paris.
- H. Tammen, Obenstrautstr. 32, 1000 Berlin 61.

1 ΚΟΜΜΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Ίδεσεις τής διεθνούς πάνω στο ρόλο του κομμουνιστικού κομματος στην προλεταριακή επανάσταση (1920)

Κόμμα και εργατική τάξη (1921)

Κόμμα και ταξική δράση (1921)

Προλεταριακή δικτατορία και ταξικό κομμα (1921)

2

ΤΙ ΜΑΣ ΔΙΑΚΡΙΒΕΙ

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ
Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Συμπλήρωμα στά 'Ελληνικά στό "Il programma comunista"

Υπεύθυνος: Giusto Coppi - Registrazione Tribunale Milano, 2839/'53 - 189/'68. Τυπώθηκε στό Timec, Albairate (Milano) - via E. Toti 30.

- δρχ. 35 -